

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΗ' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΣΕΙΡΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Μάιος 2022

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	2
1. Αποστολή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. και στόχος του Προγράμματος Σπουδών	5
2. Κοινή Φάση Σπουδών	11
3.1 Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα: συγκρότηση, εξέλιξη και συγκριτική προσέγγιση με άλλες διοικήσεις (24 ώρες)	16
3.2 Στρατηγικό Μάνατζμεντ (26 ώρες)	18
3.3 Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και Ανοιχτά Δεδομένα στη Δημόσια Διοίκηση (20 ώρες)	20
3.4 Διοικητικό Δίκαιο (26 ώρες)	21
3.5 Δημοσιοϋπαλληλικό Δίκαιο (21 ώρες)	23
3.6 Ενωσιακό και Διεθνές Δίκαιο (21 ώρες)	24
3.7 Ελληνική Οικονομία: Διαρθρωτικά Χαρακτηριστικά (24 ώρες)	25
3.8 Θεσμικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Διαχείρισης (27 ώρες)	27
3.9 Δημόσιες επενδύσεις: αξιολόγηση επενδυτικών προγραμμάτων, πολιτικών και διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων έργων (27 ώρες)	28
3.10 Καλή νομοθέτηση και νομοτεχνικές αρχές κατάρτισης κανονιστικών πράξεων (Θεωρία και Εργαστήριο) (24 ώρες)	29
3.11 Ανάλυση Δημόσιας Πολιτικής (Θεωρία και Εργαστήριο) (25 ώρες)	31
3.12 Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Ψηφιακός Μετασχηματισμός (Θεωρία και Εργαστήριο) (25 ώρες)	33
3.13 Αγγλική γλώσσα (24 ώρες)	34
3.14 Δεύτερη ξένη γλώσσα (24 ώρες)	36
4. Ειδικά Εργαστήρια και Ανάπτυξη Δεξιοτήτων	37
4.1 Εργαστήριο ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων (28 ώρες)	37
4.2 Εργαστήριο ανάπτυξης δεξιοτήτων σε σύγχρονα και ασύγχρονα ψηφιακά εργαλεία επικοινωνίας, εργασίας και εκπαίδευσης (7 ώρες)	38
4.3 Μεθοδολογία της έρευνας, ποσοτική και ποιοτική ανάλυση στο δημόσιο τομέα (7 ώρες)	38
4.4 Σύνταξη και Προτυποποίηση Δημοσίων Εγγράφων (20 ώρες)	39
4.5 Σχέσεις Δημοσίων Υπαλλήλων και Πολιτών: Οδηγός Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς (7 ώρες)	40
4.6 Βασικές Αρχές Εκπόνησης και Παρουσίασης Επιστημονικής Εργασίας (3 ώρες)	41
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	43
1. ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	45
1.1 ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	46

1.2 ΕΙΔΙΚΟΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	46
1.3 ΔΟΜΗ & ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	48
1.4 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ	48
1.5 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ.....	51
2. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α΄ ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ.....	52
2. Μαθήματα Ειδικής Φάσης Σπουδών-Πρώτος κύκλος μαθημάτων εξειδίκευσης.....	54
2.1 Οικονομική, Θεσμική και Πολιτική Συγκρότηση της Ε.Ε. (24 ώρες)	54
2.2 Διεθνείς, ευρωπαϊκές και εθνικές οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών (17 ώρες) ..	54
2.3 Σύγχρονη ελληνική εξωτερική πολιτική (24 ώρες).....	55
2.4 Διεθνείς σχέσεις και διεθνείς θεσμοί (24 ώρες).....	56
2.5 Διεθνείς & ευρωπαϊκές οικονομικές σχέσεις (24 ώρες)	56
2.6 Η Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (24 ώρες)	57
2.7 Διαχείριση Έργων (Project Management) (24 ώρες).....	58
2.8 Έλεγχος Διοικητικής Δράσης (34 ώρες).....	60
2.9 Δημόσιες Συμβάσεις -ΕΣΗΔΗΣ (32 ώρες)	61
2.10 Συνεργατικά Εργαλεία ΤΠΕ στη Δημόσια Διοίκηση (εργαστήριο) (21 ώρες)	62
Τρόπος αξιολόγησης: Εκπόνηση και παρουσίαση ατομικής ή ομαδικής εργασίας (70% + 30% αντίστοιχα).....	63
2.11 Οργανωσιακή Συμπεριφορά και Ηγεσία (εργαστήριο) (21 ώρες)	63
2.12 Σχεδιασμός Προγραμμάτων και αναπτυξιακών παρεμβάσεων ΕΣΠΑ (εργαστήριο) (21 ώρες).....	64
2.13 Θεσμικό Πλαίσιο Υλοποίησης Έργων (εργαστήριο) (16 ώρες).....	65
2.15 Ενίσχυση Κριτικής Σκέψης (εργαστήριο) (12 ώρες)	67
3. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	69
4. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β΄ ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ.....	71
4.1 Η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι Πολιτικές Μετανάστευσης και Ασύλου (28 ώρες).....	74
4.2 Παγκόσμια πολιτική: δρώντες, προκλήσεις και διακυβέρνηση (28 ώρες)	74
4.3 Κοινές Πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης (28 ώρες).....	75
4.4 Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Εξωτερικής Πολιτικής (14 ώρες).....	77
4.5 Λήψη Αποφάσεων (21+2 ώρες)	77
4.6 Εφαρμοσμένες Δημόσιες Σχέσεις (21 ώρες).....	79
4.7 Αποτύπωση, Μοντελοποίηση και Διαχείριση Διοικητικών Διαδικασιών (21 ώρες).....	80
4.8 Αξιοποίηση Δικτύων Ευρωπαϊκής Ένωσης: Εργαστήριο (12 ώρες).....	80
4.9 Ενδο –οργανωσιακός συντονισμός: Εργαστήριο (8 ώρες)	81

4.10 Τεχνικές Διαπραγματεύσεων στους Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς Οργανισμούς (εργαστήριο) (14 ώρες)	81
4.11 Προσομοίωση του ρόλου των Εθνικών Διοικήσεων στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων, διαπραγματεύσεων και Επιτροπολογίας στο πλαίσιο της Ε.Ε.(21 ώρες)	82
5. ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	84
6. ΦΑΣΗ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ	85
(αφορούν το σύνολο των φάσεων του Προγράμματος Σπουδών)	86
7. ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ	89

Πρόγραμμα Σπουδών Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

1. Αποστολή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. και στόχος του Προγράμματος Σπουδών

Η Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.), η οποία προήλθε από την ενοποίηση της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.) και της Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Τ.Α.)⁸, αποτελεί την εκπαιδευτική μονάδα του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.), με αποστολή τη δημιουργία επιτελικών στελεχών με επιστημονική εξειδίκευση, άρτια επαγγελματική κατάρτιση και σύγχρονη διοικητική αντίληψη, τα οποία προορίζονται για τη στελέχωση των υπηρεσιών της κεντρικής, της αποκεντρωμένης διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης⁹.

Η εισαγωγή στην Ε.Σ.Δ.Δ.Α γίνεται μέσω ενός υψηλών απαιτήσεων διαγωνισμού, ο οποίος έχει επιτύχει να καθιερωθεί στη συνείδηση των υποψηφίων, κατόχων πτυχίων ΑΕΙ και ΤΕΙ, ως αξιοκρατικός και αδιάβλητος.

Η φοίτηση στην Ε.Σ.Δ.Δ.Α. είναι 18μηνης διάρκειας και διαρθρώνεται ως εξής:

- Κοινή Φάση Σπουδών: 4 μήνες,
- Πρώτη Ειδική Φάση Σπουδών: 4 μήνες,
- Πρακτική Εκπαίδευση: 4 μήνες,
- Δεύτερη Ειδική Φάση Σπουδών: 3 μήνες,
- Τελικές Εργασίες: 2 μήνες,
- Φάση Διορισμού: 1 μήνας.

Πρωταρχικό ρόλο στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην επίτευξη της αποστολής της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. διαδραματίζει το Πρόγραμμα Σπουδών της. Δεδομένου ότι, κατά νομοθετική πρόβλεψη, η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. παρέχει εκπαίδευση με διαφορετική φύση και περιεχόμενο από την εκπαίδευση που παρέχουν τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, είτε σε προπτυχιακό, είτε σε μεταπτυχιακό επίπεδο,¹⁰ κρίνεται αναγκαία η αλλαγή του μαθησιακού υποδείγματος και η σταδιακή μετατόπιση του κέντρου βάρους του Προγράμματος Σπουδών από τις μετωπικές - καθ' έδρας διαλέξεις και τις συνεχείς γραπτές εξετάσεις (ιδίως στην Κοινή Φάση Σπουδών όπου επιχειρείται η δημιουργία συναντίληψης των σπουδαστών/στριών για τις ανάγκες και τις προκλήσεις μιας σύγχρονης Δημόσιας Διοίκησης) στις πρακτικές και επιχειρησιακές εφαρμογές (Α' και Β' Ειδική Φάση Σπουδών) και ιδίως στη γνώση που οδηγεί στην ενδυνάμωση της ικανότητας κριτικής σκέψης και κριτικής ανάγνωσης της πραγματικότητας.

8 Άρθρο 57 Ν.3966/2011 (ΦΕΚ Α' 118) Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων,και λοιπές διατάξεις»

9 Άρθρο 4 Π.Δ. 105/2018 (Φ.Ε.Κ. Α' 203) «Οργανισμός του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης»

10 Άρθρο 15 παρ. 2 ΠΔ 57/2007 (ΦΕΚ Α' 59) «Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο της κείμενης νομοθεσίας που διέπουν το Ε.Κ.Δ.Δ.Α.».

Ειδικότερα, με το παρόν Πρόγραμμα Σπουδών ανασχεδιάζονται συνολικά οι Α΄ και Β΄ Ειδική Φάση Σπουδών με την εισαγωγή Τμημάτων Εξειδίκευσης ήδη από την Α΄ Ειδική Φάση Σπουδών ώστε τα νέα επιτελικά στελέχη να λάβουν ένα ακόμη πιο εξειδικευμένο προφίλ που ανταποκρίνεται στις υπηρεσιακές ανάγκες των φορέων στους οποίους θα κληθούν να υπηρετήσουν.

Στην κατεύθυνση αυτή, εισάγεται, όπου ενδείκνυται, η χρήση φακέλων είτε ως διδακτικό μέσο, δηλαδή ως φάκελος υποστήριξης/τεκμηρίωσης για ασκήσεις προσομοίωσης ή μελετών περιπτώσεων, είτε ως εξεταστικό μέσο.

Εξάλλου, σε ορισμένα σεμινάρια/μαθήματα προβλέπεται, ότι μπορεί να εισάγονται, ως συνέχεια των θεωρητικών εισηγήσεων, εργαστήρια που ενδεικτικά εκτείνονται σε δύο συνεδρίες των 4 ωρών, ήτοι 8 συνολικά. Κατά την πρώτη συνεδρία γίνεται παρουσίαση ενός προς εξέταση ζητήματος δημόσιας πολιτικής είτε ως μελέτη περίπτωσης είτε ως άσκηση προσομοίωσης, ενώ δίνεται στους σπουδαστές/στρίες φάκελος με υλικό υποστήριξης, τεκμηρίωσης. Το υλικό αυτό δύναται να απαρτίζεται από επιστημονικά κείμενα, άρθρα, νόμους, Π.Δ., Π.Ν.Π., εγκυκλίους, ευρωπαϊκά νομοθετικά κείμενα κ.α. Κατά τη δεύτερη συνεδρία του εργαστηρίου θα παρουσιάζονται όλες οι λύσεις του υπό εξέταση ζητήματος δημόσιας πολιτικής από τους σπουδαστές/στρίες κατά περίπτωση ατομικώς ή ανά ομάδες οι οποίες θα έχουν συγκροτηθεί κατά την πρώτη συνεδρία. Η συγκεκριμένη διαδικασία δύναται να αποτελεί και τον τρόπο εξέτασης και αξιολόγησης των σπουδαστών/στριών.

Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται επίσης στην πρακτική άσκηση, στις επισκέψεις πεδίου, εντός και εκτός Ελλάδας, στις διαλέξεις και εισηγήσεις προσωπικοτήτων εγνωσμένου κύρους και σε μια σειρά από άλλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες που ενισχύουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες των σπουδαστών/στριών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. Είναι από την άλλη πλευρά, όμως, αυτονόητο ότι ένα Πρόγραμμα Σπουδών επιτελικών στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης δεν μπορεί παρά να είναι δυναμικό και να σχεδιάζεται με βάση τις συγκεκριμένες απαιτήσεις των θέσεων εργασίας που θα καταλάβουν οι σπουδαστές/στρίες μετά την αποφοίτησή τους, αλλά και με βάση τις γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες και στάσεις που αυτές συνεπάγονται οι οποίες όμως είναι πάντοτε ευθυγραμμισμένες με τις απαιτήσεις που έχει η πολιτεία από τα νέα στελέχη της διοίκησης. Σε αυτό το πλαίσιο, το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Σπουδών ευθυγραμμίζεται με τον νόμο για το επιτελικό κράτος¹¹ όπου, μεταξύ άλλων, διατυπώνονται αφενός οι αυξημένες δεξιότητες τις οποίες οφείλει να κατέχει ένας σύγχρονος δημόσιος λειτουργός για να φέρει σε πέρας το έργο του (π.χ. αρθρα58 και59), αφετέρου ορίζεται με σαφήνεια ο ενισχυμένος ρόλος των αποφοίτων της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. σε ένα σύγχρονο, επιτελικό κράτος (π.χ. άρθρο 104).

11 Ν.4622/2019 (ΦΕΚ Α΄133) «Επιτελικό κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης.»

Επιπρόσθετα, το Πρόγραμμα Σπουδών σχεδιάζεται εμπνεόμενο από το μέλλον της Δημόσιας Διοίκησης, τη μελλοντική της οργάνωση στην οποία θα κληθούν να διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο οι απόφοιτοι της Σχολής. Με την έννοια αυτή, έχει σημασία το Πρόγραμμα Σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. να προσπορίζει στους/στις σπουδαστές/στριες γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες και στάσεις που θα τους επιτρέψουν όχι μόνο να ασκούν με επάρκεια τα υπηρεσιακά καθήκοντά τους, αλλά να λειτουργούν ως μοχλοί αλλαγής και καινοτομίας στο πλαίσιο των υπηρεσιών τους.

Υπό αυτό το πρίσμα, με το παρόν Πρόγραμμα Σπουδών, η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. φιλοδοξεί τελικά και να συνδράμει στην εθνική προτεραιότητα βελτίωσης της Δημόσιας Διοίκησης ώστε αυτή να συνεισφέρει στην υλοποίηση εθνικών μεταρρυθμίσεων προσφέροντας υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και λελογισμένου δημοσιονομικού κόστους. Σε αυτή την προσπάθεια λαμβάνεται σοβαρά υπόψη το γεγονός ότι σύμφωνα με την κατάταξη InCiSE 2019 οι επιδόσεις της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης είναι χαμηλές σε αρκετούς επιμέρους τομείς με κυριότερους: τις δεξιότητες των εργαζομένων, την παραγωγή νόμων και ρυθμιστικών κανόνων, την ακεραιότητα, την ψηφιοποίηση, την οικονομική διαχείριση, τη διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, τη διαμόρφωση δημόσιων πολιτικών, τη φορολογική διοίκηση και τη διαφάνεια. Σε αυτούς τους τομείς το παρόν Πρόγραμμα Σπουδών δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα.

Με όλες αυτές τις προτεραιότητες ανασχεδιάστηκε και αναμορφώθηκε το Πρόγραμμα Σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. - κατά το μέρος που αυτό κρίθηκε αναγκαίο - και συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας¹², αποτελούμενη από πανεπιστημιακούς, στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης και φορέων ενώ ως εμπειρογνώμονες για θέματα επιτελικού κράτους ορίζονται Γενικοί Γραμματείς που συμμετείχαν στον σχεδιασμό του νόμου 4622/2019.

Οι πανεπιστημιακοί επελέγησαν με βάση τα γνωστικά αντικείμενά τους και τα στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης προτάθηκαν από τα Υπουργεία και τις υπηρεσίες που κατά κύριο λόγο συνδέονται με τα Τμήματα Εξειδίκευσης της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

Τα μέλη της επιτροπής είναι τα ακόλουθα:

1. Παναγιώτης Λιαργκόβας, Καθηγητής στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών της Σχολής Οικονομίας, Διοίκησης και Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
2. Νικόλαος-Κομνηνός Χλέπας, Καθηγητής Περιφερειακής Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης στο Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Δημόσιου Δικαίου του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών,
3. Γεώργιος Πιερράκος, Καθηγητής στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Διευθυντής του Τομέα Κοινωνικής Πολιτικής στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

¹² Υπ' αρ. 3346/30.7.2020 Απόφαση του Προέδρου του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. (Α.Δ.Α.:ΨΜΑΦ4691Φ0-Ο68)

4. Ιωάννης Χαραλαμπίδης, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αιγαίου, στο Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων της Πολυτεχνικής Σχολής
5. Ανδρέας Παπαστάμου, Αναπληρωτής Καθηγητής Ευρωπαϊκής Οικονομίας στο Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου
6. Νικόλαος Τζιφάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής Διεθνών Σχέσεων στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
7. Ιωσήφ Πλυμάκης, Επίκουρος Καθηγητής Δημόσιας Πολιτικής στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
8. Ανδρέας Φερώνας, Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
9. Ιωάννης Σπηλιωτόπουλος, Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού του Υπουργείου Εσωτερικών
10. Κωνσταντίνος Γεώργας, Γενικός Διευθυντής Παροχών του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.)
11. Παρασκευή Θεοφίλου, Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης Υπηρεσιών Υγείας στο Υπουργείο Υγείας
12. Αντώνιος Λιανός, Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών
13. Δημήτρης Απίστουλας, Διευθυντής Ινστιτούτου Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης
14. Ιωάννης Ιωαννίδης, Προϊστάμενος Διεύθυνσης στο Δήμο Μοσχάτου-Ταύρου
15. Στέφανος Καβαλλιεράκης, Διευθυντής του Μουσείου της Πόλης των Αθηνών.
16. Αντώνιος Κατεπόδης, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄ - Προϊστάμενος Διεύθυνσης Β8 Επιχειρηματικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Εξωτερικών
17. Διονύσιος Κοντογιώργης, στέλεχος Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης
18. Γεώργιος Συμεωνίδης, Εκτελεστικό Μέλος Συμβουλίου της Ανεξάρτητης Αρχής «Εθνική Αναλογιστική Αρχή».

Τα μέλη της Ομάδας Εργασίας, κατά την εκπόνηση του προγράμματος σπουδών, συνεργάστηκαν με τους Υπευθύνους Σπουδών και Έρευνας της Ε.Σ.Δ.Δ.Α., όπως έχουν οριστεί συντονιστές/ριες των Τμημάτων Εξειδίκευσης με απόφαση του Προέδρου του Ε.Κ.Δ.Δ.Α., ήτοι :

1. Για το Τμήμα Γενικής Διοίκησης : Δάφνη Λεβαντή
2. Για το Τμήμα Αναπτυξιακών και Περιφερειακών Πολιτικών : Σοφία Δημουλά
3. Για το Τμήμα Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας Και Κοινωνικής Φροντίδας-Πρόγραμμα Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας : Χαράλαμπος Πλατής
4. Για το Τμήμα Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας Και Κοινωνικής Φροντίδας-Πρόγραμμα Διοίκησης Υπηρεσιών Κοινωνικής Φροντίδας : Χαράλαμπος Πλατής
5. Για το Τμήμα Εμπορικών και Οικονομικών Υποθέσεων : Φωτεινή Κομσέλη
6. Για το Τμήμα Διεθνών και Εμπορικών Υποθέσεων : Αγγελική Μπουρμπούλη
7. Για το Τμήμα Πολιτιστικής Διοίκησης : Γεώργιος Παπαγεωργίου
8. Για το Τμήμα Ψηφιακής Πολιτικής : Αναστασία Παπαστυλιανού

Αξιολογήτριες των παραδοτέων της ομάδας εργασίας ορίστηκαν η Ισμήνη Κριάρη, Καθηγήτρια Συνταγματικού Δικαίου του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης του Παντείου Πανεπιστημίου και η Ανατολή Κοζάρη, Προϊσταμένη της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.

Προστιθέμενη αξία στο Πρόγραμμα Σπουδών προσδίδεται, με τη συμμετοχή των κάτωθι Γενικών Γραμματέων, ως εμπειρογνομόνων σε ζητήματα αιχμής για το επιτελικό κράτος:

1. Στυλιανός - Ιωάννης Κουτνατζής, Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
2. Λεωνίδας Χριστόπουλος, Γενικός Γραμματέας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών
3. Παναγιώτης Πρεζεράκος, Γενικός Γραμματέας Δημόσιας Υγείας

Η Ομάδα Εργασίας, προκειμένου να υποβάλει προτάσεις για την αναμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών, μελέτησε τα προηγούμενα προγράμματα σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. στη διαχρονική της εξέλιξη. Μελέτησε, επίσης, τις αξιολογήσεις των σπουδαστών/στριών και των διδασκόντων/ουσών των

τελευταίων τριών εκπαιδευτικών σειρών, που διέθεταν Τμήματα Εξειδίκευσης παρόμοια με της τρέχουσας σειράς και διαβουλευτήκε με αποφοίτους της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

Έκτοτε, έχοντας υπόψη πως το Πρόγραμμα Σπουδών οφείλει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις απαιτήσεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των νομοθετικών και κοινωνικών εξελίξεων και αναγκών, επικαιροποιείται και τροποποιείται αναλόγως.

Με το παρόν Πρόγραμμα η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. επομένως οραματίζεται την εκπαίδευση σύγχρονων διοικητικών στελεχών και επαγγελματιών της διοίκησης. Στελέχη που θα ανταποκρίνονται στο ακέραιο στις υφιστάμενες ανάγκες των δημοσίων υπηρεσιών και στις απαιτήσεις λειτουργίας του διοικητικού συστήματος. Παράλληλα, θα διαθέτουν αναλυτικές και συνθετικές ικανότητες, δεξιότητες άσκησης διοίκησης και ήπιες δεξιότητες που μπορούν να επιφέρουν προστιθέμενη αξία στις παρεχόμενες υπηρεσίες του δημόσιου τομέα συνεισφέροντας στην εθνική μεταρρυθμιστική προσπάθεια.

2. Κοινή Φάση Σπουδών

(διάρκεια: 4 μήνες / συντελεστής βαρύτητας βαθμολογίας 30%)

Η Κοινή Φάση Σπουδών, που θα παρουσιαστεί αναλυτικά στη συνέχεια, επιδιώκει την εδραίωση και συστηματοποίηση των γνώσεων που οι υποψήφιοι/ες απέκτησαν προκειμένου να συμμετάσχουν στον εισαγωγικό διαγωνισμό και στην ομογενοποίηση του γνωστικού τους υπόβαθρου, με δεδομένη τη προέλευσή τους από διαφορετικούς γνωστικούς κλάδους όπως και την εξοικείωσή τους με βασικές πτυχές της διοικητικής επιστήμης. Οι βασικές αυτές γνώσεις θα αποτελέσουν το υπόβαθρο για την περαιτέρω εμβάθυνση στα Τμήματα που συστήνονται πλέον από την Α' Ειδική Φάση Σπουδών και συνεχίζουν στην Β' Ειδική Φάση Σπουδών. Παράλληλα, αποτελούν τη βάση για την ανάπτυξη των οριζόντιων δεξιοτήτων των σπουδαστών/στριών, οι οποίοι/ες ενδέχεται να κληθούν στη συνέχεια να υπηρετήσουν τη Δημόσια Διοίκηση από διαφορετικές θέσεις και με διαφορετικά καθήκοντα, ασχέτως της εξειδίκευσης που θα λάβουν στη Σχολή.

Ο συντελεστής βαρύτητας της Κοινής Φάσης Σπουδών στη συνολική βαθμολογία ανέρχεται στο 30%.¹³

Με βάση τη γενική συλλογιστική του Προγράμματος Σπουδών και την ειδική λογική που αφορά στην Κοινή Φάση Σπουδών, αυτή περιλαμβάνει τα ακόλουθα μαθήματα, ενταγμένα στα σχετικά πεδία:

Δημόσια Διοίκηση:

ΚΦ-ΣΜ01-Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα: συγκρότηση, εξέλιξη και συγκριτική προσέγγιση με άλλες διοικήσεις

ΚΦ-ΣΜ02-Στρατηγικό Μάνατζμεντ

ΚΦ-ΣΜ03-Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και Ανοιχτά Δεδομένα στη Δημόσια Διοίκηση

Δίκαιο

ΚΦ-ΣΜ04-Διοικητικό Δίκαιο

ΚΦ-ΣΜ05-Δημοσιούπαλληλικό Δίκαιο

ΚΦ-ΣΜ06-Ενωσιακό και Διεθνές Δίκαιο

¹³ Στα μαθήματα, πέραν των ωρών που αναγράφονται στους πίνακες υπολογίζονται δύο ώρες για τη βαθμολόγηση γραπτών και εργασιών, ασχέτως αριθμού.

Οικονομία

ΚΦ-ΣΜ07-Ελληνική Οικονομία: Διαρθρωτικά χαρακτηριστικά

ΚΦ-ΣΜ08-Θεσμικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Διαχείρισης

ΚΦ-ΣΜ09-Δημόσιες επενδύσεις: αξιολόγηση επενδυτικών προγραμμάτων, πολιτικών και διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων έργων

Επιτελικό Κράτος

ΚΦ-ΕΜ10-Καλή νομοθέτηση και νομοτεχνικές αρχές κατάρτισης κανονιστικών πράξεων (Θεωρία και Εργαστήριο)

ΚΦ-ΕΜ11-Ανάλυση Δημόσιας Πολιτικής (Θεωρία και Εργαστήριο)

ΚΦ-ΕΜ12-Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Ψηφιακός Μετασχηματισμός (Θεωρία και Εργαστήριο)

Πρόγραμμα ξένων γλωσσών

ΚΦ-ΕΜ13-Αγγλική γλώσσα

ΚΦ-ΕΜ14-Δεύτερη ξένη γλώσσα

Ειδικά Εργαστήρια και Ανάπτυξη Δεξιοτήτων

ΚΦ-Ε01-Εργαστήριο ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων

ΚΦ-Ε02-Εργαστήριο ανάπτυξης δεξιοτήτων σε σύγχρονα και ασύγχρονα ψηφιακά εργαλεία επικοινωνίας, εργασίας και εκπαίδευσης

ΚΦ-Ε03-Μεθοδολογία της έρευνας, ποσοτική και ποιοτική ανάλυση στο δημόσιο τομέα

ΚΦ-Ε04-Σύνταξη και προτυποποίηση δημοσίων εγγράφων

ΚΦ-Ε05-Σχέσεις Δημοσίων Υπαλλήλων και Πολιτών: Οδηγός Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς

ΚΦ-Ε06-Βασικές Αρχές Εκπόνησης και Παρουσίασης Επιστημονικής Εργασίας

Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες και Ειδικά Σεμινάρια

(αφορούν το σύνολο των φάσεων του προγράμματος σπουδών)

- Επισκέψεις και ειδικές εκπαιδευτικές εισηγήσεις σε φορείς του Δημόσιου ή Ιδιωτικού τομέα

- Διαλέξεις Προσωπικοτήτων
- Διάλογοι Στρογγυλής Τραπέζης
- Ημερίδες

Τα μαθήματα είναι είτε σεμιναριακά (με κωδικό ΣΜ) είτε εργαστηριακά ειδικά ή μη (με κωδικό Ε και ΕΜ αντίστοιχα). Ο διαχωρισμός τους γίνεται με βάση τις ανάγκες της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Όλα τα μαθήματα, τα οποία περιγράφονται αναλυτικά στη συνέχεια, κρίνεται αναγκαίο να ισορροπούν ανάμεσα στη θεωρία και στις πρακτικές εφαρμογές, ωστόσο, ανάλογα με την φύση και τον στόχο του μαθήματος/εργαστηρίου μπορεί να δίνεται έμφαση σε ένα από τα δύο.

Συγκεκριμένα, κατά τις πρώτες μέρες της φοίτησής τους, οι σπουδαστές/στρίες της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. συμμετέχουν σε ειδικά εργαστήρια και σεμινάρια ανάπτυξης δεξιοτήτων, εφόδια απαραίτητα, προκειμένου να εδραιωθεί το συναδελφικό πνεύμα των σπουδαστών/στριών αλλά και να ενισχυθούν οι δεξιότητές τους ενόψει της απαιτητικής εκπαιδευτικής διαδικασίας της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. Κατά την ίδια πρώτη περίοδο, οι σπουδαστές/στρίες της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. αναπτύσσουν, μέσα από ειδικά εργαστήρια, δεξιότητες στα ψηφιακά εργαλεία που χρησιμοποιεί η Δημόσια Διοίκηση καθώς και εδραιώνουν τις γνώσεις τους σε μεθοδολογικά εργαλεία έρευνας.

Η εμπειρία της πανδημίας του κωρονοϊού κατέστησε σαφές ότι ένα επιτελικό στέλεχος της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης θα πρέπει να είναι έτοιμο να φέρει εις πέρας την αποστολή του ακόμη και σε συνθήκες κρίσης, προσαρμοζόμενο σε αυτές. Για τον λόγο αυτό, οι σπουδαστές/στρίες της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. κατά την πρώτη περίοδο σπουδών τους θα εκπαιδεύονται και στα σύγχρονα ψηφιακά εργαλεία τηλεργασίας και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης ώστε να μπορούν – αν αυτό κριθεί αναγκαίο – να συνεχίσουν εξ αποστάσεως την εκπαίδευσή τους, απρόσκοπτα και χωρίς καμία έκπτωση στο υψηλό κύρος και επίπεδο σπουδών που παρέχει η Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

Στη συνέχεια, οι σπουδαστές/στρίες εκπαιδεύονται σε ένα ευρύ φάσμα θεματικών ενοτήτων που καλύπτουν επαρκώς τις σύγχρονες πτυχές της Δημόσιας Διοίκησης. Παράλληλα, οι σπουδαστές/στρίες εισάγονται σε κρίσιμες έννοιες (π.χ. βασικές αρχές στρατηγικής διοίκησης) οι οποίες στις επόμενες φάσεις σπουδών εξειδικεύονται περαιτέρω σε πρακτικές εφαρμογές. Η διάκριση των ενοτήτων της κοινής φάσης έγινε κατά τρόπο ώστε αφενός να καλύπτονται σφαιρικά αλλά και σε βάθος οι απαιτούμενες γνώσεις οι οποίες είναι αντάξιες των προσδοκιών που έχει η Πολιτεία από ένα σύγχρονο, επιτελικό στέλεχος της Δημόσιας Διοίκησης, αφετέρου να προετοιμάζει τον/την σπουδαστή/στρία ώστε να παρακολουθήσει τις ακόμη περισσότερο εξειδικευμένες γνώσεις και πρακτικές εφαρμογές κατά τις επόμενες φάσεις σπουδών.

Επιπρόσθετα, το πεδίο του «επιτελικού κράτους» λαμβάνει χώρα στο τέλος της κοινής φάσης σπουδών ώστε οι σπουδαστές/στρίες να έχουν ήδη αποκτήσει τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες και προκειμένου να παρακολουθήσουν τα ειδικά εργαστηριακά μαθήματα του πεδίου.

Σημειώνεται, τέλος, ότι τα ειδικά εργαστήρια και οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες διέπουν το σύνολο των φάσεων σπουδών της Σχολής.

Μαθήματα Κοινής Φάσης Σπουδών (ΚΦΣ)

	Τύπος μαθήματος	Τίτλος μαθήματος	Ώρες διδασκαλίας
1.	ΚΦ-ΣΜ01	Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα: συγκρότηση, εξέλιξη και συγκριτική προσέγγιση με άλλες διοικήσεις	24
2.	ΚΦ-ΣΜ02	Στρατηγικό Μάνατζμεντ	26
3.	ΚΦ-ΣΜ03	Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και Ανοιχτά Δεδομένα και στη Δημόσια Διοίκηση	20
4.	ΚΦ-ΣΜ04	Διοικητικό Δίκαιο	26
5.	ΚΦ-ΣΜ05	Δημοσιοϋπαλληλικό Δίκαιο	21
6.	ΚΦ-ΣΜ06	Ενωσιακό και Διεθνές Δίκαιο	21
7.	ΚΦ-ΣΜ07	Ελληνική Οικονομία: Διαρθρωτικά χαρακτηριστικά	24
8.	ΚΦ-ΣΜ08	Θεσμικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Διαχείρισης	27
9.	ΚΦ-ΕΜ09	Δημόσιες επενδύσεις: αξιολόγηση επενδυτικών προγραμμάτων, πολιτικών και διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων έργων	27

10.	ΚΦ-ΕΜ10	Καλή νομοθέτηση και νομοτεχνικές αρχές κατάρτισης κανονιστικών πράξεων (Θεωρία και Εργαστήριο)	24
11.	ΚΦ-ΕΜ11	Ανάλυση Δημόσιας Πολιτικής (Θεωρία και Εργαστήριο)	25
12.	ΚΦ-ΕΜ12	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Ψηφιακός Μετασχηματισμός (Θεωρία και Εργαστήριο)	25
13.	ΚΦ-ΣΜ13	Αγγλική γλώσσα	24
14.	ΚΦ-ΣΜ14	Δεύτερη ξένη γλώσσα (γερμανικά ή γαλλικά ή ισπανικά ή ιταλικά)	24

338 ώρες +74 ώρες

ειδικά εργαστήρια

ΣΥΝΟΛΟ: 412 ώρες

Ώρες αξιολόγησης

Επισημαίνεται πως, στις ώρες διδασκαλίας προστίθενται :

- i.) 2 ώρες για τα μαθήματα που αξιολογούνται με γραπτή εξέταση και
- ii.) 2 ώρες για τα μαθήματα που αξιολογούνται με παρουσίαση εργασίας για τα τμήματα εξειδίκευσης με πλήθος έως είκοσι (20) σπουδαστές/τριες, και επιπλέον 1 ώρα ανά 10 σπουδαστές/τριες για τα τμήματα εξειδίκευσης άνω των είκοσι (20) ατόμων

3. Μαθήματα Κοινής Φάσης Σπουδών¹⁴

3.1 Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα: συγκρότηση, εξέλιξη και συγκριτική προσέγγιση με άλλες διοικήσεις (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Το μάθημα εισάγει τους/τις σπουδαστές/στριες στην ιστορική εξέλιξη της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης και στις κεντρικές αλλαγές που γνώρισε το πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας του διοικητικού μηχανισμού στον εικοστό πρώτο και στον προηγούμενο αιώνα. Στόχος είναι η κατανόηση των βασικών μεταρρυθμίσεων που διαμόρφωσαν τα χαρακτηριστικά της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης μέχρι σήμερα και της επίδρασης των ευρύτερων κοινωνικών και πολιτικών εξελίξεων στη διαδικασία αυτή. Επιπρόσθετα, οι σπουδαστές/στριες εξοικειώνονται με τα σημαντικότερα συστήματα Δημόσιας Διοίκησης στον κόσμο καθώς και με τα συγκριτικά εργαλεία με τα οποία θα μπορούν να αναλύουν και να αξιολογούν τις ομοιότητες και διαφορές τους σε σύγκριση με την ελληνική Δημόσια Διοίκηση αναζητώντας παράλληλα εφαρμογές και καλές πρακτικές.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το πρώτο μέρος του μαθήματος μελετά τις βασικές ιστορικές μεταρρυθμίσεις και μεταβολές της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης την εποχή του Ελευθερίου Βενιζέλου, κατά τη μετεμφυλιακή περίοδο και τα χρόνια της μεταπολίτευσης. Το δεύτερο μέρος εστιάζει στις βασικές διαθρωπτικές προκλήσεις και τα προβλήματα που η ελληνική Δημόσια Διοίκηση αντιμετωπίζει, ιδίως από το 1974 μέχρι σήμερα. Απώτερος στόχος αυτής της προσέγγισης είναι η ανάπτυξη μιας κριτικής οπτικής που να διακρίνει μέσα από τις αδυναμίες του παρελθόντος τις προοπτικές μελλοντικών μεταρρυθμίσεων. Στο τρίτο μέρος, οι σπουδαστές/στριες διδάσκονται τις γενικές αρχές της Συγκριτικής Δημόσιας Διοίκησης και τα βασικά κριτήρια σύγκρισης που εφαρμόζει αυτός ο κλάδος σπουδών για την ανάλυση διαφορετικών εθνικών συστημάτων διοίκησης μέσα από εμπειρικά παραδείγματα από εθνικά συστήματα με μακρά παράδοση διοίκησης που δημιούργησαν διεθνή πρότυπα (Γαλλία, Βρετανία, Γερμανία), από περιπτώσεις που θεωρούνται κατά κοινή ομολογία οι επιτυχέστερες στις μέρες μας (Καναδάς, Σκανδιναβικές Χώρες) και από γραφειοκρατικά συστήματα του ευρωπαϊκού Νότου, που παρουσιάζουν ιδιομορφίες παρόμοιες με εκείνες της Ελλάδας (Ισπανία, Ιταλία). Απώτερος σκοπός είναι οι σπουδαστές/στριες να αναπτύξουν τις απαιτούμενες ικανότητες ανάλυσης, αξιολόγησης και κριτικής που θα τους επιτρέπουν να κατανοούν

¹⁴ Ο αναφερόμενος σε κάθε μάθημα ή εργαστήριο αριθμός ωρών, αφορά σε ώρες διδασκαλίας. Σε αυτές προστίθενται οι ώρες αξιολόγησης, ανάλογα με τον τρόπο αξιολόγησης εκάστου μαθήματος.

καλύτερα το δικό τους σύστημα διοίκησης και τις ιδιαιτερότητές του σε σχέση με τα άλλα εθνικά συστήματα.

Τρόπος αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση (Ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών και ερώτηση ανοικτού τύπου).

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

ΒΕΝΕΤΣΑΝΟΠΟΥΛΟΥ Γ. Μ., (2014). Κακοδιοίκηση και Διαφθορά στη Δημόσια Διοίκηση: Ελεγκτικοί Μηχανισμοί, Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας.

Μακρυδημήτρης Α. (1999). *Διοίκηση και Κοινωνία, η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα*. Αθήνα: Θεμέλιο.

Μακρυδημήτρης, Α. & Μιχαλόπουλος Ν. (επιμ.) (2000). *Εκθέσεις εμπειρογνομόνων για τη Δημόσια Διοίκηση, 1950-1998*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Πασσάς, Α. (2012). *Η Εθνική Δημόσια Διοίκηση στην Ευρωπαϊκή Ενωσιακή Πολιτική Διαδικασία*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Πελαγίδης, Θ. (επ.) (2005). *Η Εμπλοκή των Μεταρρυθμίσεων στην Ελλάδα*, Αθήνα: Παπαζήσης .

Σπανού, Κ. (2001). *Ελληνική Διοίκηση και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Σπανού, Κ. (επ.) (2018). *Μεταρρυθμίσεις στη Δημόσια Διοίκηση στη διάρκεια της κρίσης: Επισκόπηση, Περιγραφή, Αποτίμηση*. Αθήνα: Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής.

Chandler, J.A. [επιμ.] (2003). *Δημόσια Διοίκηση: Συγκριτική Ανάλυση*, Αθήνα: Παπαζήσης.

Farazmand, A. [επιμ.] (2001) *Handbook of Comparative and Development Public Administration*, 2^η έκδοση, Νέα Υόρκη: Routledge.

Kuhlmann, S. & Wollmann H. [2019]. *Introduction to Comparative Public Administration. Administrative Systems and Reforms in Europe*, 2d. Edition, Cheltenham: Edward Elgar,

Ladner, A., Keuffer N., Baldersheim H., Hlepas N, Swianiewicz P., Steyvers K., Navarro C. [2019]. *Patterns of Local Autonomy in Europe*. Houndmills Basingstoke 2019: Palgrave Macmillan.,

Lind, N. & Lawrence J. (επιμ.) (2006). *Comparative Public Administration: The Essential Readings*. Bingley: Emerald.

Ongaro, E. (2009). *Public Management Reform and Modernization: Trajectories of Administrative Change in Italy, France, Greece, Portugal, and Spain*. Cheltenham, UK: Edward Elgar.

Peters, G. (2010), *The Politics of Bureaucracy: An Introduction to Comparative Public Administration*, 6^η έκδοση, Abingdon: Routledge.

3.2 Στρατηγικό Μάνατζμεντ (26 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους/τις σπουδαστές/στρίες με τις βασικές αρχές και τα μοντέλα εφαρμογής του Στρατηγικού Μάνατζμεντ στους δημόσιους οργανισμούς. Ειδικότερα, η διδασκαλία του μαθήματος επικεντρώνεται στην αναλυτική και συγκριτική παρουσίαση των βασικών μοντέλων και εργαλείων υλοποίησης του Στρατηγικού Μάνατζμεντ στο δημόσιο τομέα, εστιάζοντας στο ιδιαίτερο περιβάλλον της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης και τις εξειδικευμένες ανάγκες αναδιοργάνωσης και βελτίωσης της απόδοσης των φορέων της.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι σπουδαστές/στρίες θα έχουν αναπτύξει τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες, αναφορικά με:

- Το ευρύτερο θεωρητικό πλαίσιο και τις βασικές αρχές και λειτουργίες του στρατηγικού μάνατζμεντ στο δημόσιο τομέα
- Τα σύγχρονα μοντέλα εφαρμογής του στρατηγικού μάνατζμεντ στους δημόσιους οργανισμούς
- Τα βασικά εργαλεία για τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό, εφαρμογή και αξιολόγηση ενός στρατηγικού προγράμματος σε ένα δημόσιο οργανισμό
- Τις βασικές αρχές και τα εργαλεία αξιολόγησης της απόδοσης των δημόσιων υπηρεσιών
- Τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος υποστήριξης και συμμετοχής στο στρατηγικό προγραμματισμό και αντιμετώπισης των προβλημάτων εφαρμογής
- Τις απαιτήσεις και προκλήσεις εφαρμογής του στρατηγικού προγραμματισμού στο ιδιαίτερο περιβάλλον της Ελληνικής δημόσιας διοίκησης

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το περιεχόμενο του μαθήματος καλύπτει τα βασικά στοιχεία του Στρατηγικού Μάνατζμεντ στον δημόσιο τομέα. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται οι βασικές αρχές και τα μοντέλα του Στρατηγικού Μάνατζμεντ, καθώς και οι ιδιαίτερες απαιτήσεις εφαρμογής του στο ιδεοτυπικό περιβάλλον της δημόσιας διοίκησης. Οι σπουδαστές/στρίες εκπαιδεύονται στη μεθοδολογία και τα εργαλεία του Στρατηγικού Μάνατζμεντ και ειδικότερα στην αξιολόγηση των οργανωσιακών αναγκών και του ευρύτερου περιβάλλοντος λειτουργίας ενός δημόσιου οργανισμού, στο συμμετοχικό σχεδιασμό, στη συγκριτική επιλογή και την εξειδίκευση των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων και των δράσεων εφαρμογής ενός στρατηγικού προγράμματος και τέλος στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων του προγράμματος, βάσει ενός ολοκληρωμένου συστήματος δεικτών. Παρουσιάζονται μοντέλα εφαρμογής και μεθοδολογικά εργαλεία, η διδασκαλία των οποίων αποσκοπεί στην ανάπτυξη των απαιτούμενων δεξιοτήτων από τους/τις σπουδαστές/στρίες για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ολοκληρωμένων στρατηγικών προγραμμάτων σε φορείς του δημόσιου τομέα, εστιάζοντας στα κρίσιμα ζητήματα της συμμετοχής, της διαφάνειας - λογοδοσίας και της καινοτομίας. Επιδίδεται η κατανόηση από τους/τις σπουδαστές/στρίες της προστιθέμενης αξίας του Στρατηγικού Μάνατζμεντ στη μεταρρύθμιση του δημόσιου τομέα και η ανάπτυξη μίας νέας κουλτούρας στρατηγικού

προγραμματισμού μεταξύ αυτών, μέσα από την συγκριτική παρουσίαση των διαφορετικών θεωρητικών προσεγγίσεων περί στρατηγικής στο δημόσιο τομέα, την ανάλυση μελετών περίπτωσης από την Ελλάδα και το εξωτερικό και τη διεξαγωγή συμμετοχικών ασκήσεων Στρατηγικού Μάνατζμεντ.

Τρόπος αξιολόγησης:

Εκπόνηση και παρουσίαση ομαδικής εργασίας (με βαθμολόγηση : εκπόνηση 70% + παρουσίαση 30%)

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

- Γεωργόπουλος, Ν. Β. (2002) Στρατηγικό Μάνατζμεντ. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
- Καρβούνης Α. (επιμ.) (2018) Ποιότητα της Δημόσιας Διοίκησης. Μια Εργαλειοθήκη για τους Επαγγελματίες, Αθήνα: Υπουργείο Εσωτερικών
- Μιχαλόπουλος Ν., (2010), Η δημόσια διοίκηση στην εποχή των αποτελεσμάτων», Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήσης
- Παπαδάκης Β, (2017), Στρατηγική των Επιχειρήσεων, Εκδόσεις Μπένου
- Agranoff R, (2017), Collaborating to Manage: A Primer for the Public Sector, Georgetown university Press
- Bouckaert G and Halligan J, (2015), Managing Performance: International Comparisons, Routledge Press
- Bianchi, C., Borgonovi, El., Anessi – Pessina, E. (2018) Outcome-based performance management in the public sector, Switzerland : Springer International Publishing AG.
- Bryson J, (2018), Strategic Planning for Public and Non-Profit Organizations, Josey Bass
- Dooren V, (eds), (2019), Performance Management in the Public Sector, Routledge Pres
- Emerson K and Nabatchi T, (2015) Collaborative Governance Regimes, Georgetown University Press
- Ferlie E and Ongaro E, (2015), Strategic Management in Public Services Organizations, Routledge Press
- Hatry H, (2015), Getting Results, Brookings Institute Press
- Loffler E. και Bovaird T., (Επιμ.) : Public Management and Governance, London, Routledge
- Mintzberg JH., (1994), «The Rise and Fall of Strategic Planning», New Jersey, Prentice – Hall
- Moore M, (1997), Creating Public Value: Strategic Management in Government, Harvard University Press
- Moynihan D, (2008), The Dynamics of Performance Management: Constructing Information and Reform, Georgetown University Press
- Poister T, (2018), Measuring Performance in Public and Non – Profit Organizations, Jossey Bass
- Pollitt C and Bouckaert G, (2018), Public Management Reform: A Comparative Analysis - Into The Age of Austerity, Cambridge University Press
- Rainey H, (2014) Understanding and Managing Public Organizations

3.3 Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και Ανοιχτά Δεδομένα στη Δημόσια

Διοίκηση (20 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών/στριων με τις βασικές έννοιες του θεσμικού πλαισίου για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και ειδικότερα :

- α. η ευαισθητοποίηση κατ' αρχάς των σπουδαστών/τριών για την ανάγκη προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στη Δημόσια Διοίκηση.
- β. η αναγκαία προσαρμογή στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως μετά τη θέση σε εφαρμογή του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ) και τον ν. 4624/2019
- γ. η εκπαίδευση των σπουδαστών/τριών προκειμένου να είναι σε θέση να υποστηρίξουν τους φορείς σε ρόλους Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων

Σκοπός επίσης του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών/στριών με το νομικό πλαίσιο και τις σχετικές διαδικασίες που αφορούν την πολιτική ανοικτών δεδομένων , την ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση τους στο δημόσιο τομέα.

Δεδομένου ότι η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. προετοιμάζει στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης ικανά να ανταποκριθούν στις πλέον σύγχρονες προκλήσεις, κρίνεται απολύτως απαραίτητη η κατάρτιση των σπουδαστών/στριών στη συγκεκριμένη θεματική. Οι ώρες κατανέμονται σε θεωρητική διδασκαλία και εργαστήριο, όπου προσεγγίζονται πρακτικές εφαρμογές των θεωρητικών γνώσεων (π.χ. επίλυση μελετών αντιπροσωπευτικών περιπτώσεων και μελέτη επί αποφάσεων και γνωμοδοτήσεων της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα-ΑΠΔΠΧ).

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το μάθημα περιλαμβάνει κατ' αρχάς την ανάλυση του θεσμικού πλαισίου, με σύντομη παρουσίαση της ιστορικής εξέλιξης του πεδίου προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των ανοικτών δεδομένων, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό έμφαση δίδεται στην παρουσίαση και εξοικείωση των σπουδαστών/στριων με τον ΓΚΠΔ (ενδεικτικά : στόχος και αντικείμενο εφαρμογής, ουσιαστικό και εδαφικό πεδίο εφαρμογής, έννοιες και ορισμοί (υπεύθυνος και εκτελών την επεξεργασία, ειδικές κατηγορίες δεδομένων), βασικές αρχές που διέπουν την επεξεργασία των δεδομένων) και τη συναφή εθνική νομοθεσία (ν. 4624/2019). Στη συνέχεια, εξετάζεται η θεμελίωση της νομιμότητας της επεξεργασίας, ειδικότερα η αναζήτηση της κατάλληλης νομικής βάσης για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο δημόσιο τομέα. Τέλος, θεωρούνται τα δικαιώματα των υποκειμένων και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις της Δημόσιας Διοίκησης -είτε σε ρόλο υπευθύνου, είτε σε

ρόλο εκτελούντος την επεξεργασία- όπως και η προβλεπόμενη εποπτεία και επιβολή της τήρησης του ΓΚΠΔ.

Τρόπος αξιολόγησης: Εξέταση σε φάκελο περίπτωσης

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Λ. Κοτσαλής/Κ. Μενουδάκος (επιμ.), Γενικός Κανονισμός για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων (GDPR), εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη 2018.

Φ. Παναγοπούλου- Κουτνατζή, Ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων 679/2016/ΕΕ, εκδ. Σάκκουλα, 2017.

Λ. Κοτσαλής (επιμ.), Προσωπικά Δεδομένα (Ανάλυση – Σχόλια-Εφαρμογή). Εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, 2016.

Κανονισμός 679/2016/ΕΕ

N. 4624/2019, (Α' 137), «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του και άλλες διατάξεις»

N. 4305/2014 (Α' 237) «Ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημόσιου τομέα, τροποποίηση του ν. 3448/2006 (Α' 57), προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2013/37/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας, ρυθμίσεις θεμάτων Εισαγωγικού Διαγωνισμού Ε.Σ.Δ.Δ.Α. και άλλες διατάξεις»

3.4 Διοικητικό Δίκαιο (26 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση του/της σπουδαστή/στριας με τις βασικές έννοιες του διοικητικού δικαίου, δεδομένου ότι το διοικητικό δίκαιο είναι το δίκαιο το οποίο κατεξοχήν εφαρμόζει ένα στέλεχος της δημόσιας διοίκησης. Ειδικότερα, το στέλεχος της δημόσιας διοίκησης πρέπει να είναι εξοικειωμένο τόσο με τις θεμελιώδεις έννοιες και θεσμούς του ουσιαστικού διοικητικού δικαίου, όπως αυτοί προκύπτουν ιδίως μέσα από τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, όσο και με τις βασικές αρχές της διοικητικής δικονομίας, αφού ο κύριος μηχανισμός ελέγχου της διοικητικής δράσης είναι αυτός των διοικητικών δικαστηρίων. Οι ώρες κατανέμονται σε 20 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και σε 10 ώρες πρακτικών εφαρμογών των θεωρητικών γνώσεων (π.χ. επίλυση πρακτικών ζητημάτων και μελέτη δικαστικών αποφάσεων).

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το μάθημα περιλαμβάνει κατ' αρχάς την εξοικείωση με τις βασικές έννοιες του διοικητικού δικαίου. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται, ιδίως μέσα από τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, η διδασκαλία των βασικών ρυθμίσεων που αφορούν την έκδοση, την ισχύ και την ανάκληση της διοικητικής πράξης, τη διοικητική σύμβαση, την αστική ευθύνη του δημοσίου, τους εσωτερικούς ελέγχους της νομιμότητας της διοικητικής δράσης από την ίδια τη Δημόσια Διοίκηση, την αστική ευθύνη του δημοσίου και την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών έναντι της δημόσιας διοίκησης (κυρίως τα δικαιώματα της προηγούμενης ακρόασης και της πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα). Στο επίπεδο της διοικητικής δικονομίας, θα εξετασθούν οι βασικές ρυθμίσεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (για τις διοικητικές διαφορές ουσίας) και του π.δ. 18/1989 (για τις ακυρωτικές διαφορές), με έμφαση στις ρυθμίσεις εκείνες που ενδιαφέρουν άμεσα το στέλεχος της Δημόσιας Διοίκησης (π.χ. αρμοδιότητες δικαστηρίων, αποστολή φακέλου της υπόθεσης από τη διοικητική αρχή στο διοικητικό δικαστήριο).

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή Εξέταση

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, όπως ισχύει).

Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, όπως ισχύει).

Π.Δ. 18/1989 (περί Συμβουλίου της Επικρατείας).

Σπηλιωτόπουλος, Επ., *Εγχειρίδιο Συνταγματικού Δικαίου, τόμος Ι (2017), τόμος ΙΙ (2015)*, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Δαγτόγλου, Π. (2012). *Γενικό Διοικητικό Δίκαιο*. Αθήνα: Σάκκουλας.

Δαγτόγλου, Π. (2014). *Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο*. Αθήνα: Σάκκουλας.

Λαζαράτος, Π. (2018). *Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Γέροντας, Α., Λύτρας, Σ., Παυλόπουλος, Π., Σιούτη, Γλ. & Φλογαίτης, Σ. (2018). *Διοικητικό Δίκαιο*. Αθήνα: Σάκκουλας.

Ενδεικτικό συμπληρωματικό διδακτικό υλικό:

Πρακτικά θέματα διοικητικού δικαίου.

Φάκελοι με δικαστικές αποφάσεις.

3.5 Δημοσιοϋπαλληλικό Δίκαιο (21 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση του/της σπουδαστή/στριας με τις βασικές έννοιες του δημοσιοϋπαλληλικού δικαίου, δεδομένου ότι το δημοσιοϋπαλληλικό δίκαιο είναι το δίκαιο το οποίο ρυθμίζει την υπηρεσιακή κατάσταση του δημοσίου υπαλλήλου. Ειδικότερα, το στέλεχος της Δημόσιας Διοίκησης πρέπει να είναι εξοικειωμένο με τις βασικές ρυθμίσεις που διέπουν την υπηρεσιακή του κατάσταση, ώστε να γνωρίζει τόσο τα δικαιώματα όσο και τις υποχρεώσεις του. Οι ώρες κατανέμονται σε θεωρητική διδασκαλία και σε πρακτικές εφαρμογές των θεωρητικών γνώσεων (π.χ. επίλυση πρακτικών ζητημάτων και μελέτη δικαστικών αποφάσεων).

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το μάθημα περιλαμβάνει την ανάλυση, ιδίως μέσα από τον Δημοσιοϋπαλληλικό Κώδικα και τη σχετική νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων, των ρυθμίσεων που διέπουν την υπηρεσιακή κατάσταση του δημοσίου υπαλλήλου. Η διδασκαλία αφορά κυρίως την κατάρτιση και τη λύση της δημοσιοϋπαλληλικής σχέσης (προσόντα και κωλύματα διορισμού, πράξη διορισμού, έκπτωση και απόλυση δημοσίου υπαλλήλου), τις υποχρεώσεις των δημοσίων υπαλλήλων (συμπεριλαμβανομένης και της ανάλυσης της αστικής ευθύνης τους), των δικαιωμάτων τους και των κυριότερων πράξεων υπηρεσιακών μεταβολών (π.χ. απόσπαση, μετάθεση, μετάταξη). Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στο πειθαρχικό δίκαιο των δημοσίων υπαλλήλων (θεμελιώδεις αρχές της πειθαρχικής διαδικασίας, πειθαρχικά παραπτώματα και ποινές, αρμόδια πειθαρχικά όργανα, δικαιώματα του πειθαρχικώς διωκόμενου, τρόπος διεξαγωγής της πειθαρχικής διαδικασίας).

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή Εξέταση

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Δημοσιοϋπαλληλικός Κώδικας (ν. 3528/2007, όπως ισχύει).

Κτιστάκη, Σ., Κονδύλης, Β. & Τζιράκη, Ε. (2018), *Υπαλληλικός Κώδικας. Ερμηνεία κατ' άρθρο*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Παναγόπουλος Θ. (2014). *Δημόσιο Υπαλληλικό Δίκαιο*. Αθήνα: Σταμούλης.

Σπηλιωτόπουλος, Επ. & Χρυσανθάκης, Χ. (2017). *Βασικοί Θεσμοί Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Συμεωνίδης, Ι. & Τάχος, Α. (2007). *Ερμηνεία Υπαλληλικού Κώδικα*. Αθήνα: Σάκκουλας.

3.6 Ενωσιακό και Διεθνές Δίκαιο (21 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση του/της σπουδαστή/στριας με τις βασικές έννοιες του ενωσιακού δικαίου (του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και του διεθνούς δικαίου. Στη σύγχρονη εποχή ένα πολύ σημαντικό (από ουσιαστική και ποσοτική άποψη) τμήμα των ισχυόντων κανόνων δικαίου προέρχεται από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το διεθνές δίκαιο. Το στέλεχος της δημόσιας διοίκησης θα κληθεί να τα εφαρμόσει και επιπλέον ενδέχεται κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του να εκπροσωπήσει τη χώρα μας σε διεθνείς οργανισμούς, ή σε όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να γνωρίζει τους βασικούς θεσμούς των ως άνω δικαίων και τη σχέση μεταξύ διεθνούς-ευρωπαϊκής και εθνικής έννομης τάξης. Οι ώρες κατανέμονται σε θεωρητική διδασκαλία και σε εργαστήριο (πρακτικές εφαρμογές των θεωρητικών γνώσεων όπως επίλυση πρακτικών ζητημάτων και μελέτη δικαστικών αποφάσεων).

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Όσον αφορά το ενωσιακό δίκαιο, το μάθημα περιλαμβάνει τη διδασκαλία των θεμελιωδών αρχών και των βασικών Συνθηκών που διέπουν το ενωσιακό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένου και του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης). Περιλαμβάνει επίσης τη διδασκαλία του πρωτογενούς και δευτερογενούς δικαίου της Ε.Ε. και την νομοθετική παραγωγή και ισχύ των κανονισμών, οδηγιών και άλλων νομοθετικών πράξεων της Ε.Ε. στην ελληνική έννομη τάξη, σύμφωνα με το Σύνταγμα και την Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο μάθημα θα αναλυθούν οι κυριότεροι τομείς δημοσίων πολιτικών στους οποίους εφαρμόζεται το ενωσιακό δίκαιο, με αναφορά στα σημαντικότερα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η λειτουργία των οποίων θα παρουσιαστεί σε ειδικό εργαστήριο. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην επίδραση της ΕΕ στους κανόνες εθνικού δικαίου των διοικητικών συμβάσεων, των δημοσίων επιχειρήσεων και του ανταγωνισμού, των κρατικών ενισχύσεων αλλά και της ευθύνης του κράτους από παράβαση του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όσον αφορά το διεθνές δίκαιο, το μάθημα θα πρέπει να εισαγάγει τον/τη σπουδαστή/στρια στις βασικές έννοιες του διεθνούς δικαίου και στο πώς το δίκαιο αυτό μετατρέπεται σε εσωτερικό ελληνικό δίκαιο με βάση και το άρθρο 28 του ελληνικού Συντάγματος. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στις διεθνείς συμβάσεις προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ιδίως στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, όπως επίσης και σε πτυχές του δημοσίου δικαίου.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Κανελλόπουλος, Π. (2010). *Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Αθήνα: Σάκκουλας.

Ρούκουνας, Ε. (2015). *Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Σισιλιάνος, Λ.-Α. (2017). *Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (κατ' άρθρο ερμηνεία)*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Χριστιανός, Β. (2010). *Εισαγωγή στο Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση-Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

3.7 Ελληνική Οικονομία: Διαρθρωτικά Χαρακτηριστικά (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών/στριων με τα βασικά θέματα της ελληνικής οικονομίας, η κατανόηση των πολιτικών και οικονομικών επιλογών που έλαβαν χώρα και τους λόγους που οδήγησαν στην οικονομική κρίση. Στόχος του μαθήματος είναι η μελέτη της εξέλιξης της ελληνικής οικονομίας τα τελευταία πενήντα χρόνια. Εξετάζονται τα διαφορετικά μοντέλα οικονομικής πολιτικής που ακολουθήθηκαν την περίοδο αυτή, η προσπάθεια εκβιομηχάνισης και ο προστατευτισμός που ακολουθήθηκε έως τα τέλη της δεκαετίας του 1970, οι επιπτώσεις από την ένταξή μας στην ΕΟΚ, η μακροοικονομική πολιτική της δεκαετίας του 1980, η αλλαγή στη νομισματική και συναλλαγματική από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, ο τρόπος μείωσης του πληθωρισμού για να επιτευχθεί η ένταξή μας στην ΟΝΕ, η οικονομική πολιτική στην μετά ΟΝΕ εποχή και οι αιτίες της πρόσφατης οικονομικής κρίσης.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το μάθημα θα ξεκινήσει με μια σύντομη παρουσίαση της εξέλιξης της ελληνικής οικονομίας τα τελευταία πενήντα χρόνια. Στη συνέχεια θα εξεταστούν η περίοδος 1950 - 1980: προστατευτισμός και προσπάθεια εκβιομηχάνισης, οι επιπτώσεις από την ένταξή μας στην ΕΟΚ, η μακροοικονομική πολιτική της δεκαετίας του 1980, η νομισματική και συναλλαγματική από το 1950 έως το 2000, η πολιτική που ακολουθήθηκε για την ένταξή της Ελλάδας στην ΟΝΕ, η οικονομική πολιτική στην μετά ΟΝΕ εποχή, η δημοσιονομική πολιτική, χρέος και η πρόσφατη οικονομική κρίση. Θα ακολουθήσουν αναλύσεις διαρθρωτικών χαρακτηριστικών της ελληνικής οικονομίας όπως η ανταγωνιστικότητα, η

παραγωγικότητα και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, η αποταμίευση και οι επενδύσεις, η αγορά εργασίας και η απασχόληση και οι σχέσεις κράτους και αγοράς. Τέλος, το μάθημα θα ολοκληρωθεί με την εξέταση των εναλλακτικών σεναρίων ανάπτυξης και πολιτικών εξόδου από την κρίση.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή Εξέταση

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Ιορδάνογλου Χρυσάφης (2008), *Η Ελληνική οικονομία στη "μακρά διάρκεια", 1954-2005*, Εκδόσεις Πόλις, Αθήνα.

Καζάκος Π., Λιαργκόβας Π. , Ρεπούσης Σπ (2016), *Το Δημόσιο Χρέος της Ελλάδας*, Εκδόσεις Παπαζήση.

Καζάκος Π. (2001) *Ανάμεσα σε κράτος και αγορά. Οικονομία και οικονομική πολιτική στη μεταπολεμική Ελλάδα, 1944-2000*, Εκδόσεις Πατάκη, 2001.

Λιαργκόβας Π. (2020) *Δέκα χρόνια κρίση, τρία μνημόνια και μία πανδημία. Η Ελλάδα αναζητώντας διέξοδο*, Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα.

Λιαργκόβας (2010) *Σύγχρονα Θέματα Ελληνικής και Διεθνούς Οικονομίας*, Εκδόσεις Σταμούλης, Αθήνα.

Λιαργκόβας Π. , Ρεπούσης Σπ. (2011), *Χρέος, Δανεισμός και Χρεοκοπία: Ελληνικές και Διεθνείς Εμπειρίες*, Εκδόσεις Παπαζήσης, Αθήνα.

Liargovas P. (Editor, 2012), *Greece: Economics, Political and Social issues*, Nova Science Publishers, 2012, New York.

Πελαγίδης, Θ., (2015). Ανάλυση της ελληνικής οικονομίας. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα:Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/1187>

Ρουκανάς Σπ. και Παντελής Σκλιάς, (2014), *Η Ελληνική Πολιτική Οικονομία 2000-2010*, Εκδόσεις Λιβάνη, Αθήνα.

Ενδεικτικό συμπληρωματικό διδακτικό υλικό:

Βουλή των Ελλήνων, Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή, εκθέσεις, διάφορα έτη.

ΚΕΠΕ, Μελέτες και Εκθέσεις, διάφορα έτη.

Τράπεζα της Ελλάδος, Εκθέσεις Διοικητή, Διάφορα έτη.

3.8 Θεσμικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Διαχείρισης (27 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Το μάθημα επιδιώκει την εμβάθυνση των γνώσεων των σπουδαστών/στριών στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη σύγχρονη δημοσιονομική διαχείριση. Σε συνέχεια της προσέγγισης του ρόλου του κράτους στην οικονομία και του βασικού πλαισίου της δημοσιονομικής πολιτικής στην Ελλάδα παρουσιάζεται το θεσμικό πλαίσιο δημοσιονομικής διαχείρισης και συνδέεται με την καθημερινή πρακτική στο εν λόγω πεδίο. Κύριος στόχος είναι οι σπουδαστές/στρίες να είναι σε θέση να ανταποκριθούν άμεσα στις απαιτήσεις του εργασιακού τους περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο αυτό, θα παρουσιαστεί το σύνολο των κανόνων που διέπουν τη σύγχρονη δημοσιονομική διαχείριση σε όλο το εύρος και τα επίπεδα άσκησης της, οι δικλείδες ασφαλείας και οι επιπτώσεις όταν διαπιστώνεται πλημμελής τήρηση των κανόνων.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Μέσα από τη χρήση πρακτικών παραδειγμάτων και ανάλυσης μελετών περιπτώσεων, το μάθημα θα καλύψει το ευρωπαϊκό πλαίσιο δημοσιονομικής διαχείρισης και τους βασικούς ορισμούς και φορείς με αρμοδιότητες επί των δημοσίων οικονομικών (δημοσιονομικοί κανόνες, μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική στρατηγική, κρατικός προϋπολογισμός και προϋπολογισμοί λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης). Περαιτέρω, θα αναλυθούν ειδικότερες δημοσιονομικές έννοιες, όπως η έννοια του διατάκτη, των αναλήψεων υποχρεώσεων, του Μητρώου Δεσμεύσεων, του ενιαίου λογαριασμού θησαυροφυλακίου, της διαχείρισης διαθεσίμων, των δημοσίων υπολόγων. Οι σπουδαστές/στρίες θα γνωρίσουν επίσης διαδικασίες είσπραξης εσόδων, ελέγχου και εξόφλησης δαπανών, παραγραφής απαιτήσεων, κατασχέσεων, εκχωρήσεων, εγγυήσεων και δημοσίου χρέους. Τέλος, θα αναλυθούν έννοιες και διαδικασίες εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση (Ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών και ερώτηση ανοικτού τύπου)

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Κωδικοποίηση Ν.4270/2014 κ.λπ.

Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2019-2022

Εισηγητική Έκθεση Κρατικού Προϋπολογισμού 2019

3.9 Δημόσιες επενδύσεις: αξιολόγηση επενδυτικών προγραμμάτων, πολιτικών και διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων έργων (27 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός αυτού του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους/τις σπουδαστές/στριες στη θεωρία και στην πολιτική δημοσίων επενδύσεων καθώς και στην παρουσίαση και κριτική επισκόπηση και αποτίμηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων που υλοποιούνται στην Ελλάδα. Στόχος είναι να αποκτήσουν οι σπουδαστές/στριες τις γνώσεις και δεξιότητες που θα τους επιτρέπουν, ως στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης, να συμμετέχουν σε όλα τα στάδια που αφορούν στον σχεδιασμό, την υλοποίηση και αξιολόγηση της αναπτυξιακής πολιτικής και των αναπτυξιακών προγραμμάτων της χώρας αλλά και να κατανοήσουν τις χρόνιες παθογένειες της ελληνικής οικονομίας που οδήγησαν την Ελλάδα στα προγράμματα οικονομικής προσαρμογής και το αντίστροφο.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Οι δημόσιες επενδύσεις αποτελούν το κατεξοχήν μέσο άσκησης οικονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής του σύγχρονου κράτους. Σκοπός αυτού του μαθήματος είναι να παρέχει το θεωρητικό πλαίσιο και την πρακτική εφαρμογή προγραμμάτων και πολιτικών που αφορούν στις δημόσιες επενδύσεις. Το μάθημα προβαίνει σε εκτενή ανάλυση των εθνικών και συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων δημοσίων επενδύσεων και του ρόλου τους στην εκπλήρωση των στόχων της οικονομικής ανάπτυξης και συνοχής στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ελλάδα.

Οι θεματικές ενότητες του μαθήματος αφορούν στα εξής: ορισμοί, έννοια και περιεχόμενο των δημοσίων επενδύσεων. Η εξέλιξη των δημοσίων επενδύσεων διεθνώς και στην Ελλάδα, με αναφορά σε διεθνή παραδείγματα προγραμματισμού τους (π.χ. πενταετή πλάνα, γαλλικό παράδειγμα) και σε συγκεκριμένα παραδείγματα διεθνών επενδύσεων με σημαίνουσα επίδραση στην ανάπτυξη. Η εξέλιξη του αναπτυξιακού σχεδιασμού της Ελλάδας στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι διασυνδέσεις του κρατικού προϋπολογισμού με τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω των αναπτυξιακών προγραμμάτων. Εκθέσεις και αναπτυξιακά προγράμματα της ελληνικής οικονομίας. Η έκθεση «Πισσαρίδη. Μορφές χρηματοδότησης δημοσίων επενδύσεων και οι συμπράξεις δημόσιου ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ). Δημοσιονομική αποκέντρωση και μορφές χρηματοδότησης των δημοσίων επενδύσεων της τοπικής αυτοδιοίκησης. Τέλος, το μάθημα αυτό περιλαμβάνει και εργαστήριο σε πρακτικές εφαρμογές-συζητήσεις σχετικά με επίκαιρα ζητήματα δημοσίων επενδύσεων.

Τρόπος αξιολόγησης: Εξέταση σε Φάκελο επί ζητήματος δημοσίων επενδύσεων

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Κλαουδάτου Μ. (2009), *Κρατικός Προϋπολογισμός*, εκδόσεις Αθήνα: Κριτική.

Μητσόπουλος Κ., Μπαμπαλιούτας Λ. (2014), *Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και περιφερειακή πολιτική*, Αθήνα: Σάκκουλας.

Παπαδασκαλόπουλος Αθ., Χριστοφάκης Μ. (2009), *Αναπτυξιακός Προγραμματισμός*, Αθήνα: Παπαζήση.

Πετράκος Γ. και Ψυχάρης Γ. (2016), *Περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ελλάδα*, 2η έκδοση, Αθήνα: Κριτική.

Πολύζος Σ. (2011), *Περιφερειακή Ανάπτυξη*, Αθήνα: Κριτική.

Σκάγιαννης Π. και Καπαρός Γ. (2014), “Τα έργα υποδομών στην Ελλάδα και η παρουσία των μεγάλων έργων μεταφορικών υποδομών: μεταβαλλόμενα υποδείγματα και προτεραιότητες”, *Αειχώρος* τ. 18, 12-65.

Ενδεικτικό συμπληρωματικό διδακτικό υλικό:

Εκθέσεις για την πολιτική συνοχής της ΕΕ.

ΕΣΠΑ 2014-2020.

Έκθεση Πισσαρίδη

ΚΕΠΕ, Προγράμματα Ανάπτυξης

Φάκελοι σχετικά με επίκαιρα ζητήματα δημοσίων επενδύσεων.

Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) (2013) Θέματα Δημοσίων

Επενδύσεων, Εκπαιδευτικό υλικό σεμιναρίου δημοσίων επενδύσεων.

3.10 Καλή νομοθέτηση και νομοτεχνικές αρχές κατάρτισης κανονιστικών πράξεων (Θεωρία και Εργαστήριο) (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατάρτιση των σπουδαστών/στριών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α., ώστε να συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων διαμορφώνοντας το προφίλ του «νομοτέχνη» όπως αυτό ορίζεται από τον νόμο για το επιτελικό κράτος (4622/2019) . Οι σπουδαστές/στρίες θα αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο της νομοπαραγωγικής διαδικασίας και της κατάρτισης κανονιστικών πράξεων, τις αρχές και τα μέσα καλής νομοθέτησης, την τυπολογία των ρυθμιστικών κειμένων και των συνοδευτικών τους εγγράφων, αλλά και τη διαδικασία αξιολόγησης των αποτελεσμάτων εφαρμογής (ανάλυση συνεπειών ρυθμίσεων). Παράλληλα, το εργαστήριο αποσκοπεί στην εξοικείωση των σπουδαστών/στριών με τις πρακτικές απαιτήσεις προετοιμασίας, σύνταξης, αξιολόγησης και τροποποίησης σχεδίων νόμων, κανονιστικών πράξεων και

λοιπών συνοδευτικών εγγράφων, καθώς και επεξεργασίας κανονιστικών κειμένων για την υποστήριξη της πολιτικής και διοικητικής ηγεσίας των φορέων τοποθέτησής τους.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το μάθημα περιλαμβάνει την παρουσίαση του σχετικού θεσμικού πλαισίου και την εξοικείωση των σπουδαστών/στριων με τις βασικές έννοιες και τις αρχές της καλής νομοθέτησης (πχ. Ν.4048/2012 για τις βασικές θεσμικές υποχρεώσεις της ρυθμιστικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα και τις αντίστοιχες δομικές και οργανωσιακές αλλαγές (σύσταση Γραφείου Καλής Νομοθέτησης και Γραφεία Νομοθετικής Πρωτοβουλίας), σχετικές πρωτοβουλίες της ΕΕ, ανάλυση των βασικών αρχών και τεχνικών προσαρμογής του ελληνικού δικαίου στο ευρωπαϊκό δίκαιο (λ.χ. ενσωμάτωση οδηγιών κ.ά.)

Θα γίνει αναλυτική μελέτη των κατηγοριών των ρυθμιστικών κειμένων και οι σπουδαστές/στριες θα είναι σε θέση να επιλέγουν τον κατάλληλο τύπο ρύθμισης, ανάλογα με το περιεχόμενο της επιθυμητής παρέμβασης. Η ίδια μεθοδολογία θα ακολουθηθεί και για την περίπτωση των συνοδευτικών εκθέσεων (τυπολογία, αιτιολογική και εισηγητική έκθεση, ανάλυση συνεπειών ρύθμισης, έκθεση επί της δημόσιας διαβούλευσης). Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη σύνταξη της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων εφαρμογής των ρυθμίσεων, σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες.

Σε συνέχεια των γνώσεων και δεξιοτήτων που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο του μαθήματος θα προσεγγιστούν από την εμπειρική σκοπιά ζητήματα κανονιστικής μεταρρύθμισης, μείωσης διοικητικών βαρών, καλής και έξυπνης νομοθέτησης, κ.λπ. Έμφαση θα δοθεί στην παρουσίαση καλών πρακτικών και παραδειγμάτων από το διεθνές και το ευρωπαϊκό περιβάλλον καθώς και των αντίστοιχων διαδικασιών. Στο πλαίσιο του εργαστηρίου οι σπουδαστές/στριες θα κληθούν να εφαρμόσουν, εν είδει πρακτικών ασκήσεων, τις νομοτεχνικές αρχές κατάρτισης κανονιστικών πράξεων.

Στο πλαίσιο των εν λόγω ασκήσεων, το εργαστήριο θα αναπτύξει τις δεξιότητες του κλάδου επιτελικών στελεχών ως προς:

- (α) την εφαρμογή των αρχών και των εργαλείων της καλής νομοθέτησης κατά τη νομοπαρασκευαστική διαδικασία,
- (β) τη σύνταξη απλών και κατανοητών νομοθετικών και κανονιστικών κειμένων (με τη χαμηλότερη δυνατή επιβάρυνση των πολιτών και των επιχειρήσεων) καθώς και συνοδευτικών αυτών κειμένων,
- (γ) τη γνώση των καλών πρακτικών, στην Ελλάδα και διεθνώς, του τομέα πολιτικής που διαχειρίζονται,
- (δ) τη γνώση των τεχνικών απλούστευσης, κωδικοποίησης και αναμόρφωσης του δικαίου.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση με φάκελο σε μελέτη περίπτωσης

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

N.4622/2019 (ΦΕΚ Α'133) «Επιτελικό κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης»

Συλλογικός τόμος «Η καλή νομοθέτηση ως αναγκαία προϋπόθεση μιας δίκαιης και αποτελεσματικής λειτουργίας της πολιτείας», Πρακτικά Συνεδρίου, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2018.

Παναγιώτης Μαντζούφας, Καλή νομοθέτηση και κράτος δικαίου. Πολυνομία, κακονομία και μη εφαρμογή των νόμων, εκδ. Ευρασία, 2018.

Δημήτρης Α. Σωτηρόπουλος, Λεωνίδας Χριστόπουλος, Πολυνομία Και Κακονομία Στην Ελλάδα - Ένα Σχέδιο Για Ένα Καλύτερο Και Αποτελεσματικότερο Κράτος, εκδ. διαΝΕΟσις, Αθήνα, 2017

Ενδεικτικό συμπληρωματικό διδακτικό υλικό:

Σύνταγμα της Ελλάδας

Κανονισμός της Βουλής

Γ.Γ. Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων: «Εγχειρίδιο Νομοπαρασκευαστικής Μεθοδολογίας», Αθήνα 2020 (ΑΔΑ: 601146ΜΓΨ7-ΡΕΗ)

N.4048/2012 (ΦΕΚ Α' 34) «Ρυθμιστική διακυβέρνηση : Αρχές, διαδικασίες, και μέσα καλής νομοθέτησης»
Εργαλειοθήκη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Καλή Νομοθέτηση («Better regulation “toolbox”)

Γ.Γ. της Κυβέρνησης «Το ευρωπαϊκό δίκαιο στην Ελλάδα : Εγχειρίδιο εναρμόνισης»

Κεντρική νομοπαρασκευαστική επιτροπή : «Πρακτικές οδηγίες για την κατάρτιση νομοσχεδίων»

Κεντρική επιτροπή κωδικοποίησης : «Εγχειρίδιο οδηγιών για την κωδικοποίηση της νομοθεσίας»

Εγκύκλιες και άλλες σχετικές οδηγίες αναφορικά με την έκθεση ανάλυσης συνεπειών ρυθμίσεων

3.11 Ανάλυση Δημόσιας Πολιτικής (Θεωρία και Εργαστήριο) (25 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η κατανόηση των διαδικασιών σχεδιασμού, εφαρμογής και αξιολόγησης των δημόσιων πολιτικών προκειμένου οι σπουδαστές/στρίες να είναι σε θέση να ενημερώνουν και να υποστηρίζουν τεκμηριωμένα την πολιτική και διοικητική ηγεσία των φορέων στους οποίους θα υπηρετήσουν.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Αντικείμενο του εργαστηρίου αποτελεί η έννοια και οι βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της δημόσιας πολιτικής, οι διαδικασίες για τη διαμόρφωση, υλοποίηση και αξιολόγηση των αποφάσεων

καθώς και οι δράσεις με τις οποίες η κυβέρνηση επηρεάζει την υλική και άυλη υπόσταση συλλογικών και ατομικών υποκειμένων που δρουν στα όρια της δικαιοδοσίας της. Έμφαση δίδεται στην κατανόηση του φαινομένου της αλλαγής στο πεδίο των δημόσιων πολιτικών.

Στη διάρκεια του εργαστηρίου θα παρουσιαστεί η πρακτική προσέγγιση ζητημάτων που άπτονται της συγκρότησης της κυβερνητικής ατζέντας και τη διαμόρφωση και υλοποίηση των σχετικών αποφάσεων. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στο σκέλος της παρακολούθησης και αξιολόγησης των δημόσιων πολιτικών και των σχετικών εργαλείων και μεθόδων μέτρησης.

Η διάρθρωση του εργαστηρίου ως προς τις πρακτικές ασκήσεις θα βασιστεί στις απαιτήσεις του αντίστοιχου κλάδου επιτελικών στελεχών, αναπτύσσοντας τις δεξιότητες:

- (α) συλλογής, ταξινόμησης, ανάλυσης αξιολόγησης και επικοινωνίας δεδομένων, πληροφοριών, ερευνών και μετρήσεων με τη χρήση ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων και εργαλείων,
- (β) παρακολούθησης του κοινωνικού, πολιτικού, οικονομικού και τεχνολογικού περιβάλλοντος σχεδιασμού, εφαρμογής και ανασχεδιασμού των δημόσιων πολιτικών, με έμφαση στον έγκαιρο και συστηματικό εντοπισμό των τάσεων, εξελίξεων και καλών πρακτικών, αλλά και των παρατηρούμενων κενών και προβλημάτων των εφαρμοζόμενων πολιτικών,
- (γ) συνεργασίας και διαβούλευσης με ομάδες ερευνητών, αναλυτές δεδομένων, εμπειρογνώμονες και την ευρύτερη κοινωνία, ως δρώντων του πεδίου πολιτικής.

Τρόπος αξιολόγησης: Εξέταση σε Φάκελο περίπτωσης

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

N.4622/2019 (ΦΕΚ Α'33) «Επιτελικό κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης.»

Λαδής, Στ., Νταλάκου Β. (2016). *Ανάλυση Δημόσιας Πολιτικής*, Αθήνα: Παπαζήσης.

Σπανού, Κ. (επιμ.) [2010]. *Δημόσιες πολιτικές στην Ελλάδα - Όψεις και αντιφάσεις*. Αθήνα, Παπαζήσης

Muller, P., Surel, Y. (2002). *Ανάλυση των Πολιτικών του Κράτους, Ανάλυση των Δημόσιων Πολιτικών*. Αθήνα, Τυπωθήτω.

Anderson, J. (2006). *Public Policy Making*, 6thedn, Boston and N.York: Houghton Mifflin Company.

Hill, M., (2005). *The Public Policy Process*. Harlow: Pearson Education.

3.12 Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Ψηφιακός Μετασχηματισμός (Θεωρία και Εργαστήριο) **(25 ώρες)**

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή γνώσεων και δεξιοτήτων μέσα από τις εισηγήσεις και εργαστηριακές ασκήσεις για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση θεμάτων που άπτονται τόσο θεμελιωδών εννοιών, αλλά και δημόσιων πολιτικών, στρατηγικών και εργαλείων της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του Ψηφιακού Μετασχηματισμού. Οι σπουδαστές/στριες με την ολοκλήρωση του μαθήματος θα έχουν αποκτήσει γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν σύγχρονες εφαρμογές και περιβάλλοντα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Ψηφιακού Μετασχηματισμού σύμφωνα με το προφίλ του «αναλυτή ψηφιακής πολιτικής» όπως αυτό περιγράφεται στον νόμο 4622/2019.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το περιεχόμενο του μαθήματος καλύπτει τις βασικές τεχνολογίες Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Εξετάζονται κρίσιμα και σημαντικά θέματα τόσο σε εθνικό, όσο και ευρωπαϊκό αλλά και διεθνές επίπεδο. Η παρουσίαση των σχετικών αντικειμένων αφορά τόσο τις παρούσες ανάγκες της Δημόσιας Διοίκησης όσο και τις μελλοντικές προοπτικές και προκλήσεις στην παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών από την Δημόσια Διοίκηση. Όλα τα ανωτέρω εξετάζονται θεωρητικά μέσω διαλέξεων αλλά και πρακτικά μέσω εργαστηρίων και ενδιάμεσων πρακτικών εργασιών, ενώ θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις εθνικές και ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες.

Το μάθημα διαρθρώνεται στις παρακάτω ενδεικτικές θεματικές ενότητες: έννοιες, στόχοι, υπηρεσίες δείκτες, πλεονεκτήματα, κρίσιμα ζητήματα και προκλήσεις. Πρωτοβουλίες στο Ευρωπαϊκό και Διεθνές περιβάλλον - Μοντέλα, Επίπεδα, Συμπράξεις, Πλατφόρμες Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. ROI και κινητή Διακυβέρνηση. Πρωτοβουλίες στο ελληνικό περιβάλλον -Ηλεκτρονικές Προμήθειες και Ηλεκτρονικές Δημοπρασίες-Διαλειτουργικότητα και υπηρεσίες ενιαίας εξυπηρέτησης (onestopshop)-Πλαίσιο πιστοποίησης Δημόσιων διαδικτυακών τόπων και Εθνικές πύλες-Ασφάλεια Ηλεκτρονικών Συναλλαγών-Ανοικτά Δεδομένα, Ανοικτή Διακυβέρνηση και Ηλεκτρονική Δημοκρατία.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση με φάκελο σε μελέτη περίπτωσης

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

N.4622/2019 (ΦΕΚ Α΄133) «Επιτελικό κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης.»

Αποστολάκης Ι.Α., Λουκής Ε.Ν., Χάλαρης Ι.,(2008), *Ηλεκτρονική δημόσια διοίκηση*, Αθήνα: Παπαζήση.

Καπόπουλος Δ. (2016), *Η συμβολή της Πληροφορικής στην Υγεία*, Αθήνα: Δίαυλος.

Πομπόρτσος Α. (2006), *Εισαγωγή στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση*, Αθήνα: Α. Τζιόλα.

3.13 Αγγλική γλώσσα (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Η άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας προϋποτίθεται για την εισαγωγή των σπουδαστών/στριών στη Σχολή¹⁵. Ωστόσο, είναι γνωστό αφενός ότι υπάρχουν διαβαθμίσεις στη γλωσσική ικανότητα των σπουδαστών/στριών, ασχέτως πτυχίων και αφετέρου ότι κάθε οργανισμός έχει τη δική του κοινωνιόλεκτο, η οποία δεν αποτελεί αντικείμενο διδασκαλίας στο πλαίσιο της γενικής γνώσης μιας γλώσσας. Με βάση αυτές τις δύο παραδοχές και με δεδομένη τη σημασία της άριστης χρήσης της αγγλικής για τα στελέχη της δημόσιας διοίκησης, που θα κληθούν να δράσουν και να αλληλεπιδράσουν σε ένα διεθνοποιημένο περιβάλλον, οργανώνονται τα μαθήματα αγγλικής στην Κοινή Φάση Σπουδών. Το μάθημα είναι εργαστηριακό, η διδασκαλία οργανώνεται με βάση την ιδιαιτερότητα του κάθε Τμήματος και επιδιώκει:

- α. την εμπέδωση των γενικών γνώσεων των σπουδαστών/στριών
- β. την εισαγωγή τους στην ειδική γλώσσα της δημόσιας διοίκησης, στην ορολογία και τη φρασεολογία της
- γ. την εισαγωγή στις βασικές αρχές ευθείας και αντίστροφης μετάφρασης, με έμφαση στα ειδικά κείμενα, και στις βασικές γνώσεις και δεξιότητες αξιολόγησης των εργαλείων που υποστηρίζουν την πολύγλωσση μετάφραση (λεξικά, βάσεις δεδομένων ορολογίας, συστήματα αυτόματης μετάφρασης κ.λπ.).

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το μάθημα βασίζεται στις αρχές διδασκαλίας της Αγγλικής για ειδικούς σκοπούς (EnglishforSpecialPurposes) και της Αγγλικής για επαγγελματική εξέλιξη (EnglishforProfessional/CareerDevelopment) και δίνει προτεραιότητα στην εφαρμοσμένη γνώση. Οι ασκήσεις αφορούν όλες τις βασικές δεξιότητες της γλωσσομάθειας, κατανόησης γραπτού και προφορικού κειμένου, σύνταξης γραπτού κειμένου και παραγωγής προφορικού λόγου και σε όλους τους τομείς δημόσιας πολιτικής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα επίπεδα λόγου, ώστε οι σπουδαστές/στριες να μπορούν να

προσαρμόζονται με επιτυχία στην εκάστοτε επικοινωνιακή περίσταση. Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιείται είναι πρωτότυπο και βασίζεται στα μαθήματα της Κοινής Φάσης Σπουδών.

Ενδεικτικά, οι σπουδαστές/στρίες:

- Προσεγγίζουν τους τύπους κειμένων, τα επίπεδα λόγου και τις υφολογικές ιδιαιτερότητες.
- Ασκούνται στην κατανόηση και σύνταξη περιλήψεων, αναφορών, εκθέσεων, τεχνικών δελτίων, κειμένων για το ευρύ κοινό, με χρήση της κατάλληλης ορολογίας και φρασσεολογίας, όπως και στις τεχνικές της επίσημης αλληλογραφίας – με ειδική αναφορά στην ηλεκτρονική αλληλογραφία.
- Εξοικειώνονται με τις ονομασίες των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και τη βασική ορολογία της λειτουργίας τους.
- Εξοικειώνονται με τη βασική ορολογία των πέντε πεδίων του προγράμματος σπουδών.
- Ασκούνται στην κατανόηση και την παραγωγή προφορικού λόγου σε ποικίλες επικοινωνιακές περιστάσεις.
- Ασκούνται στην περιληπτική καταγραφή προφορικού λόγου.
- Εξοικειώνονται με τον πειστικό λόγο, τις τεχνικές παρουσίασης και αυτοπαρουσίασης.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

<https://dictionary.cambridge.org/>

<https://www.macmillandictionary.com/>

<https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/>

<https://www.collinsdictionary.com/>

<https://www.ldoceonline.com/>

<https://iate.europa.eu/home>

3.14 Δεύτερη ξένη γλώσσα (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Η διδασκαλία της δεύτερης ξένης γλώσσας λαμβάνει υπόψη το επίπεδο των σπουδαστών/στριών και οργανώνεται αναλόγως με το επίπεδό τους. Σε κάθε περίπτωση, εκτός από την ανάπτυξη των βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων των σπουδαστών/στριών, επιδιώκεται, σε όλα τα επίπεδα και με τρόπο προσαρμοσμένο, εισαγωγή τους στη βασική ορολογία της δημόσιας διοίκησης και των ευρωπαϊκών και διεθνών θεσμών.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το πρόγραμμα της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. προσφέρει, πέραν της αγγλικής, μαθήματα στην γαλλική, την γερμανική, την ιταλική και την ισπανική γλώσσα. Στα Τμήματα Γενικής Διοίκησης, Αναπτυξιακών-Περιφερειακών Πολιτικών, Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας και Κοινωνικής Φροντίδας, Ψηφιακών Πολιτικών και Πολιτιστικής Διοίκησης η βαθμολογία της δεύτερης γλώσσας δεν λαμβάνεται υπόψη στην συνολική βαθμολογία. Όσον αφορά στα Τμήματα Στελεχών Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων και Διεθνών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων η βαθμολογία και των δύο γλωσσών συμπεριλαμβάνεται στον τελικό βαθμό αποφοίτησης. Οι σπουδαστές/στριες επιλέγουν με δήλωσή τους τη β ξένη γλώσσα που επιθυμούν να διδαχθούν. Συμπεριλαμβάνεται ωστόσο στον ατομικό φάκελο των σπουδαστών/στριων, όπου αναφέρεται το επίπεδο γλωσσομάθειας. Τα μαθήματα ξένης γλώσσας οργανώνονται με βάση τα επίπεδα γλωσσομάθειας, όπως αυτά καθορίζονται από το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες.

Η συγκρότηση των τμημάτων της δεύτερης γλώσσας, η οποία έχει επιλεγεί από τους σπουδαστές και τις σπουδάστριες, γίνεται με απόφαση του Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α και εφόσον συμπληρώνεται ικανός αριθμός σπουδαστών/στριών κατά τμήμα.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

4. Ειδικά Εργαστήρια και Ανάπτυξη Δεξιοτήτων

4.1 Εργαστήριο ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων (28 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του συγκεκριμένου εργαστηρίου είναι η στοχευμένη και σε προχωρημένο επίπεδο εκπαίδευση των σπουδαστών/στριων στα ψηφιακά εργαλεία που χρησιμοποιεί ο δημόσιος τομέας (επεξεργασία κειμένου, λογιστικά φύλλα, διαδίκτυο), καθώς και σε σύγχρονα εργαλεία ψηφιακών παρουσιάσεων. Στο τέλος του εργαστηρίου, οι σπουδαστές/στριες θα κατέχουν τις απαραίτητες αλλά και πιο εξειδικευμένες γνώσεις επεξεργασίας κειμένου/λογιστικών φύλλων για την εκτέλεση διοικητικών εργασιών, θα είναι σε θέση να δημιουργούν ολοκληρωμένες παρουσιάσεις επιχειρησιακού ή μη χαρακτήρα και θα αποτελούν χρήστες αυξημένων δυνατοτήτων στον τομέα του διαδικτύου.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Στο πλαίσιο του εισαγωγικού αυτού μαθήματος θα γίνει χρήση προγραμμάτων επεξεργασίας κειμένου, λογιστικών φύλλων, παρουσιάσεων και διαδικτύου. Οι ενότητες που θα καλυφθούν ενδεικτικά είναι: διαμόρφωση ψηφιακών εγγράφων, διαμόρφωση κειμένου, συγχώνευση αλληλογραφίας, χρήση επεξεργαστή κειμένου σε ομάδες εργασίας, δημιουργία λιστών-πινάκων δεδομένων, μορφοποίηση υπό όρους, επεξεργασία δεδομένων μέσω τύπων και συναρτήσεων, εμφάνιση πληροφοριών μέσω γραφημάτων, βασικοί κανόνες παρουσιάσεων, σχεδιασμός και περιεχόμενο παρουσιάσεων, δομή των παρουσιάσεων, τήρηση προβλεπόμενου χρόνου παρουσίασης, συμπεριφορά του παρουσιαστή, γλώσσα του σώματος (στάση, οπτική επαφή και φωνή), διαδραστικότητα με το κοινό, μέθοδοι/τεχνικές που κρατούν το ενδιαφέρον του κοινού ζωντανό, διαχείριση ερωταπαντήσεων, έλεγχος του περιβάλλοντα χώρου και χειρισμός άγχους.

Τρόπος αξιολόγησης: Επάρκεια (ασκήσεις στο εργαστήριο)

4.2 Εργαστήριο ανάπτυξης δεξιοτήτων σε σύγχρονα και ασύγχρονα ψηφιακά εργαλεία επικοινωνίας, εργασίας και εκπαίδευσης (7 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Η πανδημία του κωροναϊού επιτάχυνε την είσοδο νέων μορφών εργασίας στον δημόσιο τομέα. Μια αποτελεσματική Δημόσια Διοίκηση οφείλει να προσαρμόζεται άμεσα σε συνθήκες κρίσεις προκειμένου να εκπληρώνει την αποστολή της. Η εμπειρία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και τηλεργασίας που αποκτήθηκε και στο Ε.Κ.Δ.Δ.Α. ως προϊόν της πανδημίας, κατέστησε σαφές πως κάθε δημόσιος υπάλληλος οφείλει να γνωρίζει και ανά πάσα στιγμή να αξιοποιεί εργαλεία τηλεργασίας και τηλεεκπαίδευσης. Λαμβάνοντας υπόψη ότι μέρος των σπουδών των προηγούμενων σειρών της ΕΣΔΔΑ πραγματοποιήθηκε με την χρήση ψηφιακών εργαλείων, η εκπαίδευση των σπουδαστών/τριών της τρέχουσας Σειράς από τις πρώτες κιόλας μέρες εισαγωγής τους στην Σχολή σε συγκεκριμένα ψηφιακά εργαλεία που χρησιμοποιεί το Ε.Κ.Δ.Δ.Α. για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση κρίνεται απολύτως απαραίτητη.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Εισαγωγή στη λειτουργία και παρουσίαση της πλατφόρμας τηλεεκπαίδευσης και τηλεργασίας που χρησιμοποιεί το Ε.Κ.Δ.Δ.Α. καθώς και μεγάλο μέρος του δημοσίου τομέα.

Πρακτική εφαρμογή της ψηφιακής αίθουσας (virtual classroom) που παρέχει, εκτός από την επικοινωνία φωνής και εικόνας, πρόσθετες δυνατότητες όπως διαμοιρασμό περιεχομένου και ηλεκτρονικό πίνακα και πλήθος άλλων λειτουργιών που εγγυώνται την υψηλού επιπέδου παροχή δημόσιων υπηρεσιών σε περίοδο κρίσης.

Τρόπος αξιολόγησης: Επάρκεια

4.3 Μεθοδολογία της έρευνας, ποσοτική και ποιοτική ανάλυση στο δημόσιο τομέα (7 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών/τριών με τη λογική και τις μεθόδους της επιστημονικής έρευνας και την πρακτική εφαρμογή τους στην προσέγγιση κοινωνικο-οικονομικών και αναπτυξιακών ζητημάτων. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα μελετηθούν τα κυριότερα χαρακτηριστικά της ερευνητικής διαδικασίας και οι βασικές τεχνικές της ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας και οι σπουδαστές/τριες θα μπορέσουν να εμβαθύνουν στο πεδίο μέσω μίας «προσομοίωσης έρευνας».

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Στο πρώτο μέρος του μαθήματος γίνεται μια κριτική επισκόπηση των επιμέρους μεθοδολογικών επιλογών ενώ το δεύτερο μέρος εστιάζει στα κυριότερα χαρακτηριστικά της ερευνητικής διαδικασίας και στις βασικές τεχνικές ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην αναγνώριση και κατανόηση των κοινωνικο-οικονομικών διαδικασιών και της σύνδεσής τους με τη μελέτη αντίστοιχων προβλημάτων. Στη συνέχεια θα παρουσιαστεί μια «προσομοίωση έρευνας» με στόχο την εμβάθυνση στη λογική και τις μεθόδους της επιστημονικής έρευνας (συγκρότηση θεωρητικού-μεθοδολογικού πλαισίου, διάρθρωση υποθέσεων εργασίας, επιλογή μεθόδων και τεχνικών, συλλογή-ταξινόμηση-επεξεργασία δεδομένων, ανάλυση και παρουσίαση αποτελεσμάτων). Στόχος είναι η αναγνώριση, ανάλυση και αξιολόγηση των διερευνόμενων προβλημάτων με την αξιοποίηση μεθοδολογικών και των τεχνικών επιλογών. Επιπλέον, οι σπουδαστές/ριες θα εκπονήσουν εργασία που θα περιλαμβάνει τη συλλογή, επεξεργασία, ανάλυση και αξιολόγηση των δεδομένων καθώς και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων σε θέμα που θα επιλέξουν.

Τρόπος αξιολόγησης: Επάρκεια

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

- Αναστασιάδου, Σ. (2012). Στατιστική και Μεθοδολογία Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες, Αθήνα: Κριτική
- Babbie, E. (2011). Εισαγωγή στην Κοινωνική Έρευνα, μτφρ. Γιάννης Βογιατζής, Αθήνα: Κριτική.
- Bryman, A. (2012). Social Research Methods, Oxford University Press.
- Kumar R. (2011). "Research Methodology: A Step-by-Step Guide for Beginners." SAGEpublicationsLtd.
- Λυδάκη Α. (2001). Ποιοτικές μέθοδοι της κοινωνικής έρευνας, τρίτη έκδοση, Αθήνα, Καστανιώτης.

4.4 Σύνταξη και Προτυποποίηση Δημοσίων Εγγράφων (20 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Τα δημόσια έγγραφα αποτελούν τον πυρήνα της επικοινωνίας των δημοσίων υπηρεσιών με τους πολίτες και με τις άλλες δημόσιες υπηρεσίες. Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι σπουδαστές/στριες τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες για τη σύνταξη νόμιμων και εύληπτων εγγράφων, την ηλεκτρονική μορφοποίηση, διακίνηση και την αρχειοθέτησή τους. Στο μάθημα δίνεται έμφαση στην ορθή και ακριβή χρήση της νέας ελληνικής γλώσσας. Συμπληρωματικά προς το μάθημα

διοργανώνεται ειδικό εργαστήριο σχετικά με τις γενικές και τις ειδικές νομοτεχνικές αρχές κατάρτισης κανονιστικών πράξεων.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Το μάθημα αποτελεί παρακολούθημα και πρακτική εφαρμογή του Διοικητικού Δικαίου και διεξάγεται εργαστηριακά σε αίθουσα υπολογιστών. Διαρθρώνεται ενδεικτικά, με βάση και τον «Κανονισμό Επικοινωνίας Δημοσίων Υπηρεσιών» στις παρακάτω ενότητες:

1. Βασικές έννοιες: αλληλογραφία - έγγραφο - σχέδιο - συντάκτης - υπογραφή - συνυπογραφή - διαβάθμιση - προτεραιότητα - ειδική μεταχείριση - διεκπεραίωση· προϋποθέσεις εγκυρότητας του εγγράφου.
2. Είδη διοικητικών εγγράφων: ευρείας χρήσης έγγραφο - εισήγηση - απόφαση - εγκύκλιος - διαταγή - σημειώματα (υπηρεσιακά – ενημερωτικά) - αιτήσεις / αναφορές των υπαλλήλων - ηλεκτρονικό ταχυδρομείο – πρακτικά κ.ά.
3. Δομή διοικητικού εγγράφου: Η προμετωπίδα: αποστολέας εγγράφου - στοιχεία επικοινωνίας του εκδότη - βαθμός ασφαλείας - βαθμός προτεραιότητας - χρόνος διατήρησης του εγγράφου στο αρχείο - τύπος και χρονολογία έκδοσης του εγγράφου - αριθμός πρωτοκόλλου - Αποδέκτες για ενέργεια, κοινοποίηση, εσωτερική διανομή – Το κυρίως κείμενο (εισαγωγή, κύριο θέμα, συμπεράσματα, προτάσεις) – Οι υπογραφές – Οι σφραγίδες – Τα συνημμένα – Τα παραρτήματα.
4. Διακίνηση διοικητικών εγγράφων: εισερχόμενα – εξερχόμενα, ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων - ηλεκτρονικό πρωτόκολλο· εθιμοτυπία ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.
5. Εργασίες αρχειοθέτησης (φυσικό αντικείμενο και ηλεκτρονική αρχειοθέτηση): ταξινόμηση (βασικά συστήματα ταξινόμησης και διαβάθμιση) – κωδικοποίηση και ευρετηρίαση υποθέσεων – θεματολόγιο – ταξιθέτηση – αρχειοθέτηση / εκκαθάριση αρχείων.

Τρόπος αξιολόγησης : Γραπτή εξέταση με φάκελο σε μελέτη περίπτωσης

4.5 Σχέσεις Δημοσίων Υπαλλήλων και Πολιτών: Οδηγός Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς (7 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός αυτής της εισήγησης είναι η εξοικείωση του σπουδαστών/στριων με τον Οδηγό ορθής διοικητικής συμπεριφοράς, ο οποίος εστιάζει στις σχέσεις των δημοσίων υπαλλήλων με τους πολίτες. Με την εξοικείωση με τον Οδηγό επιδιώκεται η ανάπτυξη από τους σπουδαστές/στριες στάσεων,

συμπεριφορών και γενικότερα μιας κουλτούρας που υποστηρίζουν την τήρηση των θεμελιωδών ηθικών αρχών δράσης που απορρέουν από την έννομη τάξη και από τις γενικά παραδεκτές αρχές του διοικητικού δικαίου, όπως της χρηστής διοίκησης, της αρχής της επιείκειας, της καλής πίστης και εν γένει της προσήλωσης στα ιδεώδη ορθής διοικητικής συμπεριφοράς.

Η ποιότητα της δημόσιας διοίκησης συνδέεται άρρηκτα με την στάση και συμπεριφορά των δημοσίων υπαλλήλων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και είναι καθοριστική για τη στάση του κοινωνικού συνόλου έναντι του δημοσιοϋπαλληλικού σώματος.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Η εξοικείωση με τον *Οδηγό ορθής διοικητικής συμπεριφοράς* προσδιορίζει το κλίμα που πρέπει να επικρατεί στη δημόσια υπηρεσία, διατυπώνει όσο το δυνατό περισσότερο σαφείς κανόνες συμπεριφοράς για τους δημοσίους υπαλλήλους και ενημερώνει τους πολίτες για τον τρόπο με τον οποίο οφείλει να τους αντιμετωπίζει η δημόσια διοίκηση, για τα βασικά δικαιώματα που τους παρέχονται από το νόμο κατά τις συναλλαγές τους με τις υπηρεσίες της και για τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους.

Ως εκ τούτου, πραγματεύεται δεξιότητες και ικανότητες του δημοσίου υπαλλήλου που αφορούν την συμπεριφορά προς τον πολίτη, την ευπρέπεια, τον σεβασμό, τον επαγγελματισμό, την τήρηση της νομιμότητας, την ανεξαρτησία και αμεροληψία, την υπευθυνότητα και την ισότητα, την αναλογικότητα και την εχεμύθεια.

Ο *Οδηγός ορθής διοικητικής συμπεριφοράς* μελετάται συγκριτικά και με τον αντίστοιχο *Ευρωπαϊκό Κώδικα Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς*.

Τρόπος αξιολόγησης: Επάρκεια

4.6 Βασικές Αρχές Εκπόνησης και Παρουσίασης Επιστημονικής Εργασίας (3 ώρες)

Σκοπός και στόχος:

Σκοπός του σεμιναρίου είναι να διασφαλίσει υψηλή ποιότητα στις εργασίες των σπουδαστών/τριών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α., μέσα από την παρουσίαση των βασικών αρχών εκπόνησης επιστημονικής εργασίας.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες:

Ενδεικτικές ενότητες του σεμιναρίου είναι:

- Οργάνωση της μελέτης
- Αναζήτηση της πληροφορίας και αξιολόγηση της εγκυρότητάς της
- Διάρθρωση εργασίας

- Σύνταξη εργασίας
- Γλώσσα και ύφος
- Τεκμηρίωση
- Παραπομπές και βιβλιογραφία
- Παρουσίαση εργασίας

Τρόπος αξιολόγησης: Επάρκεια

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Μέλη ομάδας Εργασίας

Δρ. Παναγιώτης Λιαργκόβας, Καθηγητής στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών της Σχολής Οικονομίας, Διοίκησης και Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Δρ. Νικόλαος Τζιφάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής Διεθνών Σχέσεων στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ιωάννης Σπηλιωτόπουλος, Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Ανθρωπίνου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών

Συντονίστρια /Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας:

Αγγελική Μπουρμπούλη

Το παρόν, τροποποιήθηκε από τον Υπεύθυνο του Τμήματος, Αναστάσιο Χονδρογιάννη, τον Μάιο του 2022, προκειμένου να συμπεριλάβει ορισμένες μικρού εύρους βελτιστοποιήσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις αξιολογήσεις των σπουδαστών/τριών και προκειμένου να επιλυθούν λειτουργικού τύπου ζητήματα σχετικά με την υλοποίησή του.

1. ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων λειτούργησε για πρώτη φορά στην εικοστή τέταρτη σειρά (ΚΔ') της Ε.Σ.Δ.Δ.Α..¹⁶ Η ανάδειξη της επιτακτικής σημασίας για τη λειτουργία ενός αντίστοιχου Τμήματος προκύπτει από την άσκηση των απαιτητικών αρμοδιοτήτων των σχετικών οργανικών μονάδων των Υπουργείων¹⁷, η στελέχωση των οποίων γίνεται και από τους σπουδαστές/στριες του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και οι οποίες συνοψίζονται ακολούθως:

- Παρακολούθηση και μελέτη θεμάτων καθώς και συντονισμός αρμόδιων φορέων για τη διαμόρφωση και εισήγηση των ελληνικών θέσεων αρμοδιότητας των Υπουργείων στο πλαίσιο της προετοιμασίας του φακέλου των εκπροσώπων της χώρας στις συνόδους των Συμβουλίων Υπουργών.
- Εθνικός συντονισμός της λειτουργίας ευρωπαϊκών δικτύων και μηχανισμών διακυβέρνησης καθώς και εκπροσώπηση σε θεσμικά όργανα, επιτροπές και ομάδες εργασίας της ΕΕ.
- Παρακολούθηση, μελέτη και διαμόρφωση θέσεων επί θεμάτων επιτελικού ή ειδικού χαρακτήρα που κατά περίπτωση προκύπτουν, π.χ. κρατικές ενισχύσεις και παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου, αντίστοιχα, και τα οποία εμπίπτουν στα πλαίσια αρμοδιότητας των εκάστοτε Υπουργείων και συνδέονται άμεσα με επιμέρους πολιτικές της ΕΕ.
- Επίλυση υποθέσεων πολιτών οι οποίες απορρέουν από την εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας στη χώρα μας.

Έχοντας υπόψη ότι ο ρόλος των αρμόδιων οργανικών μονάδων είναι σημαντικός διότι λειτουργεί ως κύριο σημείο επαφής μεταξύ του εκάστοτε υπουργείου και της ΕΕ, και ειδικότερα επικοινωνεί με άλλους φορείς και τους συντονίζει για τα θέματα των εκάστοτε πολιτικών για τον κάθε φορέα που είναι κατά κύριο λόγο πολυάριθμοι, το Πρόγραμμα Σπουδών του εν λόγω Τμήματος, χαρακτηρίζεται από σαφή στόχευση σε διεθνή και ευρωπαϊκή θεματολογία. Το σύνολο των σπουδαστών/στριών του καλείται να ασκήσει συγκεκριμένες αρμοδιότητες και καθήκοντα, που σχετίζονται με την άσκηση και την υλοποίηση δημοσίων πολιτικών, διαχείριση, οικονομικών και φυσικών πόρων, και τη διοίκηση και διαχείριση εθνικών και κοινοτικών προγραμμάτων.

¹⁶ΥΑ με αρθμ. ΔΙΠΑΔ/ΕΚΔΔΑ/Φ.8/2/οικ.21909/1.7.2015 του Αν. Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης «Καθορισμός τμημάτων εξειδίκευσης της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης» (ΦΕΚ 1456/Β/10.7.2015)

¹⁷ Οι αρμόδιες οργανικές μονάδες για τον χειρισμό διεθνών και ευρωπαϊκών υποθέσεων ορίζονται από τους Οργανισμούς των Υπουργείων. Ορίζονται, ωστόσο, ο νόμος 4622/2019 (Επιτελικό Κράτος) ορίζει, στο άρθρο 38 §3 (όπως ισχύει), ότι στις αρμοδιότητες των Γραφείων Συντονισμού Δημοσίων Πολιτικών (που υπάγονται στις Υπηρεσίες Συντονισμού των Υπουργείων) εμπίπτει, μεταξύ άλλων, η υποστήριξη της πολιτικής ηγεσίας και των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων του Υπουργείου κατά τη συμμετοχή τους στα αρμόδια κυβερνητικά όργανα ή υπερεθνικούς και διεθνείς οργανισμούς, καθώς και η παρακολούθηση της δραστηριότητας των εκπροσώπων του Υπουργείου σε υπερεθνικούς ή διεθνείς οργανισμούς, συλλογικά όργανα, συνέδρια, φόρουμ, σε συνεργασία με τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες

1.1 ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Σκοπός του προγράμματος σπουδών της Ειδικής Φάσης είναι να μεταδώσει στους/στις σπουδαστές/στριες γνώσεις που να τους καθιστούν ικανούς να διαχειρίζονται αποτελεσματικά καταστάσεις, να αξιοποιούν ευκαιρίες, να προβλέπουν και να συνεκτιμούν τα δρώμενα στη Διεθνή και Ευρωπαϊκή οικονομική και πολιτική σκηνή με απώτερο στόχο την προώθηση και καλύτερη εξυπηρέτηση των ελληνικών θέσεων αρμοδιότητας των Υπουργείων στο πλαίσιο της προετοιμασίας του φακέλου των εκπροσώπων της χώρας στις συνόδους των Συμβουλίων Υπουργών, αλλά και την εκπροσώπηση σε θεσμικά όργανα, επιτροπές και ομάδες εργασίας της ΕΕ.

Η επίτευξη του σκοπού του προγράμματος γίνεται με τον κατάλληλο συνδυασμό θεωρητικών, αλλά και πρακτικών γνώσεων, με εξέταση και ανάλυση θεμάτων του τομέα της ευθύνης τους. Η βελτίωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων τους, τους/τις καθιστά ικανούς/ές να ασκήσουν στο μέλλον το επάγγελμα τους αποτελεσματικά.

1.2 ΕΙΔΙΚΟΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η ειδική φάση σπουδών περιλαμβάνει θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση, με στόχο την εμβάθυνση και ενίσχυση ειδικών γνώσεων, δεξιοτήτων και συμπεριφορών των μελλοντικών υπαλλήλων των Διεθνών & Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

Σε επίπεδο γνώσεων οι σπουδαστές/στριες θα κληθούν:

- να γνωρίζουν την Ευρωπαϊκή πολιτική Ιστορία καθώς και την οικονομική, θεσμική και πολιτική συγκρότηση της Ε.Ε,
- να αντιλαμβάνονται το ενωσιακό δίκαιο και το ρόλο των εθνικών διοικήσεων στην ενωσιακή διακυβέρνηση, ώστε να ερμηνεύουν τα ζητήματα που προκύπτουν στην υπηρεσία τους με επάρκεια και βάσει αυτών να προβλέπουν και να σχεδιάζουν κατάλληλα,
- να αξιοποιούν ευκαιρίες έχοντας αξιοποιήσει τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται μέσα από ευρωπαϊκά προγράμματα,
- να είναι σε θέση να εκπροσωπούν κατάλληλα και με επάρκεια τα συμφέροντα της ελληνικής Δημοσίας Διοίκησης στο σύνολό της και συγκεκριμένα του Υπουργείου στο οποίο ανήκουν.

Σε επίπεδο δεξιοτήτων/ικανοτήτων οι σπουδαστές/στριες θα κληθούν:

- να αναπτύξουν τις κατάλληλες επικοινωνιακές και διαπραγματευτικές ικανότητες ώστε να εκπροσωπούν, με τον καλύτερο τρόπο, τα συμφέροντα της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης μέσω των Υπουργείων τοποθέτησής τους στην Ε.Ε.,
- να καλλιεργήσουν την κριτική τους ικανότητα ώστε να είναι σε θέση να υποστηρίξουν τα θέματα της αρμοδιότητάς τους με επάρκεια,
- να ενισχύσουν την αναλυτική και συνθετική τους σκέψη ώστε να μπορούν να χειριστούν ζητήματα που αφορούν στο Υπουργείο τους με αποτελεσματικότητα, και
- να εξασκήσουν τεχνικές δεξιότητες χρήσης των νέων τεχνολογιών, για την επιτυχή άσκηση των καθηκόντων τους.

Σε επίπεδο στάσεων οι σπουδαστές/στρίες θα κληθούν:

- να κατανοήσουν σε βάθος τον ιδιαίτερο ρόλο τους ως εκπρόσωποι της χώρας στο εξωτερικό και τις δεσμεύσεις που αυτός συνεπάγεται, αναπτύσσοντας μία θετική στάση απέναντι στο νέο αυτό ρόλο,
- μέσα από την εξοικείωση με τους με τις λειτουργίες της Ε.Ε., να καταστούν σύγχρονα διοικητικά στελέχη ικανά να αντιμετωπίσουν με επάρκεια και συνέπεια τις προκλήσεις ενός διευρυμένου ευρωπαϊκού περιβάλλοντος.

Στην ανωτέρω προσπάθεια πρέπει να ληφθεί υπόψη η πολυεπιστημονική προέλευση των σπουδών/στριών του Τμήματος, οι ήδη αποκτηθείσες γνώσεις και δεξιότητες και οι γενικότερες ανάγκες της σύγχρονης Δημόσιας Διοίκησης. Για το λόγο αυτό τα μαθήματα πρέπει να αποσκοπούν στην κατανόηση της πολύπλοκης διαδικασίας αλλαγών και μεταρρυθμίσεων, στην εξοικείωση με το σχεδιασμό και την υλοποίηση δημοσίων πολιτικών, στην πρακτική εξοικείωση με τη διαδικασία εκπροσώπησης, διαβούλευσης και διαπραγμάτευσης σε ενωσιακό επίπεδο, στην αντίληψη της σημασίας της καλής νομοθέτησης, στην απόκτηση ολοκληρωμένης εικόνας σχετικά με τη μεθοδολογία και τα σύγχρονα εργαλεία διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού και τέλος στην καλλιέργεια συμπεριφορών αφενός συνεργασίας και αφετέρου ανάπτυξης ατομικής πρωτοβουλίας και προσαρμοστικότητας.

Η άπταιστη γνώση της αγγλικής και μιας ακόμα ξένης γλώσσας αναφορικά με τη διοικητική και χρηματοοικονομική ορολογία στο γραπτό καθώς και τον προφορικό λόγο, παράλληλα με τη μετάφραση κειμένων σχετικά με τους θεσμούς και τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τους διεθνείς οργανισμούς και τα ΜΜΕ καταστούν την γλωσσομάθεια απαραίτητο εργαλείο για το Τμήμα αυτό.

1.3 ΔΟΜΗ & ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το πρόγραμμα της Ειδικής Φάσης Σπουδών πραγματοποιείται μετά το πέρας της Κοινής Φάσης Σπουδών, στην οποία συμμετέχουν οι σπουδαστές/στρίες σε ένα ενιαίο πρόγραμμα βασικής κατάρτισης, διάρκειας 4 μηνών. Το πρόγραμμα της Ειδικής Φάσης Σπουδών περιλαμβάνει δύο κύκλους:

- Α΄ Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης, διάρκειας 4 μηνών
- Πρακτική Εκπαίδευση, διάρκειας 4 μηνών
- Β΄ Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης, διάρκειας 3 μηνών και
- Περίοδος Εκπόνησης & Αξιολόγησης Τελικών Εργασιών, διάρκειας 2 μηνών.

Μεταξύ του Α΄ Κύκλου Μαθημάτων Εξειδίκευσης και του Β΄ Κύκλου Μαθημάτων Εξειδίκευσης μεσολαβεί **περίοδος 4 μηνών πρακτικής εκπαίδευσης** κατά προτίμηση στα Υπουργεία των θέσεων τοποθέτησης των σπουδαστών/τριών. Οι τρεις πυλώνες πάνω στους οποίους θα δομηθεί η Ειδική φάση σπουδών είναι: Διεθνείς σχέσεις και θεσμοί, Διεθνής Οικονομία και Ανάπτυξη και Πολιτική. Τόσο ο κύκλος σεμιναρίων της Β΄ Ειδικής Φάσης όσο και ο κύκλος εκπόνησης τελικών εργασιών, βρίσκονται σε αλληλουχία και συμπληρωματικότητα με το συνολικό κύκλο μαθημάτων.

Στον άξονα αυτό υπολογίζεται και η παρουσίαση της Πρακτικής Εκπαίδευσης των σπουδαστών/τριών.

Στο πλαίσιο των μαθημάτων και των σεμιναρίων πραγματοποιούνται εργαστήρια, τα οποία εστιάζουν κυρίως στις πρακτικές πτυχές επιμέρους θεμάτων και συνδυάζονται με πρακτικές ασκήσεις (γραφτές και προφορικές), ασκήσεις προσομοίωσης, επισκέψεις σε φορείς και άλλα, ώστε οι σπουδαστές/στρίες να αναπτύξουν ειδικές δεξιότητες και συμπεριφορές και να ενισχυθεί ο συμμετοχικός χαρακτήρας της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Επιπρόσθετα, το πρόγραμμα σπουδών της Ειδικής Φάσης περιλαμβάνει εργαστήρια, τα οποία πραγματοποιούνται με τη μορφή διαλέξεων, επισκέψεων και ασκήσεων προσομοίωσης, για την πρακτική εμπέδωση τεχνικών και άλλων δεξιοτήτων (επικοινωνιακές, κοινωνικές κλπ.).

Τέλος, δύνανται να οργανωθούν επισκέψεις, καθώς και διαλέξεις ή ημερίδες πάνω σε ειδικά θέματα με τη συμμετοχή ειδικών ομιλητών. Στο πλαίσιο του Προγράμματος σπουδών οι σπουδαστές/στρίες προσκαλούνται και συμμετέχουν σε ημερίδες που οργανώνουν φορείς του κλάδου ή πανεπιστημιακά ιδρύματα προκειμένου να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους σε θέματα του ενδιαφέροντός τους.

1.4 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Τα μαθήματα ξένων γλωσσών στη Φάση Εξειδίκευσης απευθύνονται στα Τμήματα Εξειδίκευσης και καλύπτουν τις ειδικές ανάγκες των αντικειμένων τους, ενισχύοντας τις δεξιότητες των σπουδαστών/τριών στο γραπτό και προφορικό λόγο, την ειδική ορολογία της Δημόσιας Διοίκησης και των επιμέρους πεδίων της, την ευθεία και αντίστροφη μετάφραση και διερμηνεία (για εσωτερική χρήση, καθώς οι σπουδαστές/τριες δεν είναι ούτε επιδιώκεται να γίνουν επαγγελματίες μεταφραστές και διερμηνείς).

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους πόρους και τα εργαλεία που μπορούν να υποστηρίξουν τους σπουδαστές/τριες στην πολύγλωσση επικοινωνία, όπως και στους ειδικούς τύπους κειμένων ενδιαφέροντος του εκάστοτε τμήματος.

Τα μαθήματα της ξένης γλώσσας στην Ειδική Φάση Σπουδών εμβαθύνουν στις γνώσεις και δεξιότητες που οι σπουδαστές/τριες απέκτησαν στην Κοινή Φάση Σπουδών. Το μάθημα είναι εργαστηριακό και δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στην ειδική γλώσσα της Δημόσιας Διοίκησης, στην ορολογία και τη φρασεολογία της και στην ευθεία και αντίστροφη μετάφραση, όπως επίσης και στις δεξιότητες προφορικού και γραπτού λόγου με βάση συγκεκριμένους τύπους κειμένων, ενδιαφέροντος της Δημόσιας Διοίκησης.

Σκοπός και στόχοι του μαθήματος των ξένων γλωσσών για το τμήμα των ΔΕΥ

Σκοπός του μαθήματος της ξένης γλώσσας για το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στην Ειδική Φάση Σπουδών είναι η πρακτική πλέον επαφή των σπουδαστών/τριών με τη γλώσσα και η ολοκλήρωση της κάλυψης ειδικών γλωσσικών δεξιοτήτων επαγγελματικού τύπου σε θέματα που άπτονται των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Η μεγαλύτερη έμφαση δίνεται στη σημασιολογική και διερευνητική διάσταση της γλώσσας μέσω μικρών εργασιών και πρακτικής εξάσκησης.

Οι διδάσκοντες/ουσες στην ξένη γλώσσα στοχεύουν:

1. στην καλλιέργεια δεξιοτήτων γραπτής επικοινωνίας:
 - με μεταφραστική άσκηση (ευθεία και αντίστροφη) κειμένων από πρωτότυπες πηγές,
 - με την ανάπτυξη γλωσσικών δεξιοτήτων προφορικής και γραπτής επικοινωνίας επαγγελματικού τύπου όπως σύνταξη αίτησης, ανακοίνωσης, περίληψης, αναφοράς, πρακτικών, ενημερωτικών δελτίων και
 - με την εξοικείωση των σπουδαστών/στριών με βασικές έννοιες και όρους του χώρου της ΕΕ.
2. στην καλλιέργεια δεξιοτήτων προφορικής επικοινωνίας:
 - με διαδραστικές ασκήσεις μέσα σε μικρές ή μεγαλύτερες ομάδες με στόχο την ανάπτυξη της έκφρασης,
 - με προσομοίωση συνεντεύξεων με στόχο τη μορφοποίηση κοινωνικών δεξιοτήτων,
 - με ασκήσεις προσομοίωσης στις τεχνικές διαπραγματεύσεων με στόχο την ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων,
 - με παρουσιάσεις ειδικών θεμάτων με στόχο τη διαχείριση της πληροφορίας

Η επαφή με την ξένη γλώσσα γίνεται:

- με στρατηγικές ανάπτυξης των γλωσσικών δεξιοτήτων μέσω του προγραμματισμού δραστηριοτήτων, της κατανόησης λήψης αποφάσεων και της επεξεργασίας ιδεών,
- με περαιτέρω ανάπτυξη των γλωσσικών δεξιοτήτων προφορικής και γραπτής επικοινωνίας επαγγελματικού τύπου (παρουσίαση θέματος, αίτηση, ανακοίνωση, περίληψη, αναφορά, νόμοι, πρακτικά, ενημερωτικά δελτία),
- με εμβάθυνση και ανάλυση θεματικών αντικειμένων της ειδικής φάσης σπουδών και εκπόνηση εργασιών των σπουδαστών
- με Τεχνικές και Παρουσίαση Ομιλίας,
- με σύνταξη Προσκήσεων για Εκθέσεις και Συνέδρια, και
- με μελέτη ξενόγλωσσης αρθρογραφίας σχετική με τα θέματα ενδιαφέροντος του Τμήματος.

Περιεχόμενο και θεματικές ενότητες

Το μάθημα βασίζεται στις αρχές διδασκαλίας της Αγγλικής για ειδικούς σκοπούς (English for Special Purposes) και της Αγγλικής για επαγγελματική εξέλιξη (English for Professional/ Career Development) και δίνει προτεραιότητα στην εφαρμοσμένη γνώση. Οι ασκήσεις αφορούν όλες τις βασικές δεξιότητες της γλωσσομάθειας, κατανόησης γραπτού και προφορικού κειμένου, σύνταξης γραπτού κειμένου και παραγωγής προφορικού λόγου και σε όλους τους τομείς δημόσιας πολιτικής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα επίπεδα λόγου, ώστε οι σπουδαστές/στρίες να μπορούν να προσαρμόζονται με επιτυχία στην εκάστοτε επικοινωνιακή περίπτωση. Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιείται είναι πρωτότυπο και βασίζεται στα μαθήματα της Ειδικής Φάσης Σπουδών. Οι στόχοι του μαθήματος παραμένουν εν πολλοίς κοινοί με αυτούς της Κοινής Φάσης Σπουδών και αλλάζει το επίπεδο προσέγγισής τους όπως και το εκπαιδευτικό υλικό. Η δικτυογραφία, καθώς περιλαμβάνει βασικούς γλωσσικούς πόρους, παραμένει κοινή.

Ενδεικτικά, οι σπουδαστές-στρίες:

- Προσεγγίζουν περισσότερους τύπους κειμένων
- Συνεχίζουν να ασκούνται στην κατανόηση και σύνταξη περιλήψεων, αναφορών, εκθέσεων, τεχνικών δελτίων, κειμένων για το ευρύ κοινό, με χρήση της κατάλληλης ορολογίας και φρασεολογίας, όπως και στις τεχνικές της επίσημης αλληλογραφίας – με ειδική αναφορά στην ηλεκτρονική αλληλογραφία.
- Εμβαθύνουν στην ορολογία της ΕΕ και της ευρωπαϊκής και εθνικής Δημόσιας Διοίκησης, σε όλα τα πεδία του προγράμματος σπουδών, εστιάζοντας στις διαφοροποίηση των εννοιών και τις δυσκολίες που αυτή δημιουργεί στην μεταφορά ορολογίας

- Ασκοούνται στην κατανόηση και την παραγωγή προφορικού λόγου σε ποικίλες επικοινωνιακές περιστάσεις.
- Ασκοούνται στην περιληπτική καταγραφή προφορικού λόγου.
- Εξοικειώνονται με τον πειστικό λόγο, τις τεχνικές παρουσίασης και αυτοπαρουσίασης.
- Ασκοούνται στην ευθεία και αντίστροφη μετάφραση

Το τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ανήκει στα δίγλωσσα τμήματα. Ως εκ τούτου έχει ενισχυμένο πρόγραμμα σε σχέση με τα μονόγλωσσα τμήματα και οι ώρες παρακολούθησης ανέρχονται σε 39 ώρες ανά γλώσσα (Αγγλική, γαλλική, Γερμανική, Ισπανική και Ιταλική) για την Α΄ Ειδική φάση και 39 ώρες αντίστοιχα για τη Β΄ Ειδική Φάση.

Εκπαιδευτικό υλικό

Αξιοποιείται η ξενόγλωσση βιβλιογραφία που χρησιμοποιείται για το σύνολο των μαθημάτων του Τμήματος. Η βασική ορολογία για κάθε θεματικό πεδίο αποδελτιώνεται από τον Τύπο και τις Επίσημες Ευρωπαϊκές και Διεθνείς Εκδόσεις και χρησιμοποιείται ως αυθεντικό υλικό προς επεξεργασία. Ταυτόχρονα, χρησιμοποιούνται τα ηλεκτρονικά αρχεία Υπουργείων τα οποία έχουν άμεση σχέση με τα προς μελέτη θέματα καθώς και οι αντίστοιχοι ευρωπαϊκοί και διεθνείς διαδικτυακοί τόποι.

Τρόπος αξιολόγησης: Συνεχής αξιολόγηση (25%) και Γραπτή εξέταση (75%).

1.5 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Α΄ & Β΄ Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης: Με το πέρας του κύκλου μαθημάτων, οι σπουδαστές/στριες υποβάλλονται για κάθε μάθημα ή εργαστήριο ξεχωριστά σε γραπτές εξετάσεις ή σε άλλες μορφές εξέτασης, όπως προβλέπονται από τον ισχύοντα Κανονισμό Σπουδών της ΕΣΔΔΑ. Επιπροσθέτως, αντικείμενο αξιολόγησης αποτελούν, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διατάξεις του ισχύοντα Κανονισμού Σπουδών, οι ομαδικές σεμιναριακές εργασίες. Για έναν μικρό αριθμό μαθημάτων ή εργαστηρίων προβλέπεται η επάρκεια ως μορφή αξιολόγησης.

2. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α΄ ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ		
	ΜΑΘΗΜΑ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ
1.	Οικονομική, Θεσμική και Πολιτική Συγκρότηση της Ε.Ε.	24
2.	Διεθνείς, Ευρωπαϊκές και Εθνικές Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών (ΜΚΟ)	17
3.	Σύγχρονη Ελληνική Εξωτερική Πολιτική	24
4.	Διεθνείς Σχέσεις και Διεθνείς Θεσμοί	24
5.	Διεθνείς & Ευρωπαϊκές Οικονομικές Σχέσεις	24
6.	Η Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση	24
7.	Διαχείριση Έργων (Project Management)	24
8.	Έλεγχος Διοικητικής Δράσης	34
9.	Δημόσιες Συμβάσεις –ΕΣΗΔΗΣ	32
10.	Συνεργατικά Εργαλεία ΤΠΕ στη Δημόσια Διοίκηση (εργαστήριο)	21
11.	Οργανωσιακή Συμπεριφορά και Ηγεσία (εργαστήριο)	21
12.	Σχεδιασμός Προγραμμάτων και Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων ΕΣΠΑ (εργαστήριο)	21
13.	Θεσμικό Πλαίσιο Υλοποίησης Έργων (εργαστήριο)	16
14.	Τεχνικές Παρουσιάσεων	14
15.	Ενίσχυση Κριτικής Σκέψης (εργαστήριο)	12
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ		300

	ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	78
16.	Αγγλική Γλώσσα	36
17.	Δεύτερη Ξένη Γλώσσα (Γαλλικά ή Γερμανικά ή Ιταλικά ή Ισπανικά)	36
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ Α΄ ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		378

Ώρες αξιολόγησης

Επισημαίνεται πως, στις ώρες διδασκαλίας προστίθενται :

- i.) 2 ώρες για τα μαθήματα που αξιολογούνται με γραπτή εξέταση και
- ii.) 2 ώρες για τα μαθήματα που αξιολογούνται με παρουσίαση εργασίας για τα τμήματα εξειδίκευσης με πλήθος έως είκοσι (20) σπουδαστές/τριες, και επιπλέον 1 ώρα ανά 10 σπουδαστές/τριες για τα τμήματα εξειδίκευσης άνω των είκοσι (20) ατόμων

2. Μαθήματα Ειδικής Φάσης Σπουδών-Πρώτος κύκλος μαθημάτων εξειδίκευσης¹⁸

2.1 Οικονομική, Θεσμική και Πολιτική Συγκρότηση της Ε.Ε. (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών/στριών με την οικονομική, θεσμική και πολιτική συγκρότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω της εξέτασης επιμέρους εξειδικευμένων ζητημάτων κυβέρνησης και διακυβέρνησης εντός της ΕΕ και των διαδράσεις μεταξύ των παραγόντων που μετέχουν στη διαμόρφωση των ευρωπαϊκών πολιτικών (Πολίτης– Κράτος– Ευρωπαϊκή Ένωση).

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Μέσω της διερεύνησης επιμέρους πτυχών της διαδικασίας ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, επιδιώκεται η εξοικείωση των σπουδαστών/στριών με τη θεσμική δομή της οικονομικής αρχιτεκτονικής της Ευρωζώνης, με την καταγραφή –από τη μεριά της πολιτικής οικονομίας– των βασικών διεργασιών που έχουν οδηγήσει στην υφιστάμενη κατάσταση. Επίσης, επιχειρείται εμβάθυνση σε θέματα διαπραγματεύσεων εντός της ΕΕ, καθώς επίσης και στον θεσμικό ρόλο της Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ και των Προέδρων της Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της ΕΚΤ και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθώς και του Υπατου Αντιπροσώπου της ΕΕ για Θέματα Εξωτερικής και Αμυντικής Πολιτικής. Οι εν λόγω θεματικές συνδέονται με τη διεθνή διάσταση της ΕΕ και εξετάζουν εν συντομία τις διεθνείς διαδράσεις της ΕΕ σε διμερές και πολυμερές επίπεδο.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

2.2 Διεθνείς, ευρωπαϊκές και εθνικές οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών (17 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των σπουδαστών/τριών με τις οργανώσεις της κοινωνίας πολιτών (κυρίως ΜΚΟ) και τις σχέσεις τους με δημόσιους φορείς. Στόχοι είναι η κατανόηση της οργανωμένης κοινωνίας πολιτών, η οποία έχει αποκτήσει στις τελευταίες δεκαετίες ιδιαίτερη σημασία στις δυτικές δημοκρατίες, ως εταίρος κρατών και διεθνών οργανισμών αλλά και ως χώρος κοινωνικού ακτιβισμού, δημιουργικότητας, αμφισβήτησης και καινοτομίας.

¹⁸ Ο αναφερόμενος σε κάθε μάθημα ή εργαστήριο αριθμός ωρών, αφορά σε ώρες διδασκαλίας. Σε αυτές προστίθενται οι ώρες αξιολόγησης, ανάλογα με τον τρόπο αξιολόγησης εκάστου μαθήματος.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Στο συγκεκριμένο μάθημα θα αναλυθούν ο ορισμός και τα χαρακτηριστικά των μη κυβερνητικών και μη κερδοσκοπικών οργανισμών, ο ρόλος τους, η οργάνωση και η χρηματοδότησή τους. Επίσης, θα δοθεί έμφαση στο συμβουλευτικό ρόλο των ΜΚΟ ως τρίτου φορέα παροχής υπηρεσιών. Θα παρουσιαστούν επίσης ο τρόπος οργάνωσής τους και ειδικότερα εμπειρικά παραδείγματα βασικών ΜΚΟ εθνικής, ευρωπαϊκής και διεθνούς εμβέλειας.

Τρόπος αξιολόγησης: Επάρκεια

2.3 Σύγχρονη ελληνική εξωτερική πολιτική (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Κεντρικός στόχος του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων για τους διεθνείς και εσωτερικούς παράγοντες προσδιορισμού της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής. Παράλληλα, το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη δεξιοτήτων ανάλυσης και αξιολόγησης των σχετικών αποφάσεων που λαμβάνονται και υλοποιούνται στο πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής της χώρας.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα εξετάζει τη θέση της Ελλάδας στο διεθνές περιβάλλον δίνοντας έμφαση στις βασικές παραμέτρους που καθορίζουν την εξωτερική πολιτική της. Οι θεματικές ενότητες εστιάζουν στη διερεύνηση των σημαντικότερων προκλήσεων και χρονιζόντων προβλημάτων που αντιμετωπίζει η χώρα μας στις διεθνείς σχέσεις της, όπως είναι η ελληνοτουρκική σύγκρουση, το Κυπριακό ζήτημα, οι διακυμάνσεις στις σχέσεις με το ΝΑΤΟ και τις ΗΠΑ και η διένεξη με την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας. Επίσης, υπό το ειδικό πρίσμα των συνθηκών που διαμορφώνονται από τη συμμετοχή της Ελλάδας στη ζώνη του Ευρώ ως κράτος – μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιδιώκεται να συζητηθεί πως διασυνδέεται η ελληνική εξωτερική πολιτική με τα εργαλεία της διπλωματίας και τη στρατηγική της αποτροπής για την προάσπιση της εθνικής ασφάλειας.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

2.4 Διεθνείς σχέσεις και διεθνείς θεσμοί (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Η βασική επιδίωξη του μαθήματος είναι διττή: αφενός η απόκτηση γνώσεων για τη θεωρία και την πρακτική της θεσμικής συγκρότησης των σχέσεων που διέπουν κρατικούς κυρίως δρώντες της διεθνούς πολιτικής και αφετέρου η ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής ανάγνωσης και ανάλυσης των θεσμικών μορφωμάτων και εξελίξεων στη διεθνή σκηνή.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα εξετάζει πτυχές της θεσμικής οργάνωσης του διεθνούς πολιτικού γίνεσθαι. Εισάγει τους σπουδαστές/τριες στις βασικές θεωρίες των διεθνών σχέσεων, δηλαδή το νεορεαλισμό, τον κονστρουκτιβισμό, τη σχολή της αλληλεξάρτησης και την κριτική θεωρία. Στο πλαίσιο αυτό, θα εξετάζει τις αντικρουόμενες απόψεις για το ρόλο του κράτους στις διεθνείς σχέσεις και τους περιορισμούς στους οποίους αυτό υποβάλλεται από μη κρατικές οργανώσεις, διεθνείς θεσμούς και αξιακά συστήματα και την παγκόσμια ηγεμονική τάξη. Στο πλαίσιο αυτό, θα συζητηθεί η συμβολή των θεσμών στη διαμόρφωση του διεθνούς δικαίου, τη διεθνή ανάπτυξη, την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη μετουσίωση σε πράξη της διεθνούς Ευθύνης για Προστασία. Ως ενδεικτικά παραδείγματα διακρατικής θεσμικής συνεργασίας στα πεδία της διεθνούς πολιτικής, οικονομίας και ασφάλειας, μελετάται η ίδρυση και η εξέλιξη των ΟΗΕ, G-20, NATO, ΟΑΣΕ και Συμβουλίου της Ευρώπης.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

2.5 Διεθνείς & ευρωπαϊκές οικονομικές σχέσεις (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι να αναλυθούν οι διακρατικές οικονομικές σχέσεις της Ελλάδας, με τις περιοχές που την ενδιαφέρουν άμεσα, καθώς και να εξετάσει τη διεθνή δραστηριότητα των ελληνικών επιχειρήσεων στα πλαίσια του σύγχρονου διεθνούς οικονομικού συστήματος.

Μετά τη διδασκαλία του μαθήματος οι σπουδαστές/στριες θα είναι σε θέση να γνωρίζουν την ανάλυση των διακρατικών οικονομικών σχέσεων της Ελλάδας με τις περιοχές που την ενδιαφέρουν άμεσα, καθώς και τη διεθνή δραστηριότητα των ελληνικών επιχειρήσεων στα πλαίσια του σύγχρονου διεθνούς οικονομικού συστήματος.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι σπουδαστές/τριες θα είναι ικανοί/ες, ως μελλοντικοί χειριστές τέτοιου είδους θεμάτων, να ανταποκρίνονται σε ζητήματα οικονομικά παγκοσμίου ενδιαφέροντος, αλλά και να εκπροσωπούν τα συμφέροντα της ελληνικής οικονομικής πολιτικής στο διεθνές περιβάλλον. Στο πλαίσιο αυτό θα αναλυθούν: Η έννοια της διεθνούς πολιτικής οικονομίας και η εξέλιξη του διεθνούς οικονομικού συστήματος με τα κύρια χαρακτηριστικά του καθώς και η δομή των άμεσων ξένων επενδύσεων. Θα συζητηθεί η έννοια της Παγκοσμιοποίησης και το νέο κύμα των περιφερειακών συνεργασιών. Τέλος, θα γίνει αναφορά στα σύγχρονα προβλήματα της διεθνούς πολιτικής οικονομίας με κομβικά σημεία το διάλογο Βορρά - Νότου, την αποδυνάμωση του κράτους - έθνους, τις επιπτώσεις της μετανάστευσης, τις συνέπειες της μόλυνσης του περιβάλλοντος, και τις επιδράσεις της επανάστασης της πληροφορικής.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

2.6 Η Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (24 ώρες)

Σκοπός και Στόχος

Το μάθημα στοχεύει στην ανάλυση των πτυχών που συνδέονται με τη συμμετοχή και τον ρόλο της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται η πολιτική της Ελλάδας στην ΕΕ, οι πολιτικές συνέπειες και επιπτώσεις από τη συμμετοχή της σε αυτήν, ο εξευρωπαϊσμός της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής, ο ρόλος της ελληνικής διοίκησης στη διαμόρφωση και συντονισμό της ευρωπαϊκής πολιτικής, η συμβολή της Ελλάδας στην ΕΕ, τα προβλήματα προσαρμογής στις απαιτήσεις της βαθύτερης ενοποίησης, καθώς και το μέλλον της ελληνικής ευρωπαϊκής πολιτικής. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι σπουδαστές/τριες θα είναι σε θέση να:

- έχουν γνώση της πορείας της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση από το 1981 έως και σήμερα,
- κατανοούν τα προβλήματα προσαρμογής της Ελλάδας στις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής ενοποίησης, και να
- κάνουν μια πρώτη κριτική αποτίμηση της ελληνικής οικονομικής κρίσης και της αντίδρασης της ΕΕ.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Ειδικότερα, θα παρουσιαστούν:

Ιστορικές Προσεγγίσεις για το δίπτυχο Ελλάδα – Ευρώπη, η Συμφωνία Σύνδεσης Ελλάδας – ΕΚ, οι λόγοι για την ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα/Ένωση. Επιπρόσθετα, θα συζητηθούν η διαμόρφωση και το περιεχόμενο της ευρωπαϊκής πολιτικής της Ελλάδας και τα πολιτικά οφέλη από τη συμμετοχή της Ελλάδας στην ΕΕ. Οι επιπτώσεις των Διαρθρωτικών ταμείων και η Ελλάδα. Τα προβλήματα

προσαρμογής στις «απαιτήσεις» της ΕΕ αλλά και το ερώτημα γιατί η Ελλάδα έφτασε στην κρίση στο πλαίσιο της Ευρωζώνης. Οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (θεσμοί, πολιτικές) και η αντίδρασή της σε αυτήν (2010-2016) είναι θέματα που θα απασχολήσουν το μάθημα, ενσωματώνοντας το Προσφυγικό/μεταναστευτικό ζήτημα στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο σύνολό της αλλά και το Brexit και πώς αυτό επηρεάζει την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ελλάδα.

Τρόπος αξιολόγησης: Εκπόνηση και παρουσίαση ατομική/ομαδική εργασίας (80% και 20% αντίστοιχα)

2.7 Διαχείριση Έργων (Project Management) (24 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Το μάθημα αποσκοπεί στην κατανόηση των βασικών εννοιών, προτύπων, μεθοδολογιών καθώς και εργαλείων που διέπουν τη διαχείριση έργων (project management), καθώς και στην ανάπτυξη των σχετικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων διαχείρισης έργων στη δημόσια διοίκηση και αυτοδιοίκηση. Θα δοθεί έμφαση στη χρήση της ανοικτής μεθοδολογίας διαχείρισης έργων PM2 που αναπτύχθηκε και χρησιμοποιείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και πολλούς άλλους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με εφαρμογή στα έργα πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών. Θα αναλυθεί ο σχεδιασμός και η χρηματοδότηση ενός έργου, ο κύκλος ζωής, οι επιμέρους μέθοδοι χρονοπρογραμματισμού εργασιών, η κατανομή πόρων, η κοστολόγηση των εργασιών οι τρόποι διενέργειας των απαιτούμενων ελέγχων και η πρόβλεψη και αντιμετώπιση κινδύνων. Πρακτική εφαρμογή θα γίνει με τη χρήση διαθέσιμου εργαλείου διαχείρισης έργων (πχ. Microsoft Project) ενώ θα γίνει και επίδειξη εργαλείου ανοιχτού κώδικα (πχ Open Project). Η αναγκαιότητα του μαθήματος προκύπτει από το γεγονός ότι πολλά συγχρηματοδοτούμενα έργα πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών αποτυγχάνουν λόγω μη επίτευξης των στόχων τους σε επίπεδο κόστους, χρόνου και φυσικού αντικείμενου και πολλές φορές δέχονται, λόγω κακής διαχείρισής, σημαντικές δημοσιονομικές διορθώσεις, οι οποίες επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα καλύπτει τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

A. Βασικοί Ορισμοί, Έννοιες, Πρότυπα και Μεθοδολογίες

- Έργο και Διαχείριση Έργων
- Διαχείριση Προγράμματος και Χαρτοφυλακίου Έργων
- Έργα vs Λειτουργίες
- Περιβάλλον και χαρακτηριστικά έργου (περιορισμοί, πόροι, οργανωτική δομή, Γραφείο Υποστήριξης Έργων κλπ)

- Στόχοι και το τρίγωνο του έργου,
- Κρίσιμοι παράγοντες επιτυχίας
- Μεθοδολογίες και πρότυπα στην διαχείριση έργων
- Στάδια του κύκλου ζωής ενός έργου
- Υπεύθυνος και Ομάδα Διοίκησης Έργου
- Διοίκηση ολικής ποιότητας στην διαχείριση έργων
- Πληροφοριακά συστήματα διοίκησης έργου (Project Management Information Systems)

Β. Η Μεθοδολογία Διαχείρισης Έργων PM2

- Επισκόπηση της Μεθοδολογίας PM2 και αρχιτεκτονική
- Ο Κύκλος Ζωής του Έργου κατά την PM2
- Όργανα διοίκησης του έργου – Ρόλοι για την επιτυχή έκβαση των έργων
- Τεκμηρίωση Έργου – Πρότυπα Διαχειριστικά Έγγραφα κατά την PM²
- Το Μοντέλο Διακυβέρνησης κατά την PM2
- Φάσεις Έργου κατά PM2 (Ρόλοι ανά φάση, Διαχειριστικά έγγραφα ανά φάση)
- Παρακολούθηση και έλεγχος του έργου
- Το Πλαίσιο Αρχών και Στάσεων (Mindsets) της PM²

Γ. Διαχείριση Έργων με την μεθοδολογία PM2 και με τη χρήση PMIS βάσει στοχευμένης μελέτης περίπτωσης

- Παρουσίαση περιβάλλοντος του εργαλείου
- Παρουσίαση της μελέτης περίπτωσης πάνω στην οποία θα βασιστεί η διδασκαλία
- Παραμετροποίηση της εφαρμογής (project options)
- Καθορισμός Ημερολογίου Έργου
- Δομική Ανάλυση του Έργου και προσδιορισμός των πακέτων εργασίας
- Επέκταση της δομικής ανάλυσης και εισαγωγή εργασιών έργου
- Εισαγωγή εξαρτήσεων μεταξύ εργασιών έργου
- Εκτίμηση χρόνου εργασιών. Χρήση της φόρμουλας : Διάρκεια= Εργασία/Μονάδες
- Τύποι εργασιών: Σταθερής Διάρκειας, Σταθερών Μονάδων, Σταθερής Εργασίας
- Καθοδήγηση με βάση την προσπάθεια (effortdriven)
- Εισαγωγή περιορισμών στον χρονοπρογραμματισμό του έργου: Deadlines&Constraints
- Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού
- Είδη Πόρων
- Κοστολόγηση Πόρων
- Ημερολόγια Πόρων
- Καταχώρηση Πόρων στο φύλλο πόρων

- Ανάθεση πόρων σε εργασίες
- Βελτιστοποίηση πόρων
- Συμπίεση χρονικής διάρκειας και συμπίεση κόστους δραστηριοτήτων
- Μέθοδος Κρίσιμου Δρόμου (Critical Path Method – CPM)
- Μέθοδος PERT (Project Evaluation Review Technique)
- Διάγραμμα GANTT
- Διαχείριση ρίσκων
- Χρήση του εργαλείου για την αναγνώριση ρίσκων
- Ανάλυση ρίσκων κόστους και χρόνου
- Ορισμός Γραμμής Αναφοράς Έργου
- Εκτέλεση και παρακολούθηση του έργου
- Δημιουργία αναφορών
- Κλείσιμο του έργου

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση και υλοποίηση μελέτης περίπτωσης σε εργαστήριο (30% + 70% του βαθμού αντίστοιχα)

2.8 Έλεγχος Διοικητικής Δράσης (34 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις βασικές έννοιες και διαδικασίες ελέγχου της δράσης των φορέων του στενού και ευρύτερου Δημόσιου Τομέα. Ειδικότερα, επιδιώκεται οι απόφοιτοι, ως μελλοντικά στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης, να είναι ενήμεροι/ες σχετικά με κάθε μορφή ελέγχου της διοικητικής δράσης, η οποία είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της τήρησης της νομιμότητας σε κάθε επίπεδο και οργανωτική μορφή και να εξοικειωθούν με τις βασικότερες μορφές εσωτερικού ελέγχου. Στο πλαίσιο του μαθήματος, εξειδικεύονται έννοιες που έχουν διδαχθεί στην Κοινή Φάση στο Διοικητικού Δικαίου και αναπτύσσονται ειδικές ενότητες ανά κατηγορία ελέγχου.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Κατ' αρχάς, γίνεται διάκριση μεταξύ των εννοιών του εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου της διοικητικής δράσης, ώστε να γίνει κατανοητή η διάσταση του εσωτερικού ελέγχου ως «αυτοκάθαρσης» της Εκτελεστικής Εξουσίας, σε σχέση με τον εξωτερικό έλεγχο που συνίσταται κατά βάση στον δικαστικό έλεγχο και στον (εξωτερικό) δημοσιονομικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Εν συνεχεία, αναλύεται ο εσωτερικός έλεγχος στα επιμέρους στάδια της 1ης και 2ης «γραμμής άμυνας», γίνεται μνεία στη δημοσιοϋπαλληλική ιεραρχία και συνακόλουθες υποχρεώσεις ελέγχου των προϊσταμένων προς τους υφιστα-

μένους τους και το αντίστροφο. Ακολουθώντας, γίνεται ανάλυση των διοικητικών προσφυγών (ιεραρχική, ειδική διοικητική, ενδικοφανής), καθώς και της προηγούμενης ακρόασης, συνοδευόμενα πάντοτε όλα τα ανωτέρω από πρακτικά παραδείγματα της τρέχουσας διοικητικής πρακτικής. Κατόπιν, αναλύεται η έννοια του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (Internal Audit), καθώς και των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου, όπως αυτά προβλέπονται από τις πρόσφατες διατάξεις του Ν.4622/19 (Επιτελικό Κράτος), με ειδική μνεία στα σύγχρονα ελεγκτικά πρότυπα, μεθοδολογίες και Κώδικες Δεοντολογίας/Ακεραιότητας του Εσωτερικού Ελέγχου. Παρουσιάζονται στο μάθημα σύγχρονα πρότυπα και Κώδικες και καλούνται ενδεχομένως οι σπουδαστές/στρίες να συντάξουν δικούς τους, βάσει των γενικών αρχών που έχουν διδαχθεί. Τέλος, παρουσιάζεται ο διοικητικός έλεγχος της δημόσιας διοίκησης από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας (ΕΑΔ) και τα λοιπά ελεγκτικά σώματα που δεν συγχωνεύθηκαν στην ΕΑΔ, ενώ γίνεται μνεία και του υπερεθνικού ελέγχου από τα όργανα της ΕΕ (Ευρ.Επιτροπή, OLAF, Ευρ.Ελεγκτικό Συνέδριο) αλλά και τα διεθνή όργανα (ΟΗΕ κλπ). Κατ' αυτόν τον τρόπο, δίδεται μια πλήρης και συνεκτική εικόνα της πολυμορφίας που διέπει τον έλεγχο της διοικητικής δράσης.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση σε μελέτη περίπτωσης και ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

2.9 Δημόσιες Συμβάσεις -ΕΣΗΔΗΣ (32 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με το πεδίο των δημοσίων συμβάσεων, ως εργαλείου πολιτικής και ορθής δημοσιονομικής διαχείρισης. Η κατάρτιση των σπουδαστών/στριών στο ρυθμιστικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων και στους κανόνες καλής διακυβέρνησης, οι οποίοι πλαισιώνουν την διαχείρισή τους σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, αποτελεί στόχο του εν λόγω μαθήματος, προκειμένου ως απόφοιτοι να αξιοποιηθούν στη δημόσια διοίκηση, που απαριθμεί άνω των 6.000 αναθετουσών αρχών σήμερα και δαπανά στις δημόσιες συμβάσεις ποσό που υπερβαίνει το 10% του ΑΕΠ από τον κρατικό προϋπολογισμό και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Επιπλέον, δεδομένου ότι τα στελέχη που θα αξιοποιηθούν στον ευαίσθητο αυτόν τομέα πρέπει να διαθέτουν την απαραίτητη τεχνογνωσία και τον απαραίτητο επαγγελματισμό, να λειτουργούν με ακεραιότητα και με διαφάνεια, το μάθημα επιδιώκει την ανάδειξη και εμπέδωση αυτών των αρχών.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα περιλαμβάνει την παρουσίαση του θεσμικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών, μελετών και έργων (ν.4412/2016), που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη τις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, όπως και τα κείμενα ευρωπαϊκής και εθνικής πολιτικής που πλαισιώνουν τους κανόνες αυτούς. Οι κανόνες των

δημοσίων συμβάσεων εντάσσονται στο πλαίσιο κανόνων καλής διακυβέρνησης που ενισχύει την παρακολούθηση και τη λογοδοσία σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο. Το μάθημα περιλαμβάνει την κατάρτιση σε πέντε θεματικές ενότητες: (α) την ένταξη του πεδίου των δημοσίων συμβάσεων στην εθνική πολιτική και στην πολιτική της Ένωσης «Ευρώπη 2020», (β) τις γενικές αρχές και τους βασικούς κανόνες που διέπουν το θεσμικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων, (γ) τις αρχές της καλής διακυβέρνησης που πλαισιώνουν την διαχείριση των δημοσίων συμβάσεων, (δ) την πρακτική εφαρμογή των κανόνων στις διαγωνιστικές διαδικασίες μέσω παραδειγμάτων από τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ένωσης, των εθνικών διοικητικών δικαστηρίων και των αποφάσεων της ΑΕΠΠ και (ε) τα ηλεκτρονικά μέσα διαχείρισης των δημοσίων συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ, ΚΗΜΔΗΣ, e-Certis, κλπ.).

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση σε μελέτη περίπτωσης και ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

2.10 Συνεργατικά Εργαλεία ΤΠΕ στη Δημόσια Διοίκηση (εργαστήριο) (21 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Στο πλαίσιο αυτού του εργαστηριακού μαθήματος, οι σπουδαστές/στρίες θα εξοικειωθούν με τη φιλοσοφία του Συνεργατικού Διαδικτύου, μέσα από online εφαρμογές κοινής πρόσβασης. Θα λάβουν απαραίτητες θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις σχετικά με τις νέες τεχνολογίες και τα νέα επιχειρηματικά μοντέλα διοίκησης, οργάνωσης και επικοινωνίας. Θα γίνει επίσης παρουσίαση των διαθέσιμων εφαρμογών που μπορούν να αξιοποιηθούν στο νέο επικοινωνιακό και τεχνολογικό περιβάλλον.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα περιλαμβάνει ενδεικτικά τις ακόλουθες ενότητες:

- Δίκτυα Γνώσης, Κοινωνικά Δίκτυα
- Συνεργατικές Εφαρμογές
- Online χώροι εργασίας, διαμοιρασμός και από κοινού διαμόρφωση εγγράφων
- Συνεργατική δημιουργία περιεχομένου
- Συνεργατική Μάθηση, Συνεργατική Λήψη Αποφάσεων, Χρονοπρογραμματισμός και σύγχρονη επικοινωνία
- Διεξαγωγή και ανάλυση δημοσκοπήσεων με online εργαλεία

Τρόπος αξιολόγησης: Εκπόνηση και παρουσίαση ατομικής ή ομαδικής εργασίας (70% + 30% αντίστοιχα)

2.11 Οργανωσιακή Συμπεριφορά και Ηγεσία (εργαστήριο) (21 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του εργαστηρίου είναι οι σπουδαστές/στριες να αποκτήσουν, με βιωματικό τρόπο, γνώσεις και δεξιότητες αναφορικά με την βέλτιστη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού στο δημόσιο τομέα, κατανοώντας την μεγάλη σημασία και τον καθοριστικό ρόλο του ανθρώπινου παράγοντα στην ύπαρξη, λειτουργία και αποτελεσματικότητα μιας υπηρεσίας, ως οργανωμένου συστήματος. Το μάθημα θα τους/τις προετοιμάσει ώστε, αφενός, να λειτουργήσουν αποτελεσματικά ως μέλη και συντονιστές ομάδων στο εργασιακό περιβάλλον της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, μελλοντικά από θέσεις ευθύνης, και, αφετέρου, να μπορούν να διαχειριστούν το ανθρώπινο δυναμικό εφαρμόζοντας τις αρχές του σύγχρονου management, κατάλληλα προσαρμοσμένες στις ιδιαίτερες συνθήκες και τα χαρακτηριστικά της Δημόσιας Διοίκησης.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα καλύπτει μια ευρεία θεματολογία με στόχο την ανάπτυξη των στοιχείων εκείνων που μπορούν να προσδώσουν χαρακτηριστικά ηγέτη στον Προϊστάμενο (manager) της δημόσιας υπηρεσίας, υποστηριζόμενα από πρακτικά παραδείγματα και μελέτες περιπτώσεων. Ιδιαίτερη έμφαση αναμένεται να δοθεί στις παρακάτω θεματικές ενότητες:

- Προσεγγίσεις στη Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού
- Προγραμματισμός Ανθρώπινου Δυναμικού
- Υποδοχή προσωπικού
- Εκπαίδευση στον χώρο εργασίας
- Δυναμική Ομάδας & Συνεργασία
- Συναισθηματική Νοημοσύνη
- Διαχείριση Συγκρούσεων
- Παρακίνηση
- Καθοδήγηση και Ανάπτυξη Προσωπικού
- Αξιολόγηση Προσωπικού

Τρόπος αξιολόγησης: Συνεχής αξιολόγηση (30%) και εκπόνηση και παρουσίαση ομαδικής εργασίας (70%)

2.12 Σχεδιασμός Προγραμμάτων και αναπτυξιακών παρεμβάσεων ΕΣΠΑ (εργαστήριο) (21 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Το εργαστήριο αποσκοπεί στην κατανόηση της σημασίας του «Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020», ως κινητήριου μοχλού για την ανάπτυξη της χώρας, στο πλαίσιο της πολιτικής της Συνοχής και της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» της Ε.Ε., στην εμβάθυνση σε θέματα αναπτυξιακού στρατηγικού σχεδιασμού, μέσα από τα συγχρηματοδοτούμενα τομεακά και περιφερειακά προγράμματα, που απαρτίζουν το ΕΣΠΑ 2014 – 2020, καθώς και στην ανάλυση και εμπέδωση των κανόνων, των όρων και των κατευθύνσεων που αφορούν τον σχεδιασμό του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 και των Προγραμμάτων του. Αποσκοπεί επίσης στην εξοικείωση των σπουδαστών/στριών με το υπό διαπραγμάτευση κανονιστικό πλαίσιο που θα ισχύσει για την περίοδο 2021-2027 καθώς και στην κατανόηση των βασικών κατευθύνσεων του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Ειδικότερα, θα παρουσιαστούν:

- Η έννοια του προσανατολισμού στα αποτελέσματα και η «λογική της παρέμβασης» σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο.
- Εργαλεία και τεχνικές σχεδιασμού, όπως ενδεικτικά η προσέγγιση λογικού πλαισίου, η ανάλυση SWOT, η ανάλυση PESTEL, η ανάλυση ενδιαφερομένων μερών (stakeholder analysis) κ.α.
- Το θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ και οι σχετικοί κανονισμοί για το ΕΣΠΑ 2014-2020.
- Η εθνική αναπτυξιακή στρατηγική και πώς συνδέεται με το ΕΣΠΑ και τις εθνικές προτεραιότητες.
- Η εθνική στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3) και η περιφερειακή της διάσταση.
- Η Χωρική Ανάπτυξη και τα εργαλεία εφαρμογής της (ΟΧΕ, ΒΑΑ, ΤΑΠΤΟΚ, κτλ.).
- Οι εθνικές στρατηγικές αιρεσιμότητες του ΕΣΠΑ της προγραμματικής περιόδου 2014-2020.
- Περιγραφή και περιεχόμενο προγραμμάτων ΕΣΠΑ.
- Δείκτες για τον καθορισμό στόχων, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση.
- Τα βασικά στοιχεία του υπό διαπραγμάτευση κανονιστικού πλαισίου για την προγραμματική περίοδο 2021-2027 καθώς και οι διαδικασίες κατάρτισης και οι βασικές κατευθύνσεις του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση με φάκελο σε μελέτη περίπτωσης

2.13 Θεσμικό Πλαίσιο Υλοποίησης Έργων (εργαστήριο) (16 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Το εργαστήριο αποσκοπεί στην κατανόηση όλων των φάσεων ενός έργου και την ανάπτυξη σχετικών δεξιοτήτων διαχείρισής του. Θα αναλυθούν τα στάδια από τον σχεδιασμό της χρηματοδότησης του, την προκήρυξη, την κατάρτιση σύμβασης, την παρακολούθηση υλοποίησης και την αξιολόγησή του.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το εργαστήριο είναι χωρισμένο σε τέσσερις θεματικές ενότητες.

Η πρώτη ενότητα έχει ως στόχο την εξοικείωση των σπουδαστών/στριών με τη σύνταξη Τεχνικών Δελτίων Έργου και υποέργων. Θα παρουσιασθούν οι διαδικασίες υποβολής και ένταξης έργων καθώς και οι εμπλεκόμενοι φορείς.

Η δεύτερη ενότητα έχει ως στόχο την εξοικείωση των σπουδαστών/στριών με τη διατύπωση προτάσεων και τη σύνταξη προκηρύξεων για την υλοποίηση έργων στις υπηρεσίες τους. Ειδικότερα, θα αναπτυχθεί το εθνικό θεσμικό πλαίσιο και οι οδηγίες της Ε.Ε. και θα αναλυθούν οι βασικές παράμετροι, οι ενότητες, οι όροι και γενικότερα το περιεχόμενο των προκηρύξεων για όλες τις κατηγορίες έργων. Επίσης, θα δοθούν και θα αναπτυχθούν τεύχη οδηγιών σύνταξης προκηρύξεων ανά κατηγορία έργου, τρόποι και μεθοδολογίες προσέγγισης λειτουργικών και τεχνικών προδιαγραφών κ.λ.π.

Η τρίτη ενότητα έχει ως στόχο την εξοικείωση των σπουδαστών/στριών με τη σύνταξη συμβάσεων για την υλοποίηση έργων. Ειδικότερα, θα αναπτυχθεί το θεσμικό πλαίσιο και θα αναλυθούν οι βασικές παράμετροι, οι ενότητες, οι όροι κλπ που πρέπει να περιέχουν οι συμβάσεις υλοποίησης όλων των κατηγοριών έργων. Επίσης, θα δοθούν και θα αναπτυχθούν οδηγίες σύνταξης των συμβάσεων, ανά κατηγορία έργου.

Η τέταρτη ενότητα έχει ως στόχο την ανάπτυξη ικανοτήτων για την αξιολόγηση έργων. Ειδικότερα, θα αναπτυχθούν θέματα για τη αξιολόγηση όλων των κατηγοριών έργων. Θα αναπτυχθούν όλα τα θέματα σχετικά με μεθόδους και διαδικασίες αξιολόγησης των έργων, σύμφωνα και με το εθνικό θεσμικό πλαίσιο, αλλά και τις οδηγίες και αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.λ.π.

1η ενότητα

- Σύνταξη Τεχνικών Δελτίων Έργου και υποέργων
- Διαδικασίες υποβολής έργων
- Διαδικασίες ένταξης έργων
- Φορείς Διαχείρισης - εμπλεκόμενοι φορείς.

2η ενότητα

- Παρουσίαση και Ανάπτυξη πρότυπων προκηρύξεων για κάθε κατηγορία έργων

- Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για θέματα και προβλήματα κατά την σύνταξη προκηρύξεων έργων
- Μεθοδολογίες και τεχνικές διαστασιολόγησης έργων

3η ενότητα

- Παρουσίαση και ανάπτυξη προτύπων συμβάσεων για το σύνολο των κατηγοριών έργων
- Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για εξειδικευμένα θέματα και προβλήματα κατά την σύνταξη συμβάσεων έργων

4η ενότητα

- Διαδικασία – Έγγραφα – Ειδικοί Όροι
- Ανάπτυξη πρότυπων διαδικασιών ελέγχου δικαιολογητικών υποψήφιων αναδόχων για τα νομικά χαρακτηριστικά τους και τα απαιτούμενα έγγραφα, εξειδικεύσεις, διαφοροποιήσεις κλπ ανά κατηγορία έργων. Ανάπτυξη πρότυπων διαδικασιών τεχνικής αξιολόγησης ελέγχου υποψήφιων αναδόχων.
- Ανάπτυξη πρότυπων διαδικασιών Αξιολόγησης Οικονομικών Προσφορών
- Αντιμετώπιση Προβλημάτων που ανακύπτουν κατά τις παραπάνω διαδικασίες αξιολόγησης για όλες τις κατηγορίες έργων

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση με φάκελο σε μελέτη περίπτωσης

2.14 Τεχνικές Παρουσιάσεων (εργαστήριο) (14 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων τους, πολύ συχνά, τα στελέχη ΔΕΥ καλούνται να προετοιμάσουν παρουσιάσεις ποικίλων θεμάτων, που σχετίζονται με τα ζητήματα που πραγματεύονται ή/και για θέματα για τα οποία έχει ενδιαφέρον η ελληνική εξωστρεφής κοινότητα (π.χ. παρουσίαση δράσεων Υπουργείου, παρουσίαση οικονομίας χώρας διαπίστευσης, παρουσίαση επιμέρους κλάδων οικονομίας κλπ). Το κοινό τους περιλαμβάνει δρώντες στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ομολόγους αντίστοιχων υπηρεσιών ή οργανισμών, την πολιτική και υπηρεσιακή ηγεσία των Υπουργείων όπου ανήκουν, ακόμα και συναδέλφους.

Οι μαθησιακοί στόχοι του εργαστηρίου έγκεινται στην επιτυχή επικοινωνία των μηνυμάτων, δεξιότητα που βρίσκεται στον πυρήνα του αντικειμένου των ΔΕΥ.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το εργαστήριο, περιλαμβάνει θέματα όπως:

- Δεξιότητες επικοινωνίας
- Μεθοδολογία συλλογής πληροφοριών για το αντικείμενο της παρουσίασης
- Συλλογή πληροφοριών για το κοινό που θα την παρακολουθήσει
- Σχεδίαση δομής παρουσίασης και εντοπισμός των κύριων μηνυμάτων που επιδιώκει να επικοινωνήσει στο κοινό
- Αξιοποίηση εργαλείων παρουσίασης/οπτικών και ακουστικών μέσων (MS Powerpoint κ.α.)
- Παρουσίαση δεδομένων - διαγραμμάτων – χαρτών
- Διαχείριση ερωτημάτων κοινού

Συχνά επαναλαμβανόμενο περιεχόμενο παρουσιάσεων στελεχών του τμήματος ΔΕΥ σε δράσεις εξωστρέφειας.

Τρόπος αξιολόγησης: Εργασία σε μελέτη περίπτωσης. Κάθε σπουδαστής/στρία θα κληθεί να κάνει μια σύντομη παρουσίαση ενός θέματος σχετικού με το αντικείμενο εργασίας του/της.

2.15 Ενίσχυση Κριτικής Σκέψης (εργαστήριο) (12 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι η γνωριμία των σπουδαστών/στριών με τους βασικούς κανόνες του ορθού λόγου, και συγκεκριμένα με τα μέσα κατανόησης και αξιολόγησης πεποιθήσεων και επιχειρημάτων, στον προφορικό και στον γραπτό λόγο, με εφαρμογή σε τομείς όπου η εκτίμηση επιστημονικών θέσεων, η πειθώ, η λήψη και η αποτίμηση αποφάσεων παίζουν σημαντικό ρόλο (π.χ. στη διοίκηση, στην πολιτική, στις επιστήμες). Με το πέρας του μαθήματος, οι σπουδαστές/στρίες θα είναι σε θέση: α) να διακρίνουν πότε μία θέση ή θεωρία πληροί τους κανόνες ορθής επιχειρηματολογίας και πότε τους παραβιάζει με τη χρήση ανωρθολογικών στοιχείων· και β) να συγκροτούν στη σκέψη και να διατυπώνουν προφορικά ή γραπτώς θέσεις με συνοχή και σεβασμό στον ορθό λόγο.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα διαιρείται σε τέσσερις ενότητες. Στην πρώτη ενότητα παρουσιάζονται τα στοιχεία τα οποία συγκροτούν ένα επιχείρημα, καθώς και οι βασικοί κανόνες επιχειρηματολογίας. Ειδικότερα, και μέσα από μελέτη παραδειγμάτων του καθημερινού, του διοικητικού, του πολιτικού και του επιστημονικού λόγου, θα διδαχθεί ο τρόπος εντοπισμού και η διάκριση μεταξύ προκειμένων και συμπερασμάτων,

καθώς και η διάκριση μεταξύ παραγωγικών και επαγωγικών συλλογισμών. Στο πλαίσιο αυτό θα παρουσιαστούν αδρομερώς τα γνωρίσματα του προτασιακού και του κατηγορικού συλλογισμού.

Η δεύτερη ενότητα αφορά σε περαιτέρω εμβάθυνση των στοιχείων που συγκροτούν ένα επιχείρημα, καθώς και στη συσχέτιση μεταξύ επιχειρηματολογίας και γνώσης. Θα δοθεί έμφαση στους κανόνες σωστού ορισμού των εννοιών και στη σπουδαιότητά τους, και έπειτα θα παρουσιαστούν κάποια από τα σημαντικότερα λογικά εργαλεία που εφαρμόζονται σε ένα επιχείρημα ή αποτιμούν την αξία του, όπως η αρχή του αποχρώντος λόγου, η διάκριση μεταξύ αναγκαίων και επαρκών συνθηκών, αναγκαίων και ενδεχομενικών προτάσεων, νοήματος και αναφοράς, κλπ. Στη συνέχεια θα μελετηθεί η έννοια της γνώσης (σε αντιδιαστολή με την απλή γνώμη και την άγνοια) και θα παρουσιαστούν τα δύο βασικά μοντέλα θεωρίας γνώσης, το θεμελιοκρατικό και το συνεκτικό.

Στην τρίτη ενότητα, μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα θα καταγραφούν μορφές αδύναμης επιχειρηματολογίας, καθώς και οι πιο συχνοί τρόποι παραβίασης των κανόνων της, γνωστοί ως «λογικές πλάνες» ή «σοφίσματα». Ενδεικτικά αναφέρονται οι ταυτολογίες, η λήψη του ζητουμένου, η αντίφαση, η αμφισημία, το σόφισμα του «αχυράνθρωπου», *ad hominem* επιχειρηματολογίες κλπ. Τέλος, στην τέταρτη ενότητα θα δοθούν οι βασικές αρχές της επιστημονικής μεθόδου (υποθετικός συλλογισμός, επαγωγή, η αρχή της επαλήθευσης, η αρχή της διάψευσης κλπ.) και οι θεμελιώδεις διαφορές της από τις ψευδοεπιστήμες και τις προλήψεις.

Τρόπος Εξέτασης: Επάρκεια

3. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Στόχος της πρακτικής εκπαίδευσης των σπουδαστών/στριών, κατά την οποία έρχονται σε μια πρώτη επαφή με τον μελλοντικό χώρο εργασίας τους, είναι να τους προσφέρει άμεση εμπειρία της εθνικής και ευρωπαϊκής Δημόσιας Διοίκησης, η οποία θα λειτουργήσει συμπληρωματικά προς την εκπαίδευση που παρέχεται στο πλαίσιο των μαθημάτων και εργαστηρίων της ΕΣΔΔΑ. Διάρκει συνολικά τέσσερις μήνες και τοποθετείται χρονικά μεταξύ της Α' και τη Β' Ειδικής Φάσης Σπουδών, προκειμένου η εργασιακή εμπειρία σε πραγματικό περιβάλλον να ανατροφοδοτήσει την εκπαιδευτική πράξη και να αποτελέσει αντικείμενο περαιτέρω επεξεργασίας κατά τη Φάση Εξειδίκευσης των Τμημάτων.

Πρακτική εκπαίδευση στο εξωτερικό

Η πρακτική εκπαίδευση στο εξωτερικό περιλαμβάνει δεκαπενθήμερη πρακτική εκπαίδευση για τα δίγλωσσα τμήματα, εάν και εφόσον οι συνθήκες το επιτρέπουν. Μετά το πέρας της πρακτικής εκπαίδευσης οι σπουδαστές/άστριες εκπονούν έκθεση που δεν βαθμολογείται, αλλά αποτυπώνει αναλυτικά την προστιθέμενη αξία της εκπαιδευτικής επίσκεψης ή πρακτικής εκπαίδευσης για την εν γένει εκπαίδευσή τους και τη μελλοντική άσκηση των καθηκόντων τους. Μια συνολική έκθεση αποτίμησης κατατίθεται ενημερωτικά στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Κ.Δ.Δ.Α.

Πρακτική εκπαίδευση στο εσωτερικό

Η διάρκεια της πρακτικής εκπαίδευσης στο εσωτερικό συναρτάται προς τη διάρκεια της πρακτικής εκπαίδευσης και / ή της εκπαιδευτικής επίσκεψης αντίστοιχα στο εξωτερικό. Επιδιώκει, όπως προαναφέρθηκε, να εξοικειώσει τους σπουδαστές/στριες με το περιβάλλον εργασίας τους και να υποστηρίξει την εκπαιδευτική διαδικασία με την πρακτική εμπειρία που αποκομίζουν οι σπουδαστές/στριες, εργαζόμενοι-ες υπό εποπτεία σε δημόσιους φορείς, συναφείς προς τα Τμήματα Εξειδίκευσής τους.

Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται σε φορείς του δημόσιου τομέα και κατά προτεραιότητα στους φορείς διορισμού των σπουδαστών/στριών (κατά σειρά επιλογής με βάση τη βαθμολογική κατάταξη). Για κάθε σπουδαστή/στρια ορίζεται υπεύθυνος/η Εκπαιδευτής/τρια Πρακτικής Εκπαίδευσης στον φορέα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Σπουδών.

Κατά το διάστημα της τοποθέτησής τους στους φορείς πρακτικής άσκησης, οι σπουδαστές/στριες συντάσσουν έκθεση σχετικά με τις εργασίες που τους έχουν ανατεθεί, με τα ζητήματα που αντιμετώπισαν και τα προβλήματα που ενδεχομένως επέλυσαν, με προτάσεις που υπέβαλαν κ.λπ., στην οποία αναδεικνύονται επιπροσθέτως τα ζητήματα συνεργασίας/συντονισμού μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων.

Οι εκπαιδευόμενοι/ες καταθέτουν υποχρεωτικά στην Ε.Σ.Δ.Δ.Α. ατομικές Εκθέσεις Πρακτικής Εκπαίδευσης, όπως και δύνανται να εκπονούν εργασίες ειδικού ή γενικού ενδιαφέροντος για τη Δημόσια Διοίκηση. Οι ανωτέρω εκθέσεις και εργασίες παρουσιάζονται, μετά την ολοκλήρωση της Πρακτικής Εκπαίδευσης, ενώπιον των σπουδαστών/στριών του εκάστοτε Τμήματος Εξειδίκευσης και διμελών επιτροπών αξιολόγησης, που απαρτίζονται από ακαδημαϊκούς, εμπειρογνώμονες, στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης και επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.¹⁹

¹⁹Υποστήριξη Αξιολόγησης Έκθεσης ή και Εργασίας Πρακτικής Εκπαίδευσης μία (1) ώρα ανά σπουδαστή/στρια. Παρουσίαση Έκθεσης ή και Εργασίας Πρακτικής Εκπαίδευσης μία (1) ώρα ανά σπουδαστή/στρια.

4. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β΄ ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ο Δεύτερος κύκλος της Φάσης Εξειδίκευσης έχει στόχο να αποκτήσουν οι σπουδαστές/άστριες ειδικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που σχετίζονται με το αντικείμενο του Τμήματος εξειδίκευσής τους. Περιλαμβάνει ως εκ τούτου ειδικά μαθήματα και εργαστήρια.

Μέσα από τα μαθήματα επιδιώκεται η καλλιέργεια του κατάλληλου θεωρητικού υποβάθρου και η ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων ενός σύγχρονου εμπειρογνώμονα, και στελέχους των Διεθνών & Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Ως εκ τούτου, οι σπουδαστές/στρίες έρχονται σε επαφή με εξειδικευμένες δημόσιες πολιτικές, που ανταποκρίνονται στο σκοπό του Τμήματος και κατ' επέκταση στις θέσεις προορισμού τους.

Λόγω της φύσης τους, εκείνης της προσομοίωσης των πραγματικών συνθηκών και απαιτήσεων εργασίας, τα εν λόγω μαθήματα έχουν στην πλειονότητά τους τη μορφή εργαστηρίων, σεμιναρίων και εκπαιδευτικών επισκέψεων. Επιπλέον, στο πλαίσιο τους προωθούνται περισσότερο καινοτόμες προσεγγίσεις εκπαίδευσης και αξιολόγησης, με τις ομάδες εργασίας να αποτελούν το πλέον διαδεδομένο σχήμα συμμετοχής στην εκπαιδευτική διαδικασία. Κατά περίπτωση, ανάλογα με το περιεχόμενο της εκάστοτε εκπαιδευτικής δραστηριότητας δύναται να υπάρξει συνδιδασκαλία για την πραγματοποίησή της, ύστερα από σχετική απόφαση του Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

Ειδικότερα, οι εκπαιδευτικές επισκέψεις συνιστούν ένα κατάλληλο μέσο εκπαίδευσης ενηλίκων και, συνδεδεμένες με τα μαθήματα, προσδίδουν ενεργητικό ρόλο στους σπουδαστές/στρίες (σύνταξη έκθεσης, ερωτηματολόγιο, κ.λπ.). Το πρόγραμμα σπουδών του Β΄ κύκλου της Ειδικής Φάσης αναμορφώθηκε με γνώμονα τη διασύνδεση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με τις πρόσφατες εξελίξεις στην οργάνωση και λειτουργία της δημόσιας διοίκησης και τις επίκαιρες ανάγκες και απαιτήσεις του τμήματος των Διεθνών & Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Είναι πρακτικά προσανατολισμένο, η εφαρμοσμένη γνώση ανέρχεται στο 70% του συνολικού χρόνου εκπαίδευσης και πλαισιώνεται από σειρά διαλέξεων και επισκέψεων που υποστηρίζουν περαιτέρω στους στόχους του προγράμματος.

Ακολουθεί αναλυτικά το πρόγραμμα του Β΄ Κύκλου του τμήματος Διεθνών & Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ		
Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
	ΜΑΘΗΜΑ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ
1.	Η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι Πολιτικές Μετανάστευσης και Ασύλου	28
2.	Παγκόσμια Πολιτική: Δρώντες, Προκλήσεις και Διακυβέρνηση	28
3.	Κοινές Πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης	28
4.	Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Εξωτερικής Πολιτικής	14
5.	Λήψη αποφάσεων (εργαστήριο)	21
6.	Εφαρμοσμένες Δημόσιες Σχέσεις	21
7.	Αποτύπωση, Μοντελοποίηση και Διαχείριση Διοικητικών Διαδικασιών	21
8.	Αξιοποίηση Δικτύων Ευρωπαϊκής Ένωσης (Εργαστήριο)	12
9.	Ενδο-οργανωσιακός συντονισμός (Εργαστήριο)	8
10.	Τεχνικές Διαπραγματεύσεων στους Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς Οργανισμούς (εργαστήριο)	14
11.	Προσομοίωση του Ρόλου των Εθνικών Διοικήσεων στο Πλαίσιο των Διαβουλεύσεων, Διαπραγματεύσεων και της Επιτροπολογίας στην Ε.Ε. (εργαστήριο)	21
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ		216

	ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	66
12.	Αγγλική Γλώσσα	33
13.	Δεύτερη Ξένη Γλώσσα (Γαλλικά ή Γερμανικά ή Ιταλικά ή Ισπανικά)	33
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ Β΄ ΚΥΚΛΟΥ		282

Ώρες αξιολόγησης

Επισημαίνεται πως, στις ώρες διδασκαλίας προστίθενται :

- i.) 2 ώρες για τα μαθήματα που αξιολογούνται με γραπτή εξέταση και
- ii.) 2 ώρες για τα μαθήματα που αξιολογούνται με παρουσίαση εργασίας για τα τμήματα εξειδίκευσης με πλήθος έως είκοσι (20) σπουδαστές/τριες, και επιπλέον 1 ώρα ανά 10 σπουδαστές/τριες για τα τμήματα εξειδίκευσης άνω των είκοσι (20) ατόμων

4.1 Η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι Πολιτικές Μετανάστευσης και Ασύλου (28 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Ο στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση της μετανάστευσης ως ενός πολυδιάστατου φαινομένου που αφορά στις μέρες μας την Ευρώπη και γενικότερα τον αναπτυγμένο κόσμο. Η μεταναστευτική πολιτική σε μεγάλο βαθμό μορφοποιεί τους μεταναστευτικούς τύπους, αλλά και τις ροές των μεταναστευτικών πληθυσμών και προσαρμόζεται στα εκάστοτε δεδομένα, προκειμένου να καλυφθούν οι στόχοι των χωρών υποδοχής και προέλευσης μεταναστών καθώς και των ίδιων των εμπλεκόμενων στην μεταναστευτική διαδικασία. Το μάθημα αναδεικνύει την πολυπλοκότητα της διαχείρισης των μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών. Οι σπουδαστές/στριες εξοικειώνονται με τη λειτουργία της ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής και κατανοούν τον σύνθετο καταμερισμό αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών-μελών της. Παράλληλα, αναπτύσσουν κριτική ικανότητα αποτίμησης των αιτιών της αναποτελεσματικότητας πτυχών της ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής και αντιλαμβάνονται τον βαθμό εξάρτησης της Ελλάδας από ενωσιακές αποφάσεις και πολιτικές για την αντιμετώπιση των προσφυγικών/μεταναστευτικών ροών προς την επικράτειά της.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα προσεγγίζει τη μετανάστευση ως ένα διαχρονικό φαινόμενο και παρουσιάζει τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις του. Γίνεται εννοιολόγηση των μεταναστευτικών τύπων και των διαφορετικών κατηγοριών μετανάστευσης. Επίσης, αναλύονται βασικές έννοιες και αρχές που καθορίζουν τη λειτουργία της μεταναστευτικής πολιτικής, όπως η αρχή της μη επαναπροώθησης, το άσυλο, η ασφαλής επιστροφή, η έρευνα και διάσωση και οι συμφωνίες επανεισδοχής. Στη συνέχεια, παρουσιάζεται κριτικά το κανονιστικό πλαίσιο που ρυθμίζει τη λειτουργία της ευρωπαϊκής πολιτικής μετανάστευσης και ασύλου καθώς και οι ευρωπαϊκές επιχειρησιακές δράσεις για την εφαρμογή αυτής της πολιτικής. Το μάθημα, επίσης, συζητά τα ευρωπαϊκά μοντέλα κοινωνικής ενσωμάτωσης των μεταναστών και αναδεικνύει ζητήματα όπως: η μη-νόμιμη μετανάστευση, η ξενοφοβία και οι συγκρούσεις στις κοινωνίες υποδοχής, η διεθνικότητα, ο ρόλος της κοινωνίας πολιτών, η κυκλική μετανάστευση και η κινητικότητα.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση με φάκελο σε μελέτη περίπτωσης

4.2 Παγκόσμια πολιτική: δρώντες, προκλήσεις και διακυβέρνηση (28 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Ο στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους σπουδαστές με την πολυπλοκότητα και τη ρευστότητα της παγκόσμιας πολιτικής, η οποία δημιουργεί εξωτερικά δεδομένα (εισροές) καθώς και το

ευρύτερο πλαίσιο στο οποίο αναπτύσσεται η ελληνική εξωτερική πολιτική. Οι σπουδαστές/στριες αναμένεται να κατανοήσουν τις σύγχρονες τάσεις και δυναμικές που αναπτύσσονται παγκοσμίως εξαιτίας, αφενός, μεταβολών που συντελούνται στον καταμερισμό της ισχύος ανάμεσα στις μεγάλες δυνάμεις και, αφετέρου, της εμφάνισης προκλήσεων όπως οι κλιματικές αλλαγές, η πανδημία, η βιώσιμη ανάπτυξη, το δημογραφικό πρόβλημα, οι πληθυσμιακές ροές και η επίλυση διενέξεων. Παράλληλα, οι σπουδαστές/στριες θα κατανοήσουν τη διαρκώς αυξανόμενη επιρροή διεθνικών δρώντων όπως μη-κυβερνητικές οργανώσεις, φιλανθρωπικά ιδρύματα, οίκοι αξιολόγησης, ιδιωτικές εταιρείες και παραστρατιωτικές/τρομοκρατικές οργανώσεις.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα οργανώνεται και εξετάζει τις ακόλουθες θεματικές ενότητες: Κρατικοί και μη-κρατικοί δρώντες - Πολιτική και διακυβέρνηση – Παγκοσμιοποίηση και σύνθετη αλληλεξάρτηση – Δίκτυα και ροές οικονομικής συνεργασίας – Τεχνολογία και Ενέργεια – Οι ΗΠΑ σε έναν περισσότερο πολυπολικό κόσμο και η άνοδος της Κίνας και της Ινδίας – Η Ρωσία σε εκ νέου αναζήτηση κεντρικού ρόλου – Η Ευρωπαϊκή Ένωση ως διεθνής δρων – Κλιματική αλλαγή και βιώσιμη ανάπτυξη – Το δημογραφικό πρόβλημα και οι πληθυσμιακές ροές – Ασφάλεια και επίλυση διενέξεων – Εθνικές ταυτότητες, θρησκείες και πολιτισμοί.

Τρόπος αξιολόγησης: Εκπόνηση και παρουσίαση ατομικής ή ομαδικής εργασίας (70% και 30% αντίστοιχα)

4.3 Κοινές Πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης (28 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η ανάλυση των πολιτικών στις οποίες συμμετέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) και η αποτύπωση της θεσμικής και πολιτικής σημασίας της κάθε πολιτικής στο πολιτικό σύστημα τόσο των κρατών μελών όσο και της Ε.Ε. Η Ε.Ε. συμμετέχει σε μια σειρά από πολιτικές που επηρεάζουν την καθημερινότητα των πολιτών της. Από την πιο εμφανή περιοχή πολιτικής, όπως είναι η ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών στα πλαίσια της Κοινής Αγοράς έως τις λιγότερο εμφανείς, όπως ο έλεγχος της ροής του χρήματος στις χώρες του ευρώ, η Ε.Ε. συμμετέχει στη διαμόρφωση και εφαρμογή ενός μεγάλου εύρους δημόσιων πολιτικών. Παρόλα αυτά, η εμπλοκή αυτή ποικίλει από πολιτική σε πολιτική ενώ από το βαθμό συμμετοχής της Ε.Ε. στην εκάστοτε πολιτική, εξαρτάται και ο βαθμός πολιτικής ενοποίησης μεταξύ των κρατών μελών στο συγκεκριμένο πεδίο πολιτικής δράσης. Υιοθετώντας την κατηγοριοποίηση των πολιτικών της Ε.Ε. σε ρυθμιστικές, μακροοικονομικές, αναδιανεμητικές,

εξωτερικές και εσωτερικές, το μάθημα εντοπίζει το βαθμό εμπλοκής της Ε.Ε., αλλά και τα βασικά συστατικά στοιχεία της κάθε πολιτικής. Έτσι, για παράδειγμα, αναλύονται ο μακροοικονομικός συντονισμός στα πλαίσια του ευρώ, η κοινωνική πολιτική, η Περιφερειακή Πολιτική, η Πολιτική Εμπορίου, η διαμόρφωση της εσωτερικής αγοράς, μεταξύ άλλων πολιτικών.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που καθορίζουν τον τύπο διακυβερνητικού συντονισμού των πολιτικών της ΕΕ, όπως είναι η Ανοιχτή Μέθοδος Συντονισμού (ΑΜΣ) και η Επιτροπολογία. Επίσης, αποτυπώνεται η περίπλοκη σχέση ανάμεσα στα κράτη-μέλη και την Ε.Ε. σε ό,τι αφορά τις διαδικασίες διαμόρφωσης και εφαρμογής των Ευρωπαϊκών πολιτικών.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το μάθημα οργανώνεται και εξετάζει τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- Ιστορική διαμόρφωση των Ευρωπαϊκών πολιτικών
- Διάκριση ανάμεσα σε ρυθμιστικές, μακροοικονομικές, αναδιανεμητικές, εξωτερικές και εσωτερικές πολιτικές της Ε.Ε.
- Επισκόπηση της κατάστασης αναφορικά με τις Ευρωπαϊκές πολιτικές σήμερα
- Ρυθμιστικές Πολιτικές.
- Κοινή Αγορά- Πολιτική Ανταγωνισμού
- Κοινωνική Πολιτική
- Περιβαλλοντική Πολιτική
- Πολιτική Μεταφορών
- Μακροοικονομικές Πολιτικές
- Νομισματική έναντι δημοσιονομικής πολιτικής
- Αναδιανεμητικές Πολιτικές
- Προϋπολογισμός της Ε.Ε.
- Περιφερειακή Πολιτική
- Κοινή Αγροτική Πολιτική
- Έρευνα και Τεχνολογία
- Επιμέρους πολιτικές περιορισμένης σημασίας

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

4.4 Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Εξωτερικής Πολιτικής (14 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Στόχος του μαθήματος είναι να δώσει στους σπουδαστές/στρίες τη δυνατότητα να επιχειρήσουν να εφαρμόσουν τη θεωρητική γνώση στην πράξη μέσω της συμμετοχής τους σε μια εικονική άσκηση παροχής συμβουλευτικών/υποστηρικτικών υπηρεσιών στο πεδίο της άσκησης εξωτερικής πολιτικής. Οι σπουδαστές/στρίες αναμένεται να εξοικειωθούν με τις τεχνικές προετοιμασίας και συγγραφής ενημερωτικών δελτίων (policybriefs) για λογαριασμό συμμετεχόντων στη λήψη αποφάσεων.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Τα ο εργαστήριο έχει δυο θεματικές ενότητες. Η πρώτη περιλαμβάνει τη μετάδοση γνώσεων και τεχνικών στους σπουδαστές/στρίες που έχουν ως αντικείμενο την εκπόνηση σύντομων ενημερωτικών δελτίων για την ενημέρωση και προετοιμασία συμμετεχόντων/ουσών σε μια σύσκεψη ή διαδικασία λήψης αποφάσεων. Η δεύτερη ενότητα περιλαμβάνει τις σύντομες προφορικές και γραπτές εισηγήσεις των σπουδαστών/στριών με βάση τα σενάρια πολιτικής που τους/τις έχουν δοθεί.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση με φάκελο σε μελέτη περίπτωσης

4.5 Λήψη Αποφάσεων (21+2 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των εκπαιδευομένων με συνήθη προβλήματα λήψης αποφάσεων και τη μεθοδολογία αντιμετώπισής τους, όπως αυτά συναντώνται στους σύγχρονους οργανισμούς και αναλύσεις τύπου Κόστους/Οφέλους. Για το σκοπό αυτό έμφαση δίνεται στη εκπαίδευση μέσω της μεθοδολογίας των υποδειγμάτων (μοντέλων) λήψης αποφάσεων. Έτσι κάθε πρόβλημα λήψης αποφάσεων αντιμετωπίζεται μέσα από τέσσερα διαδοχικά στάδια επεξεργασίας του: (α) Εντοπισμός και ανάλυση του προβλήματος, (β) Διατύπωση των στόχων, (γ) Σχεδιασμός (νέου) υποδείγματος, και (δ) Κατανόηση-ερμηνεία της προτεινόμενης λύσης.

Η έμφαση της εκπαιδευτικής διαδικασίας είναι μεθοδολογική και επικεντρώνεται στην καλλιέργεια δεξιοτήτων και στη χρήση υποδειγμάτων / τεχνικών της Διοικητικής Επιστήμης μέσα από σύγχρονα λογισμικά εργαλεία.

Στόχοι του μαθήματος είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες που θα το ολοκληρώνουν επιτυχώς να γνωρίζουν:

- τη συνήθη τυπολογία των προβλημάτων λήψης αποφάσεων

- μία γκάμα τεχνικών από τον κλάδο της Επιχειρησιακής Έρευνας / Διοικητικής Επιστήμης (Operations Research/Management Science) που χρησιμοποιούνται κατά περίπτωση.
- να χρησιμοποιούν να αξιοποιούν κατάλληλα λογισμικά εργαλεία για την ανάπτυξη και επίλυση των υποδειγμάτων και της επίλυσής τους

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

1. Εισαγωγή
 - Λήψη αποφάσεων– η χρήση των υποδειγμάτων –εφαρμογές
 - Ανάλυση Κόστους/Οφέλους (Cost benefit analysis)
2. Πίνακες Απόδοσης: Λήψη αποφάσεων σε συνθήκες αβεβαιότητας.
 - Το κριτήριο του Wald (maximin)
 - Το κριτήριο του Hurwicz (optimism-pessimism index)
 - Το κριτήριο του Savage (minimax regret)
 - Το κριτήριο του Laplace (principle of insufficient reason)
3. Λήψη αποφάσεων υπό μερική αβεβαιότητα – συνθήκες Ρίσκου
 - Ανάλυση Αποφάσεων / Δέντρα Αποφάσεων
4. Αποφάσεις με πολλαπλά κριτήρια/Ιεράρχηση Επιλογών:
 - Η τεχνική AHP (Analytic Hierarchy Process)
 - Η τεχνική PROMETHEE (Preference ranking organization method for enrichment evaluation)
5. Σχεδιασμός και υλοποίηση έργων:
 - Η μέθοδος ανάλυσης PERT/CPM (Program Evaluation and Review Technique/Critical Path Method)
6. Εισαγωγή στη βελτιστοποίηση:
 - Προβλήματα τύπου μείγματος.
7. Επόμενα βήματα.
 - Υποδείγματα
 - Λογισμικά εργαλεία

Λογισμικά εργαλεία

- Διδακτικές ενότητες 2, 5, 6: Φύλλα εργασίας (π.χ. Excel, Calc, GNumeric). Για την ενότητα 6 πρέπει να ενεργοποιηθεί το πρόσθετο Επίλυσης/Γραμμικού Προγραμματισμού (Solver) στο excel. Στα άλλα είναι ενσωματωμένη η δυνατότητα.
- Διδακτική ενότητα 3: Διαδικτυακή πρόσβαση στο <http://silverdecisions.pl/> ή σε λογισμικό εργαλείο δέντρων αποφάσεων.

- Διδακτική ενότητα 4. Για την AHP τοPriorityEstimationTool (AHP) από <https://sourceforge.net/projects/priority/> (απαιτείται Java) και για την PROMETHEE το VisualPROMETHEE από <http://www.promethee-gaia.net/>

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση (Συνδυασμός ερωτήσεων κλειστού ή/και ανοικτού τύπου (20%) και μελέτη περίπτωσης (80%))

4.6 Εφαρμοσμένες Δημόσιες Σχέσεις (21 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι ο εμπλουτισμός του θεωρητικού υποβάθρου και η πρακτική άσκηση της ικανότητας των δημόσιων σχέσεων και της διαπραγμάτευσης. Μέσα από την παρουσίαση των βασικών βημάτων χάραξης στρατηγικής και χρήσης συγκεκριμένων τεχνικών σε κάθε διαπραγμάτευση, οι σπουδαστές/στριες εξασκούνται στο ζητούμενο, που είναι η επιτυχής υποστήριξη των θέσεων τους και η αποδοχή τους από τρίτα μέρη.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Στο μάθημα παρουσιάζονται και εξετάζονται οι ακόλουθες θεματικές: 1. Ορισμός των δημοσίων σχέσεων. Ιστορική αναδρομή. Επικοινωνία και δημόσιες σχέσεις. Υποκείμενα και Αντικείμενα των δημοσίων σχέσεων. 2. Κώδικες Δεοντολογίας. Δημόσιες σχέσεις, διαφήμιση και μάρκετινγκ. Ο ρόλος και η συμβολή των δημοσίων σχέσεων σε ένα Οργανισμό. Σχεδιασμός, υλοποίηση και αξιολόγηση Προγραμμάτων δημοσίων σχέσεων. Εθιμοτυπία και Πρωτόκολλο. Οργάνωση εκδηλώσεων, συνεδρίων, εκθέσεων, υποδοχής αντιπροσωπειών κ.ά. 3. Οργάνωση του Γραφείου Τύπου και επικοινωνία με τα ΜΜΕ. Δελτία Τύπου. Συνέντευξη Τύπου. Internet και SocialMedia. Επιμέλεια ενημερωτικών, επετειακών και ειδικών εκδόσεων. Διαχείριση Κρίσεων. Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη. Χορηγία. Η έρευνα στις δημόσιες σχέσεις. Μελέτες περίπτωσης. Επίσης, στο πλαίσιο του μαθήματος πραγματοποιούνται επισκέψεις σε τμήματα δημοσίων σχέσεων επιλεγμένων φορέων και οργανισμών του δημόσιου ή / και του ιδιωτικού τομέα.

Τρόπος αξιολόγησης: Ασκήσεις προσομοίωσης & παρουσίαση σε ομάδες (επάρκεια)

4.7 Αποτύπωση, Μοντελοποίηση και Διαχείριση Διοικητικών Διαδικασιών (21 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι η βελτίωση των γνώσεων και η ανάπτυξη των ικανοτήτων των συμμετεχόντων για την αποτελεσματική αποτύπωση και βελτιστοποίηση διαδικασιών στην Δημόσια Διοίκηση με βάση συστηματικές μεθοδολογίες και πρότυπα.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Οι ενότητες που θα καλυφθούν θα αφορούν τις έννοιες της διοίκησης και τα πρότυπα μοντελοποίησης διαδικασιών και θα ακολουθήσει εμβάθυνση στη μεθοδολογία και την παρουσίαση εργαλείων για την υποστήριξη βελτιστοποίησης διαδικασιών. Οι σπουδαστές/τριες θα γνωρίσουν μεθόδους μοντελοποίησης ροών εργασίας, θα εκπονήσουν εργασία προσομοίωσης και μέσω αυτής θα καταθέσουν προτάσεις βελτιστοποίησης διαδικασιών.

Τρόπος αξιολόγησης: Εκπόνηση και παρουσίαση ατομικής/ομαδικής εργασία (70% και 30% αντίστοιχα)

4.8 Αξιοποίηση Δικτύων Ευρωπαϊκής Ένωσης: Εργαστήριο (12 ώρες)

Σκοπός και στόχος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών/στριών με τα σημαντικότερα δίκτυα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Θα παρουσιαστούν διάφορες μορφές δικτύων διαλειτουργικότητας, όπως το IMI, (Internal Market Information System), το SOLVIT, αρμόδιο για την επίλυση ζητημάτων σχετικών με την παραβίαση του ενωσιακού δικαίου, το πρόγραμμα EUpilot το οποίο είναι ευέλικτο πληροφοριακό σύστημα επίλυσης προβλημάτων κακής εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου με τη συνδρομή της Επιτροπής και άλλα παρόμοια.

Τρόπος αξιολόγησης: Επάρκεια.

4.9 Ενδο –οργανωσιακός συντονισμός: Εργαστήριο (8 ώρες)

Σκοπός και στόχοι

Το εργαστήριο αποσκοπεί στην κατανόηση της αναγκαιότητας του σωστού ενδο–οργανωσιακού συντονισμού και στην εξοικείωση των σπουδαστών/στριών με τα αντίστοιχα διοικητικά, οικονομικά και τεχνικά εργαλεία, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της δημόσιας οργάνωσης. Βασικός σκοπός είναι η απόκτηση των αναγκαίων πρακτικών δεξιοτήτων διαμόρφωσης και υποστήριξης των οργανωσιακών παραμέτρων που θα συμβάλλουν στο βέλτιστο συντονισμό των εσωτερικών λειτουργιών και δράσεων των δημόσιων φορέων.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το εργαστήριο παρέχει ένα εισαγωγικό υπόβαθρο στην έννοια του ενδο–οργανωσιακού συντονισμού, που είναι βασικό συστατικό, της έννοιας της Διοίκησης, είτε στο δημόσιο, είτε στον ιδιωτικό τομέα. Παράλληλα, μεταφέρει πρακτική εμπειρία από προσπάθειες μεταρρυθμίσεων, τόσο σε τοπικό επίπεδο, όσο και σε εθνικό επίπεδο, μέσα από μεταφορά / διάχυση καλών πρακτικών από χώρες της Ε.Ε. Πιο συγκεκριμένα, θα αναλυθούν βασικές αρχές οργανωσιακής θεωρίας και θεωρίας συντονισμού, ενώ θα παρουσιαστεί η εμπειρία από μεταρρυθμιστικές προσπάθειες συγκεκριμένων μελετών περίπτωσης και επιτυχών παραδειγμάτων, που είχαν ως στόχο τη βελτίωση του ενδο–οργανωσιακού συντονισμού. Σε αυτό το πλαίσιο, θα περιγραφούν, αναλυθούν και αποτιμηθούν τα αποτελέσματά τους, αναδεικνύοντας επίσης τους παράγοντες επιτυχίας ή αποτυχίας των σχετικών εγχειρημάτων.

Τρόπος αξιολόγησης: Επάρκεια

4.10 Τεχνικές Διαπραγματεύσεων στους Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς Οργανισμούς (εργαστήριο) (14 ώρες)

Σκοπός και Στόχοι

Σκοπός του εργαστηρίου είναι να βελτιώσει τις διαπραγματευτικές ικανότητες των σπουδαστών/τριών. Μετά το εργαστήριο αυτό οι σπουδαστές/στριες θα έχουν βελτιώσει τις διαπραγματευτικές ικανότητες και θα έχουν την ευκαιρία να:

1. Προβληματιστούν για την έννοια και τη σημασία της διαπραγμάτευσης,
2. Αναγνωρίσουν διαφορετικούς τρόπους προσέγγισης της διαπραγμάτευσης και να συζητήσουν κριτήρια επιλογής μεταξύ τους,
3. Αναλύσουν σημαντικές τεχνικές πτυχές της διαπραγμάτευσης, και να

4. Εξασκηθούν στην πρακτική εφαρμογή των συμπερασμάτων του εργαστηρίου.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Το εργαστήριο αυτό βασίζεται κυρίως σε ασκήσεις προσομοίωσης και περιλαμβάνουν:

- i. Εισαγωγική άσκηση:** Άσκηση διαπραγμάτευσης σε μικρές ομάδες
- ii. Θεωρητικό πλαίσιο – Τρόποι προσέγγισης:** Τρόποι προσέγγισης της διαπραγμάτευσης
- iii. Η διαδικασία της διαπραγμάτευσης**
- iv. Εξάσκηση:** Εξάσκηση στη διαπραγμάτευση – προετοιμασία και διεξαγωγή διαπραγμάτευσης, ανασκόπηση και εξαγωγή συμπερασμάτων.

Το εργαστήριο αυτό βασίζεται κυρίως σε ασκήσεις προσομοίωσης, αφού έχει προηγηθεί συζήτηση σχετικά με τις διαπραγματεύσεις. Γίνεται, επίσης, χρήση βίντεο με διαπραγμάτευση, την οποία συζητούν και σχολιάζουν οι σπουδαστές/τριες με τους εισηγητές/τριες.

Τρόπος αξιολόγησης: Επάρκεια

4.11 Προσομοίωση του ρόλου των Εθνικών Διοικήσεων στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων, διαπραγματεύσεων και Επιτροπολογίας στο πλαίσιο της Ε.Ε.(21 ώρες)

Σκοπός και στόχοι

Το εργαστηριακό αυτό μάθημα είναι συνέχεια του εργαστηρίου «Τεχνικές Διαπραγματεύσεων στους Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς Οργανισμούς». Επιδιώκει να εξοικειώσει τους σπουδαστές/στρίες με τις διαδικασίες διαμόρφωσης των κανόνων δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με πρακτικό τρόπο, μέσα από την ενεργή συμμετοχή σε προσομοίωση διαπραγμάτευσης στα θεσμικά όργανα της Ένωσης και να ενισχύσει έτσι την κατανόησή τους του ρόλου του εθνικού αντιπροσώπου σε ανάλογες διαπραγματεύσεις.

Συνοπτική περιγραφή και θεματικές ενότητες

Στη διάρκεια του εργαστηριακού μαθήματος οι σπουδαστές/στρίες συμμετέχουν ενεργά, υιοθετώντας συγκεκριμένους ρόλους σε διαδικασίες διαβουλεύσεων, διαπραγματεύσεων και επιτροπολογίας, ως εκπρόσωποι της εθνικής διοίκησης. Ως παράδειγμα ανάλυσης, χρησιμοποιείται ένας τομέας δημόσιας πολιτικής. Δίνεται έμφαση στον ρόλο τον οποίο διαδραματίζει η εθνική διοίκηση α) σε εθνικό επίπεδο, με την προετοιμασία της διαμόρφωσης των εθνικών θέσεων σε εσωτερικό – υπουργικό και διυπουργικό επίπεδο· και β) σε ευρωπαϊκό επίπεδο με τη συμμετοχή των εθνικών αντιπροσώπων στις Ομάδες Εργασίας του Συμβουλίου της Ε.Ε. κατά τη διαδικασία διαβούλευσης για την υιοθέτηση ενωσιακών κανόνων. Οι ενότητες του μαθήματος αφορούν την θεωρητική εξοικείωση των σπουδαστών/στριων με τις

βασικές εισαγωγικές έννοιες τις σχετικές με την επιλεχθείσα δημόσια πολιτική, τους εμπλεκόμενους δρώντες πολιτικής σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο, τα αρμόδια θεσμικά όργανα της Ε.Ε. και τον ρόλο των εθνικών εκπροσώπων. Στη συνέχεια, ακολουθεί η προσομοίωση επεξεργασίας / διαπραγμάτευσης περιπτώσεων Οδηγιών της Ε.Ε., η οποία καλύπτει όλα τα στάδια μέχρι την τελική υιοθέτησή της Οδηγίας. Στις προσομοιώσεις, ανατίθενται συγκεκριμένοι ρόλοι στους σπουδαστές/στρίες, ώστε να αντιληφθούν πρακτικά και βιωματικά τον ρόλο των εθνικών αντιπροσώπων στις διαδικασίες διαπραγμάτευσης στα θεσμικά όργανα της Ε.Ε.

Τρόπος αξιολόγησης: Επάρκεια

5. ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ²¹

Οι τελικές εργασίες ανατίθενται στους σπουδαστές/στρίες μετά την ολοκλήρωση της Ειδικής Φάσης Σπουδών και ο συνολικός χρόνος που διατίθεται για την εκπόνησή τους είναι δύο μήνες. Η εκπόνηση εκ μέρους των σπουδαστών/στριών τελικής εργασίας αποσκοπεί στην ολοκλήρωση των σπουδών τους με τον πλέον γόνιμο τρόπο, μέσα από την άρτια και ολοκληρωμένη προσέγγιση ενός σημαντικού ζητήματος για τη Δημόσια Διοίκηση.

Έχοντας υπόψη ότι για τις τελικές εργασίες των σπουδαστών/στριών στην ΕΣΔΔΑ, αναζητούνται θεματικές ενδιαφέροντος της Δημόσιας Διοίκησης και ζητείται, μεταξύ άλλων, η διατύπωση προτάσεων επίλυσης υφιστάμενων προβλημάτων, η αναδιαμόρφωση δημόσιων πολιτικών ή η εισήγηση για εισαγωγή νέων διοικητικών πρακτικών, οι Τελικές Εργασίες κατηγοριοποιούνται σε τρεις ενότητες (που δύναμει λειτουργούν συνδυαστικά):

- Εργασίες – μελέτες περίπτωσης που εξετάζουν, λόγου χάρη, κριτικά τα δεδομένα ενός συγκεκριμένου ζητήματος ή τη λειτουργία μιας υπηρεσίας ή την υλοποίησης μιας πολιτικής.
- Εργασίες ποιοτικής και ποσοτικής ανάλυσης δημόσιων πολιτικών.
- Εργασίες βιβλιογραφικής επισκόπησης μοντέλων άσκησης συγκεκριμένων πολιτικών και / ή διοικητικών πρακτικών.

Η αξιολόγηση–βαθμολόγηση των Τελικών Εργασιών διέπεται από τις αρχές της αξιοκρατίας, της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας, ενώ τα σταθμισμένα κριτήρια αξιολόγησης–βαθμολόγησης προσδιορίζονται με σαφήνεια σε οδηγίες που δίνονται σε όλους τους εμπλεκόμενους/ες στην διαδικασία.

Επιπλέον, η Σχολή δεσμεύεται από μία σειρά γενικών αρχών και κριτηρίων όσον αφορά την επιλογή των μελών των τριμελών επιτροπών αξιολόγησης των Τελικών Εργασιών, τόσο σε επίπεδο προτάσεων όσο και στο τελικό στάδιο λειτουργίας αυτών των επιτροπών.

²¹ Υποστήριξη έως έξι (6) ώρες για τον επιβλέποντα της Τελικής Εργασίας κάθε σπουδαστή/σπουδάστριας
Αξιολόγηση δύο (2) ώρες ανά μέλος της εξεταστικής Επιτροπής της Τελικής Εργασίας κάθε σπουδαστή/σπουδάστριας
Παρουσίαση μία (1) ώρα ανά μέλος της εξεταστικής Επιτροπής της Τελικής Εργασίας κάθε σπουδαστή/σπουδάστριας

6. ΦΑΣΗ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

Η φάση διορισμού, διάρκειας ενός μήνα, αποσκοπεί στην προετοιμασία των σπουδαστών/στριών για τη μετάβασή τους από την ΕΣΔΔΑ στο εργασιακό περιβάλλον της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης. Λαμβάνοντας υπόψη τη μετάβαση αυτή, κατά τη διάρκεια της φάσης διορισμού πραγματοποιούνται :

1. «Σύνθεση / επεξεργασία υπηρεσιακού φακέλου» : δεκατέσσερις (14) ώρες

Στο πλαίσιο του μαθήματος οι σπουδαστές/τριες καλούνται είτε βάσει υλικού που τους δίδεται (ενδεικτικά : νομοθεσία, νομολογία, αρθρογραφία) να επεξεργαστούν μία μελέτη περίπτωσης, είτε να συγκεντρώσουν το αντίστοιχο υλικό για μία μελέτη περίπτωσης.

2. «Επικοινωνία στη Δημόσια διοίκηση» : είκοσι μία (21) ώρες

Στο πλαίσιο του μαθήματος αναλύονται όλα τα βασικά εργαλεία επικοινωνίας, οι τρόποι, τα μέσα, οι τεχνικές, τα εμπόδια και όλη η ψυχολογική και αντιληπτική πραγματικότητα που την ορίζει.

3. «Αναπτύσσοντας συνεργατικές δεξιότητες (coaching/mentoring) σε επιτελικά περιβάλλοντα» : δεκατέσσερις (14) ώρες

Στο πλαίσιο του μαθήματος επιχειρείται να καλλιεργηθούν δεξιότητες και στάσεις που επιτρέπουν στους σπουδαστές/τριες πέραν της άσκησης υπηρεσιακών καθηκόντων τη λειτουργία τους ως μοχλοί αλλαγής και καινοτομίας στο πλαίσιο των υπηρεσιών τους.

4. Διαλέξεις από εμπειρογνώμονες εγνωσμένου κύρους σε τομείς συναφείς με τα Τμήματα Εξειδίκευσης.
5. Επιτόπιες επισκέψεις σε φορείς της Δημόσιας Διοίκησης.
6. Ενημέρωση των σπουδαστών/στριών σχετικά με τις θέσεις διορισμού τους από εν υπηρεσία απόφοιτους/ες παλαιότερων σειρών, σε συνεργασία με την Ένωση Αποφοίτων (ΕΝ.ΑΠ.)
7. Εάν και εφόσον οι συνθήκες το επιτρέπουν, πραγματοποιείται για όλα τα τμήματα εξειδίκευσης -πλην του Τμήματος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων, το οποίο πραγματοποιεί δεκαπενθήμερη πρακτική εξωτερικού- εκπαιδευτική επίσκεψη μιας εβδομάδας σε ευρωπαϊκούς και σε διεθνείς φορείς και οργανισμούς (ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, ΟΟΣΑ, UNESCO κ.ά.), όπως και σε ελληνικές υπηρεσίες του εξωτερικού (Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στην ΕΕ, Πρεσβείες, γραφεία ΕΟΤ, κ.λπ.). Σχετικώς, κατατίθεται απολογιστική έκθεση, η οποία υποβάλλεται ενημερωτικά στο Δ.Σ. του Ε.Κ.Δ.Δ.Α.

Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες και Ειδικά Σεμινάρια

(αφορούν το σύνολο των φάσεων του Προγράμματος Σπουδών)

Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. ως Σχολή εξειδίκευσης και εκπαίδευσης επιτελικών στελεχών δίνει μεγάλη έμφαση στην ισορροπία ανάμεσα στη θεωρία ή καθ' έδρας διδασκαλία και στην επιχειρησιακή ή επί του πεδίου εκπαίδευση. Με αυτό τον στόχο, ενισχύει το πρόγραμμα επισκέψεων των σπουδαστών/τριών σε φορείς του δημόσιου ή/και ιδιωτικού τομέα ώστε τα αυριανά στελέχη του δημόσιου τομέα να εντρυφήσουν στην πράξη στα ζητήματα και τις προκλήσεις αλλά και να κατανοήσουν σε βάθος τις μεταρρυθμιστικές ανάγκες που έχει ανάγκη η Δημόσια Διοίκηση.

Στο ίδιο πλαίσιο διοργανώνονται διαλέξεις προσωπικοτήτων εγνωσμένου κύρους στην ελληνική, ευρωπαϊκή ή παγκόσμια κοινότητα και διάλογοι στρογγυλής τραπέζης με στόχο την περαιτέρω ποιοτική αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης των αυριανών ανώτατων στελεχών της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης και την εμβάθυνση σε εξειδικευμένα θέματα με διοικητικό ενδιαφέρον.

Τέλος, αντιπροσωπεία σπουδαστών/τριών, δύναται να πραγματοποιεί επισκέψεις σε φορείς του εξωτερικού, στο πλαίσιο ενίσχυσης της πολιτικής εξωστρέφειας του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και ανταλλαγής τεχνογνωσίας με τους εν λόγω φορείς. Κριτήρια επιλογής των συμμετεχόντων/ουσών ορίζεται είτε η βαθμολογική κατάταξή τους ανά Τμήμα Εξειδίκευσης (όπως έχει διαμορφωθεί έως την πραγματοποίηση της εκπαιδευτικής επίσκεψης) ή/και η συνάφεια του αντικειμένου του Τμήματος Εξειδίκευσης με τον σκοπό πραγματοποίησης της εκπαιδευτικής επίσκεψης.

Με βάση τα παραπάνω οργανώνονται:

- **Επισκέψεις και ειδικές εκπαιδευτικές εισηγήσεις σε φορείς του Δημόσιου ή Ιδιωτικού τομέα**

Πραγματοποιούνται για το σύνολο των σπουδαστών/τριών ή ανά Τμήμα εφόσον υπάρχει ειδικό ενδιαφέρον

- **Διαλέξεις Προσωπικοτήτων**

Πραγματοποιούνται για το σύνολο των σπουδαστών/τριών

- **Διάλογοι Στρογγυλής Τραπέζης**

- Αντιπροσωπεία σπουδαστών/τριών δύναται να πραγματοποιεί επισκέψεις σε φορείς του εξωτερικού, στο πλαίσιο ενίσχυσης της πολιτικής εξωστρέφειας του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και ανταλλαγής τεχνογνωσίας με τους εν λόγω φορείς.

- Η διδακτική ώρα κάθε μαθήματος ή εργαστηρίου ορίζεται σε πενήντα (50') λεπτά.
- Η κλίμακα βαθμολογίας για κάθε μάθημα, εργαστήριο, σεμινάριο ή εργασία ορίζεται από το ένα (1) έως το δέκα (10). Ο βαθμός μπορεί να είναι ακέραιος ή/και να ορίζεται με ακρίβεια μέχρι δύο (2) δεκαδικά ψηφία.
- Αναβαθμολόγηση μαθημάτων, σεμιναρίων, εργαστηρίων και εργασιών δεν επιτρέπεται, ενώ διόρθωση βαθμού επιτρέπεται μόνο σε περίπτωση που έχει εμφλοχωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα και ύστερα από σχετικό έγγραφο του αρμόδιου διδάσκοντος/ουσας και απόφαση του Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.
- Τα γραπτά βαθμολογούνται και παραδίδονται στην Ε.Σ.Δ.Δ.Α. από τους διδάσκοντες – βαθμολογητές εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την παραλαβή τους.
- Όλες οι εργασίες των μαθημάτων, ενδιάμεσες και τελικές, παραδίδονται μαζί με τη βαθμολογία τους από τους διδάσκοντες στους Υπεύθυνους σπουδών και έρευνας της Ε.Σ.Δ.Δ.Α., οι οποίοι τηρούν το σχετικό αρχείο.
- Ώρες αξιολόγησης : Στις ώρες διδασκαλίας προστίθενται : i.) 2 ώρες για τα μαθήματα που αξιολογούνται με γραπτή εξέταση και ii.) 2 ώρες για τα μαθήματα που αξιολογούνται με παρουσίαση εργασίας για τα τμήματα εξειδίκευσης με πλήθος έως είκοσι (20) σπουδαστές/τριες, και επιπλέον 1 ώρα ανά 10 σπουδαστές/τριες για τα τμήματα εξειδίκευσης άνω των είκοσι (20) ατόμων.
- Η βαθμολογία των μαθημάτων, εργαστηρίων, σεμιναρίων και εργασιών της κοινής φάσης καταχωρίζεται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και τον ατομικό υπηρεσιακό φάκελο κάθε εκπαιδευομένου, ανακοινώνεται με απόφαση του Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. και αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Σχολής. Η ενημέρωση των εκπαιδευομένων σχετικά με τη βαθμολογία δύναται να παρέχεται και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.

7. ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ

Οι συντελεστές βαρύτητας της Ειδικής Φάσης Σπουδών στην τελική βαθμολογία, διαμορφώνονται από τους επιμέρους κύκλους εκπαίδευσης που περιλαμβάνει, ως εξής:

1. Α' και Β' κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης (συντελεστής βαρύτητας βαθμολογίας 45%),
2. Πρακτική Εκπαίδευση (συντελεστής βαρύτητας βαθμολογίας 10%) και
3. Τελικές εργασίες των εκπαιδευομένων (συντελεστής βαρύτητας βαθμολογίας 15%)

Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης (ΕΣΔΔΑ)
Πειραιώς 211, ΤΚ 177 78, Ταύρος
τηλ: 210. 34 96 225-6, fax: 210. 34 28 042,

www.ekdd.gr